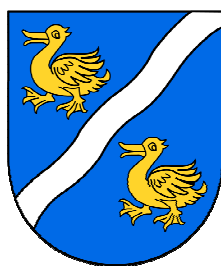

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

PROJEKTU ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY KACZORY
DLA OBSZARU POŁOŻONEGO W REJONIE UL. KOŚCIELNEJ, DWORCOWEJ
I MLECZNEJ ORAZ UL. GAJOWEJ I DZIEMBOWSKIEJ

Opracowanie:
mgr inż. Tomasz Kuźniar

Poznań, 25 kwietnia 2019 r.

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	3
1.1. PODSTAWY FORMALNO-PRAWNE PROGNOZY	3
1.2. CEL I ZAKRES PROGNOZY	3
2. INFORMACJA O ZAWARTOŚCI I GŁÓWNYCH CELACH ZMIANY STUDIUM ORAZ JEJ POWIĄZAŃ Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	4
2.1. CELE ZMIANY STUDIUM	4
2.2. ZAWARTOŚĆ PROJEKTU ZMIANY STUDIUM	4
2.3. POWIĄZANIA ZMIANY STUDIUM Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	5
3. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	6
4. ANALIZA ROZWIĄZAŃ FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNYCH ZAWARTYCH W PROJEKCIE ZMIANY STUDIUM	6
5. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA ORAZ OCENA JEGO STANU	11
5.1. PODSTAWOWE INFORMACJE O OBSZARZE OBJĘTYM ZMIANĄ STUDIUM ORAZ WOKÓŁ OBSZARU OPRACOWANIA	11
5.2. POŁOŻENIE TERENU W PONADLOKALNYM SYSTEMIE POWIĄZAŃ PRZYRODNICZYCH	11
5.3. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO.....	12
5.4. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA KULTUROWEGO.....	13
5.5. OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA, W TYM NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM	14
6. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU USTALEŃ ZMIANY STUDIUM	17
7. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA USTALEŃ ZMIANY STUDIUM, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY.....	17
8. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWANIA ZMIANY STUDIUM	17
9. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIE SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ ZMIANY STUDIUM NA ŚRODOWISKO.....	20
9.1. OCENA WPLYWU PROPONOWANYCH ZMIAN W ZAGOSPODAROWANIU NA OBSZARY CENNE PRZYRODNICZO OBJĘTE OCHRONĄ PRAWNĄ W TYM CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ NA INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU	20
9.2. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ ZMIANY STUDIUM, W TYM BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE, POZYTYWNE I NEGATYWNE.....	30
10. CHARAKTERYSTYKA I OCENA ISTNIEJĄCYCH ROZWIĄZAŃ FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNYCH ZAWARTYCH W USTALENIACH ZMIANY STUDIUM W ASPEKCIE OCHRONY ŚRODOWISKA.....	34
10.1. OCENA ZGODNOŚCI USTALEŃ ZMIANY STUDIUM Z PRZEPISAMI PRAWA DOTYCZĄCYMI OCHRONY ŚRODOWISKA	34
10.2. OCENA STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ.....	35

11. WNIOSKI.....	36
11.1. PROPONOWANE ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNE ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000	36
11.2. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE ZMIANY STUDIUM, JEŚLI STWIERDZONO WYSTĘPOWANIE ZNACZĄCYCH NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY ORAZ INTEGRALNOŚĆ I SPÓJNOŚĆ OBSZARÓW NATURA 2000.....	38
11.3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	38
11.4. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO.....	38
12. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	39
13. ZESTAWIENIE MATERIAŁÓW WYKORZYSTANYCH PRZY OPRACOWANIU PROGNOZY.....	47

1. WPROWADZENIE

1.1. PODSTAWY FORMALNO-PRAWNE PROGNOZY

Podstawę prawną wykonania niniejszej prognozy stanowi Uchwała Nr XXIII/189/2017 Rady Gminy Kaczory z dnia 26 października 2017 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kaczory.

Podstawę prawną wykonania samej prognozy stanowią:

- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [25],
- ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym [26],

oraz następujące dyrektywy unijne:

- Dyrektywa 2001/42/WE (SEA Directive) z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001 r.), określająca wymagania przeprowadzenia oceny w odniesieniu do planów mogących mieć znaczące oddziaływanie na środowisko. Jej celem jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska i przyczynienie się do uwzględniania aspektów środowiskowych w przygotowywanych dokumentach dla wspierania zrównoważonego rozwoju,
- Dyrektywa 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 r. przewidująca udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniającej w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości Dyrektywy Rady 85/337/WE i 96/61/WE (Dz. Urz. WE L 156 z 26.06.2003 r.),
- Dyrektywa 2003/4/WE w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska, dostosowana do postanowień Konwencji z Arhus, gwarantująca dostęp do informacji o środowisku będących w posiadaniu organów władzy publicznej, każdemu, kto zwróci się z wnioskiem o ich udostępnienie.

Zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [25] prognoza oddziaływania na środowisko stanowi jeden z etapów przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

1.2. CEL I ZAKRES PROGNOZY

Celem prognozy opracowanej dla potrzeb zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kaczory dla obszaru położonego w rejonie ul. Kościelnej, Dworcowej i Mlecznej oraz ul. Gajowej i Dziembowskiej jest identyfikacja i ocena skutków oddziaływania ustaleń dokumentu na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego, w tym świat zwierzęcy i roślinny oraz krajobraz we wzajemnym ich powiązaniu, warunki życia i zdrowia ludzi, środowisko kulturowe, zabytki i dobra materialne, będących potencjalnym wynikiem realizacji projektowanego zagospodarowania przestrzeni.

W prognozie oddziaływania na środowisko, w oparciu o wykonane opracowania dotyczące charakterystyki i stanu środowiska przedmiotowego terenu dokonano identyfikacji najważniejszych uwarunkowań ekofizjograficznych na obszar objęty zmianą Studium na tle uwarunkowań przyrodniczych w skali gminy i w skali regionalnej.

W wyniku analiz wskazuje się istotne potencjalne konflikty między użytkownikami przestrzeni, realizację założonych celów ekologicznych i ich wpływ na elementy środowiska, świat zwierzęcy i roślinny oraz krajobraz we wzajemnym ich powiązaniu, warunki życia i zdrowia ludzi, a także możliwości rozwiązań planistycznych najkorzystniejszych dla środowiska.

Pełen zakres niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko oraz stopień szczegółowości informacji zawartych w opracowaniu został uzgodniony z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Pile oraz z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu.

Prognoza została opracowana zgodnie z art. 51 ust. 2 i art. 52 ust. 1 i 2 ustawy o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [25].

Zgodnie z ww. artykułami niniejsza Prognoza zawierać powinna:

- informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- analizę i ocenę istniejącego stanu środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- analizę i ocenę stanu środowiska na obszarze objętym przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,

- analizę i ocenę istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów chronionych,
- analizę i ocenę celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy,
- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.
- streszczenie w języku niespecjalistycznym.

2. INFORMACJA O ZAWARTOŚCI I GŁÓWNYCH CELACH ZMIANY STUDIUM ORAZ JEJ POWIĄZAŃ Z INNYMI DOKUMENTAMI

2.1. CELE ZMIANY STUDIUM

Celem zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kaczory jest wprowadzenie do ustaleń Studium nowych terenów zabudowy mieszkaniowej i terenów zieleni urządzonej na obszarze o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach wsi Kaczory, w rejonach wyposażonych w sieć infrastruktury technicznej oraz posiadających dostęp do dróg publicznych. Zmiana Studium 2019 umożliwi bardziej racjonalne gospodarowanie przestrzenią przy uwzględnieniu aktualnych potrzeb rozwojowych Gminy Kaczory.

Zakres ustaleń zmiany Studium wynika z Uchwały Nr XXIII/189/2017 Rady Gminy Kaczory z dnia 26 października 2017 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kaczory.

2.2. ZAWARTOŚĆ PROJEKTU ZMIANY STUDIUM

Zawartość projektu zmiany Studium wynika z treści art. 10 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym [26]. W projekcie zmiany Studium, zgodnie z obowiązującymi przepisami, określono uwarunkowania wynikające w szczególności z:

- 1) dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu;
- 2) stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony;
- 3) stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego;
- 4) stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
- 5) rekomendacji i wniosków zawartych w audycie krajobrazowym lub określenia przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych;
- 6) warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia;
- 7) zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia;
- 8) potrzeb i możliwości rozwoju gminy;
- 9) stanu prawnego gruntów;
- 10) występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych;
- 11) występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych;
- 12) występowania udokumentowanych złóż kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla;
- 13) występowania terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych;
- 14) stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami;
- 15) zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych;
- 16) wymagań dotyczących ochrony przeciwpowodziowej.

W części kierunkowej projektu zmiany Studium określono:

- 1) kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów, w tym wynikające z audytu krajobrazowego;
- 2) kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone spod zabudowy;
- 3) obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk;
- 4) obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
- 5) kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej;
- 6) obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym;
- 7) obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust. 1;
- 8) obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² oraz obszary przestrzeni publicznej;
- 9) obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne;
- 10) kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej;
- 11) obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych;
- 12) obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny;
- 13) obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz. U. Nr 41, poz. 412, z późn. zm.);
- 14) obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji;
- 15) obszary zdegradowane;
- 16) granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych;
- 17) obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym, w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie [26].

2.3. POWIĄZANIA ZMIANY STUDIUM Z INNYMI DOKUMENTAMI

Przy wykonaniu prognozy uwzględniono dokumenty, które zostały opracowane na różnych poziomach: wspólnotowym, krajowym, regionalnym i lokalnym. W dokumentach tych ważne miejsce zajmują zagadnienia ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju.

W projekcie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kaczory uwzględniono również kierunki określone w Zaktualizowanej Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 r. Wielkopolska 2020 [23]. W ramach celu operacyjnego „Poprawa bezpieczeństwa energetycznego regionu” określono szereg kierunków działań, w tym m.in. zapewnienie nieprzerwanej produkcji i dostaw energii zaspokajającej potrzeby regionu, wsparcie działań wykorzystujących lokalne zasoby energii, czy wsparcie inwestycji zapewniających bezpieczeństwo energetyczne i rozwój regionu, w tym rozbudowa sieci przesyłowych.

Projekt zmiany Studium jest zgodny z zapisami Planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego zatwierdzonego Uchwałą Sejmiku Województwa Wielkopolskiego Nr XLVI/690/10 z dnia 26 kwietnia 2010 r. [11]. Obszar objęty zmianą Studium znalazł się w strefie intensywnej gospodarki rolnej. Strefa intensywnej gospodarki rolnej to obszary związane z intensywnym rolnictwem, opartym o najlepsze w regionie gleby, wymagają ochrony szczególnie w obszarach podmiejskich. Celem zasadniczym gospodarki przestrzennej w tych strefach jest ochrona rolniczej przestrzeni produkcyjnej najwyższej jakości, poprzez ograniczanie wyłączenia ich spod użytkowania rolniczego i poprawę jakości gleb. Zmiany przeznaczenia gruntów rolnych najwyższej jakości powinny być prowadzone z uwzględnieniem wymogów ochrony rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Obszarami, gdzie procesy te będą przebiegać w sposób najbardziej dynamiczny, są obszary zurbanizowane, szczególnie w pobliżu dużych ośrodków miejskich regionu oraz obszary położone w pobliżu węzłów komunikacyjnych. Istotne są tu działania ograniczające zanieczyszczenie gleb i naruszanie ich stosunków wodnych oraz przeciwdziałanie erozji, przede wszystkim na obszarach położonych przy krawędziach dolin rzecznych. Tereny te stanowią zaplecze żywnościowe oraz bazę surowcową dla przemysłu rolno – spożywczego, którego rozwój winien być preferowany głównie w ramach tej strefy. Na terenach intensywnie użytkowanych rolniczo konieczne jest zwiększenie powierzchni zadrzewień śródpolnych i zakrzewień z użyciem gatunków rodzimych. Należy również zachować dziedzictwo kulturowe, chronić walory krajobrazu obszarów wiejskich, a także dążyć do podniesienia atrakcyjności terenów wsi.

3. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Prognozę oddziaływania na środowisko ustaleń zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kaczory dla obszaru położonego w rejonie ul. Kościelnej, Dworcowej i Mlecznej oraz ul. Gajowej i Dziembowskiej sporządzono uwzględniając wymagania ustawy o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [25].

Zastosowano metody opisowe dotyczące charakterystyki środowiska oraz wykorzystano dostępne wskaźniki określające jego stan. Uwzględniono także informacje zawarte w obowiązującym Studium [22], prognozach oddziaływań na środowisko sporządzonych dla przyjętych dokumentów powiązanych z obszarami objętymi zmianą Studium, a także innych dokumentach regionalnych i lokalnych, odnoszących się bezpośrednio i pośrednio do ochrony środowiska, przyrody oraz zdrowia i życia ludzi.

W pierwszej części ocenie poddano obecny stan środowiska przyrodniczego, co pozwoliło na określenie walorów i zasobów środowiska oraz istotnych problemów dotyczących ochrony środowiska tego obszaru. Uwzględniono położenie obszaru objętego zmianą Studium w ponadlokalnym systemie przyrodniczym obejmującym formy ochrony przyrody, powiązania hydrograficzne i morfologiczne.

W drugim etapie dokonano oceny wpływu realizacji poszczególnych ustaleń zmiany Studium na środowisko z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Analizę i ocenę stanu środowiska wykonano na podstawie danych państwowego monitoringu środowiska na poziomach krajowym i regionalnym oraz danych z dostępnych dokumentów strategicznych.

Podstawowymi materiałami wykorzystanymi przy opracowaniu niniejszej prognozy były:

- 1) Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego, Uchwała Nr XLVI/690/10 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 kwietnia 2010 r. [10];
- 2) Prognoza oddziaływania na środowisko do projektu zmiany Planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego. WBPP Poznań 2008 r. [14];
- 3) Zaktualizowana Strategia Województwa Wielkopolskiego do 2020 r. Wielkopolska 2020 r. Uchwała Nr XXIX/559/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 r. [23];
- 4) Prognoza oddziaływania na środowisko Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 r. Wielkopolska 2020. WBPP Poznań 2012 r. [16];
- 5) Program Ochrony Środowiska Województwa Wielkopolskiego na lata 2016-2020. Uchwała Nr XXII/580/16 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 września 2016 r. [18];
- 6) Plan gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2022 wraz z planem inwestycyjnym. Uchwała Nr XXXI/810/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 29 maja 2017 r. [9];
- 7) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kaczory. Uchwała Nr VII/54/2015 Rady Gminy Kaczory z dnia 15 września 2015 r. ze zmianami [22];
- 8) Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe na potrzeby projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kaczory, T. Kuźniar. Poznań 2014 [8];
- 9) Program Ochrony Środowiska dla Gminy Kaczory na lata 2004-2011. Uchwała Nr XX/122/2004 Rady Gminy Kaczory z dnia 29 grudnia 2004 r. [17].

4. ANALIZA ROZWIĄZAŃ FUNKcjONALNO-PRZESTRZENNYCH ZAWARTYCH W PROJEKCIE ZMIANY STUDIUM

Do najważniejszych zasad zapisanych w projekcie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kaczory dla obszaru położonego w rejonie ul. Kościelnej, Dworcowej i Mlecznej oraz ul. Gajowej i Dziembowskiej, a mających wpływ na środowisko i krajobraz terenu objętego projektem dokumentu należą:

Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów:

Głównym celem zmiany Studium 2019 jest wprowadzenie do ustaleń Studium nowych terenów zabudowy mieszkaniowej i terenów zieleni urządzonej na obszarze o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach wsi Kaczory, w rejonach wyposażonych w sieci infrastruktury technicznej oraz posiadających dostęp do dróg publicznych. Zmiana Studium 2019 umożliwi bardziej racjonalne gospodarowanie przestrzenią przy uwzględnieniu aktualnych potrzeb rozwojowych Gminy Kaczory.

Przedmiotem zmiany Studium 2019 jest wprowadzenie funkcji terenów zabudowy mieszkaniowej w zasięgu obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w rejonie ul. Kościelnej, Dworcowej i Mlecznej oraz w rejonie ul. Gajowej i Dziembowskiej w Kaczorach, oraz wprowadzenie funkcji terenów zieleni urządzonej w rejonie ul. Kościelnej, Dworcowej i Mlecznej.

Wprowadzenie nowych funkcji terenów zabudowy mieszkaniowej wpisuje się w realizację maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę w ramach oszacowanej chłonności obszaru o w pełni

wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej. Wprowadzenie nowych funkcji terenów zieleni urządzonej stanowi natomiast uzupełnienie istniejącej struktury funkcjonalno-przestrzennej wsi.

Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenu, w tym tereny wyłączone od zabudowy:

- W zakresie kierunków i wskaźników dotyczących zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym zakazu zabudowy, określono minimalne i maksymalne parametry i wskaźniki urbanistyczne dla poszczególnych kategorii terenów. W zależności od lokalnych możliwości i ograniczeń kształtowania przestrzeni dopuszcza się ich modyfikację na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a w szczególności minimalnych powierzchni działek budowlanych oraz parametrów zabudowy.
- Studium określa wytyczne określania wymagań dotyczących parametrów i wskaźników urbanistycznych w planach miejscowych.

Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego i uzdrowisk:

Poprawa jakości powietrza jest możliwa dzięki zmniejszeniu emisji zanieczyszczeń. W tym celu w studium określa się następujące działania:

- eliminowanie zanieczyszczeń pochodzących z emisji pyłów i szkodliwych gazów, pochodzącej z gospodarstw domowych, w których następuje spalanie tradycyjnych źródeł energii (tzw. „emisji niskiej”), poprzez ograniczenie stosowania tradycyjnych paliw na rzecz niskoemisyjnych źródeł energii: gazowych, olejowych i odnawialnych, lub poprzez podłączanie obiektów do scentralizowanych źródeł ciepła (budowa sieci ciepłowniczej), a także poprzez wykonywanie termomodernizacji budynków,
- stosowanie urządzeń eliminujących lub ograniczających emisję szkodliwych gazów i pyłów do atmosfery oraz wprowadzanie zmian technologicznych w zakładach przemysłowych;
- preferowanie wykorzystania proekologicznych technologii produkcji w zakładach przemysłowych,
- propagowanie szerszego wykorzystania odnawialnych źródeł energii,
- wprowadzanie pasów zieleni izolacyjnej wzdłuż tras komunikacyjnych oraz w sąsiedztwie obiektów i urządzeń emitujących zanieczyszczenia i odory do powietrza.

W celu ochrony wód ustala się następujące zasady:

- zachowanie naturalnego biegu cieków wodnych oraz ochrona przed zanikiem wszelkich zbiorników wodnych oraz towarzyszących im zadrzewień,
- wprowadzanie zadrzewień i zakrzewień pełniących funkcję bariery biochemicznej w sąsiedztwie cieków, oczek wodnych oraz rowów melioracyjnych na terenach rolniczych,
- zapewnienie dostępności do publicznych wód powierzchniowych na potrzeby powszechnego korzystania i wykonywania robót związanych z utrzymaniem przez administratora, zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- ochrona przed wprowadzaniem zabudowy i ogrodzeń przy brzegach rzek, jezior i innych zbiorników wodnych,
- utrzymanie linii zabudowy od naturalnych cieków wodnych i rowów melioracyjnych w odległości zapewniającej możliwość wykonywania robót związanych z ich konserwacją,
- przeprowadzanie ocen oddziaływania na środowisko dla realizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko określonych w przepisach odrębnych, w szczególności w zakresie zmiany stosunków hydrologicznych,
- dążenie do osiągnięcia jak najlepszego stanu czystości wód przez bezwzględne wykluczenie zrzutów zanieczyszczeń (szczególnie substancji biogenych, organicznych i toksycznych) zarówno do gruntu jak i do wód powierzchniowych,
- dostosowanie lokalizacji nowych obiektów gospodarczych do warunków i struktur hydrogeologicznych,
- objęcie szczególną ochroną terenów zlokalizowanych w obrębie stref ochronnych ujęć wód, zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- budowę zbiorczej kanalizacji sanitarnej eliminującej w maksymalny sposób indywidualne sposoby odprowadzania ścieków sanitarnych,
- stosowanie szczelnych zbiorników bezodpływowych na obszarach przewidzianych do objęcia zbiorczą kanalizacją sanitarną wyłącznie jako rozwiązanie tymczasowe do czasu jej budowy,
- dopuszczenie oczyszczania ścieków w przydomowych oczyszczalniach lub odprowadzania ścieków do zbiorników bezodpływowych jedynie na obszarach, które z uzasadnionych ekonomicznie względów nie zostaną przewidziane do objęcia zbiorczą kanalizacją sanitarną, przy czym lokalizowanie oczyszczalni przydomowych ogranicza się do miejsc, na których odprowadzanie ścieków do gruntu nie będzie zagrażało jakości wód podziemnych lub powierzchniowych (szczególnie w obrębie stref ochronnych ujęć i zbiorników wód powierzchniowych i podziemnych),

- stosowanie nowych technologii w zakresie działalności produkcyjnej i usługowej wpływających na stan i ilość odprowadzanych ścieków, w tym budowę i modernizację urządzeń oczyszczających ścieki,
- stosowanie rozwiązań w zakresie gospodarki wodno-ściekowej na obszarach występowania głównych zbiorników wód podziemnych z uwzględnieniem odporności warstw wodonośnych na antropopresję,
- zakaz rolniczego wykorzystania ścieków w strefach ochronnych ujęć wód oraz zbiorników wód powierzchniowych i podziemnych,
- kompleksowe rozwiązanie odprowadzania wód opadowych i roztopowych z ciągów komunikacyjnych, placów, parkingów i innych powierzchni zanieczyszczonych oraz oczyszczanie ich zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- stosowanie urządzeń do oczyszczania wód opadowych i roztopowych przed wylotem kanałów deszczowych do cieków naturalnych i rowów melioracyjnych,
- zwiększanie małej retencji wodnej oraz wdrażanie proekologicznych metod retencjonowania wody w celu przeciwdziałania skutkom suszy,
- prowadzenie wodochronnej gospodarki w zlewniach poprzez wprowadzanie zalesień i zadrzewień,
- przebudowa i dostosowanie sieci drenażowej do projektowanego usytuowania budynków i budowli w celu zachowania możliwości dalszego funkcjonowania urządzeń drenażowych na przyległym terenie,
- wyłączenie z możliwości zabudowy obszarów szczególnego zagrożenia powodzią.

W celu zachowania i ochrony rzeźby terenu postuluje się przyjęcie następujących zasad użytkowania przestrzeni:

- ograniczanie przekształcania rzeźby terenu, w szczególności w strefie cieków wodnych,
- przeciwdziałanie procesom erozyjnym i zapobieganie degradacji gleb – wykorzystanie gleb wyższych klas bonitacyjnych dla rolnictwa,
- ochrona przed powstawaniem procesów erozyjnych na terenach o nachyleniu powyżej 12° poprzez wprowadzanie szaty roślinnej stabilizującej grunt oraz odpowiednie prowadzenie gospodarki rolnej,
- minimalizacja skutków zaistniałych zmian w rzeźbie terenu (zrekultywowanie istniejących i przyszłych terenów poeksploatacyjnych),
- wykorzystanie zbędnych mas ziemnych powstających w czasie realizacji inwestycji do nowego ukształtowania terenu w granicach działki własnej lub na działkach sąsiednich.

Ochrona środowiska przede wszystkim oddziaływaniem hałasu pochodzenia komunikacyjnego i przemysłowego polegać będzie na stałym ograniczaniu jego emisji poprzez następujące działania:

- zachowanie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku wynikających z przepisów odrębnych dla terenów objętych ochroną akustyczną,
- uwzględnienie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lokalizacji obiektów przemysłowych, których funkcjonowanie powoduje przekroczenie dopuszczalnych poziomów hałasu na obszarach podlegających ochronie akustycznej poprzez zapewnienie odpowiednich odległości dla nowych terenów zabudowy lub stosowanie odpowiednich barier akustycznych,
- uwzględnienie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego określonych natężeń hałasu wzdłuż drogi o znaczeniu krajowym poprzez zapewnienie odpowiednich odległości dla nowej zabudowy,
- stosowanie środków technicznych, technologicznych lub organizacyjnych zmniejszających poziom hałasu co najmniej do wartości dopuszczalnych na terenach wymagających ochrony akustycznej, na których występują przekroczenia akustycznych standardów jakości środowiska.

W zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym na terenie gminy Kaczory konieczne będzie uwzględnianie poniższych działań:

- wprowadzenie zakazów lokalizowania nowych obiektów przeznaczonych na stały pobyt ludzi w pasach technologicznych wzdłuż linii elektroenergetycznych najwyższych napięć oraz wysokiego i średniego napięcia,
- uporządkowanie istniejących konfliktów przestrzennych pomiędzy zabudową mieszkaniową a liniami elektroenergetycznymi,
- ograniczenie lokalizowania stacji bazowych telefonii komórkowych emitujących promieniowanie elektromagnetyczne w postaci masztów antenowych w bezpośrednim sąsiedztwie terenów mieszkaniowych oraz na terenach przeznaczonych pod funkcję mieszkaniową.

W ramach polityki utrzymania i wzbogacania bioróżnorodności terenów gminy Kaczory konieczna jest realizacja następujących działań:

- prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej;
- zachowanie fragmentów naturalnych ekosystemów, w szczególności ekosystemów łąkowych w dolinach rzecznych, ekosystemów leśnych, zadrzewień przydrożnych, parkowych, zwłaszcza ze starodrzewem, zadrzewień zlokalizowanych w dolinach cieków wodnych oraz kęp i pasm w obrębie użytków zielonych i na obniżeniach terenu, gdzie wspomagają naturalną retencję wody i stanowią siedliska drobnej fauny;
- utrzymanie zróżnicowanych form użytkowania, zadrzewień śródpolnych, zbiorników wodnych, które korzystnie stymulują utrzymanie lub wzrost różnorodności biologicznej, poprzez wytworzenie warunków ostojowych dla jak największej liczby zwierząt;

- ochrona znajdujących się na terenie gminy obszarów podmokłych, dolin cieków wodnych i wszelkich mokradeł oraz terenów wokół zbiorników przed trwałym zainwestowaniem;
- ochrona, pielęgnacja i uzupełnianie zieleni urządzonej (parki, zieleńce, zielen uliczna);
- realizacja nowych zadrzewień, zwłaszcza jako ciągów zieleni krajobrazowej i izolacyjnej w oparciu o sieć dróg publicznych, cieków wodnych, system terenów zielonych oraz w strefach występowania konfliktów przestrzennych;
- kształtowanie terenów korytarzy ekologicznych umożliwiających migrację gatunków pomiędzy obszarami o największej bioróżnorodności;
- zachowanie istniejących i odtworzenie zniszczonych siedlisk bytowania, żerowania i odpoczynku wszystkich gatunków zwierząt w granicach pozwalających na zachowanie ich populacji na poziomie odnawialności;
- właściwe kształtowanie wskaźników urbanistycznych zagospodarowania terenu, w szczególności w zakresie udziału terenów zieleni w stosunku do liczby mieszkańców poszczególnych terenów.

Wytyczne określania zasad ochrony w planach miejscowych, wynikające z obowiązujących ustaleń planów ochrony ustanowionych dla parków narodowych, rezerwatów przyrody i parków krajobrazowych oraz innych form ochrony przyrody występujących na terenach objętych projektem studium i uzdrowisk:

- w ustaleniach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w stosunku do obszarów chronionego krajobrazu postuluje się uwzględnianie wytycznych wynikających z uchylonych rozporządzeń Wojewody Wielkopolskiego do czasu podjęcia nowych aktów prawnych regulujących zasady zagospodarowania i użytkowania terenów.

Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej:

W granicach obszaru objętego zmianą Studium 2019 zlokalizowany jest budynek kościoła p.w. św. Andrzeja Boboli, mur., 1912 wraz z terenem przykościelnym wpisanym do rejestru zabytków, stanowiącym jednocześnie teren zabytkowego cmentarza przykościelnego ujętego w ewidencji zabytków, a także budynek plebani, mur., 1 ćw. XX w. ujęty w gminnej ewidencji zabytków gminy Kaczory.

Ponadto w granicach obszaru zlokalizowane są dwa stanowiska archeologiczne ujęte w gminnej ewidencji zabytków gminy Kaczory.

W zmianie Studium 2019 zachowuje się wyznaczone strefy ochrony konserwatorskiej „A”, „B” i „W”, obejmujące tereny posiadające wartości kulturowe i krajobrazowe, oraz zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej:

- Strefy „A” – ścisłej ochrony konserwatorskiej – obejmuje obszary szczególnie wartościowe, wskazane do bezwzględного zachowania, obejmujące tereny lokalizacji obiektów wpisanych do rejestru zabytków. Prace inwestycyjne, w tym ziemne związane z zabudową i zagospodarowaniem terenu w obrębie Strefy „A” – ścisłej ochrony konserwatorskiej, wymagają uzgodnienia z Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, który określi warunki realizacji inwestycji. Na terenie stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków zakazuje się prowadzenia wszelkich robót budowlanych oraz przemysłowych, a prace porządkowe prowadzone w ich obrębie wymagają uzgodnienia z Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.
- Strefy „B” – ochrony konserwatorskiej – obejmuje obszary średniowiecznych i nowożytnych nawarstwień kulturowych historycznej zabudowy miejscowości oraz w obrębie zabytkowej architektury, cmentarzy i zabytkowej zieleni na terenie gminy. Strefy „B” wyznaczono w obrębie historycznego centrum wsi Kaczory. Nowo wznoszone budynki na terenie historycznych centrów i układów przestrzennych wsi winny posiadać usytuowanie, gabaryty i wygląd nawiązujący do cech architektury lokalnej oraz uwzględniać sąsiedztwo obiektów historycznych, w szczególności wpisanych do rejestru zabytków i objętych ochroną konserwatorską. Wykończenie zewnętrzne nowych budynków należy realizować jako kontynuację tradycyjnych technik budowlanych. W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego konieczne będzie ustalenie docelowych funkcji cmentarzy poprzez wyszczególnienie, które pozostaną cmentarzami i objęte zostaną programem rewitalizacji na miarę możliwości finansowych gminy (najlepiej zachowane z licznymi nagrobkami), a które stanowiąc będą tereny zieleni urządzonej bądź pozostałości po cmentarzach z zachowaniem starodrzewia i ewentualnym zgrupowaniem pozostałości nagrobków w jednym miejscu cmentarza w formie miejsca pamięci lub lapidarium. W stosunku do inwestycji związanych z zabudową i zagospodarowaniem, a wymagających prac ziemnych podejmowanych w obrębie Strefy „B” – ochrony konserwatorskiej obejmującej historyczną zabudowę miejscowości oraz w obrębie zabytkowej architektury, cmentarzy i zabytkowej zieleni Wielkopolski Wojewódzki Konserwator Zabytków określi zakres i rodzaj niezbędnych badań archeologicznych. Na prowadzenie badań archeologicznych istnieje obowiązek uzyskania pozwolenia Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków zgodnie z przepisami odrębnymi.
- Strefy „W” – ochrony stanowisk archeologicznych – obejmuje zespoły stanowisk archeologicznych, stanowiska archeologiczne poza zespołami ujęte w gminnej ewidencji zabytków oraz strefy ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych ustanowione w obowiązujących miejscowych planach

zagospodarowania przestrzennego. Strefy ochrony archeologicznej zlokalizowane są na całym obszarze gminy. Prace inwestycyjne, w tym ziemne związane z zabudowaniem i zagospodarowaniem terenu, w obrębie Strefy „W” – ochrony stanowisk archeologicznych, wymagają uzgodnienia z Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, który określi warunki realizacji inwestycji. Dla ochrony archeologicznego dziedzictwa kulturowego w granicach strefy „W” ochrony stanowisk archeologicznych obejmującej zespoły stanowisk archeologicznych oraz stanowiska archeologiczne ujęte w gminnej ewidencji zabytków istnieje obowiązek prowadzenia badań archeologicznych podczas realizacji inwestycji związanych z zalesieniem, zabudową i zagospodarowaniem terenu, jak również z zadaniami inwestycyjnymi związanymi z szerokopłaszczyznowymi pracami ziemnymi. Rodzaj i zakres niezbędnych badań archeologicznych określi Wielkopolski Wojewódzki Konserwator Zabytków. Na prowadzenie badań archeologicznych istnieje obowiązek uzyskania pozwolenia Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków zgodnie z przepisami odrębnymi.

W odniesieniu do obiektów i obszarów wpisanych do rejestru zabytków lub ujętych w gminnej ewidencji zabytków gminy Kaczory ustala się zasady zapewniające ich ochronę:

- obiekty o walorach historycznych czy architektonicznych, będące charakterystycznymi elementami historycznej zabudowy, a przede wszystkim obiekty znajdujące się w ewidencji zabytków – należy przewidzieć do trwałej adaptacji, z zachowaniem tradycyjnych dla lokalnej tradycji budowlanej form i faktur,
- adaptacja i modernizacja winna odbywać się na zasadach zapewniających zachowanie istotnych dla miejscowej tradycji form architektonicznych, proporcji, detalu, materiałów i faktur wypraw zewnętrznych,
- wszelkie prace przy obiektach wpisanych do rejestru zabytków wymagają uzyskania pozwolenia Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków,
- wszelkie prace przy obiektach ujętych w gminnej ewidencji zabytków związane ze zmianą formy zewnętrznej obiektów (m.in. wymianę pokrycia dachowego, wymiana stolarek okiennych i drzwiowych, rozbudowa, instalowanie tablic i reklam na budynkach, docieplenie itp.) wymagają uzyskania opinii Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków,
- wszelkie zmiany w otoczeniu i sąsiedztwie zabytków, a także na obszarach zabytkowych (w rejestrze i w ewidencji) – których charakter może mieć wpływ na walory zabytków – przebudowa istniejących i budowa nowych obiektów, a także sposób zagospodarowania przestrzeni nie mogą pogorszyć stanu zachowania zabytku ani naruszać jego wartości, dlatego wymagają działania w porozumieniu z Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków,
- na obszarach zabytkowych i w sąsiedztwie zabytków nowa zabudowa powinna stanowić harmonijnie skomponowaną całość z istniejącymi elementami zabudowy historycznej, uwzględniając układ, skalę, gabaryty, proporcje, sposób kompozycji i wyprawę elewacji zewnętrznych,
- w sytuacjach wątpliwych – dla nowo projektowanych obiektów – należy uzyskać wytyczne konserwatorskie do projektu budowlanego, a następnie uzgodnienie lub opinię na temat tego projektu (stosownie do obowiązujących przepisów odrębnych) w toku postępowania o udzielenie pozwolenia na budowę.

Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej:

W zakresie kierunków rozwoju komunikacji i infrastruktury technicznej określa się następujące zasady zagospodarowania:

- zapewnienie dostępności do dróg publicznych poprzez istniejące i planowane drogi publiczne i wewnętrzne, połączone z drogą powiatową nr 1177P i drogą gminną nr 130522P w rejonie ul. Kościelnej, Dworcowej i Mlecznej oraz z drogą gminną nr 130521P w rejonie ul. Gajowej i Dziembowskiej,
- zaopatrzenie w wodę z istniejącej i planowanej sieci wodociągowej,
- docelowe odprowadzanie ścieków do sieci kanalizacji sanitarnej funkcjonującej w oparciu o komunalną oczyszczalnię ścieków dla wsi Kaczory, z dopuszczeniem stosowania szczelnych zbiorników bezodpływowych wyłącznie jako rozwiązania tymczasowego do czasu jej budowy,
- odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do kanalizacji deszczowej, z dopuszczeniem ich zagospodarowania na własnym terenie lub odprowadzanie do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych zgodnie z przepisami odrębnymi,
- docelowe zaopatrzenie w gaz z istniejącej i planowanej sieci gazowej,
- zaopatrzenie w energię elektryczną z istniejącej i planowanej sieci elektroenergetycznej,
- gromadzenie i zagospodarowanie odpadów zgodnie z regulaminem utrzymania porządku i czystości w gminie oraz przepisami odrębnymi.

Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym:

Na obszarze objętym zmianą Studium 2019 dopuszcza się realizację inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym, w tym w szczególności budowę, rozbudowę i przebudowę istniejących dróg publicznych oraz sieci i urządzeń infrastruktury technicznej.

Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust. 1

Na obszarze objętym zmianą Studium 2019 nie wskazuje się obszarów, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust. 1.

Na obszarze objętym projektem zmiany Studium nie wskazuje się obszarów, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszarów wymagających przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszarów rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 400 m² oraz obszarów przestrzeni publicznej, obszarów, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne kierunków i zasad kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią, a także obiekty lub obszary dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny, obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji i remediacji, obszary zdegradowane, granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych, ani inne obszary problemowe, w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie.

5. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA ORAZ OCENA JEGO STANU

5.1. PODSTAWOWE INFORMACJE O OBSZARZE OBJĘTYM ZMIANĄ STUDIUM ORAZ WOKÓŁ OBSZARU OPRACOWANIA

Gmina Kaczory położona jest w północnej części województwa wielkopolskiego, w środkowej części powiatu piłskiego. Od zachodu graniczy z miastem Piła i gminą Ujście, od południa z gminą Chodzież (powiat chodzieski), od wschodu z gminą Miasteczko Krajeńskie i Wysoka, a od północy z gminą Krajenka (powiat złotowski). Rozciągłość południkowa gminy wynosi 12'33", od 16°46'30" do 16°59'03" długości geograficznej wschodniej. Rozciągłość równoleżnikowa wynosi 10'06", od 53°02'57" do 53°13'03" szerokości geograficznej północnej.

W skład gminy wchodzi 12 sołectw: Brodna, Dziembowo, Dziembówko, Jeziorki, Kaczory, Krzewina, Morzewo, Prawomyśl, Równopole, Rzadkowo, Śmiłowo i Zelgniewo.

Obszar objęty zmianą Studium 2019 w rejonie ul. Kościelnej, Dworcowej i Mlecznej w Kaczorach obejmuje tereny położone w centralnej części wsi. Obszar opracowania jest obecnie częściowo zagospodarowany. W jego granicach zlokalizowane są tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej położone przede wszystkim we wschodniej i zachodniej części obszaru. W części południowej znajduje się ponadto teren zabudowy usługowej obejmujący kościół p.w. św. Andrzeja Boboli, teren zabudowy zagrodowej oraz parking i przepompownia ścieków. Centralną część obszaru zajmują tereny użytkowane rolniczo, sklasyfikowane jako grunty orne (RV i RVI) i pastwiska (PsIV, PsV), w obrębie których zlokalizowanych jest kilka zbiorników wodnych. W części północnej znajduje się ponadto teren zabudowy zagrodowej i teren obiektów produkcyjnych, składów i magazynów. Obszar opracowania od strony zachodniej i południowo-zachodniej sąsiaduje z drogą powiatową nr 1177P, od strony wschodniej i południowo-wschodniej z drogą gminną nr 130522P, a od północy z linią kolejową nr 18. W obecnie obowiązującym Studium obszar został określony jako tereny zabudowy mieszkaniowej, tereny zabudowy zagrodowej, tereny zabudowy usługowej, tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz tereny trwałych użytków zielonych, zadrzewień i dolin rzecznych.

Obszar objęty zmianą Studium 2019 w rejonie ul. Gajowej i Dziembowskiej w Kaczorach obejmuje tereny położone w zachodniej części wsi. Obszar opracowania jest obecnie niezagospodarowany. Północno-zachodnia część obszaru stanowi grunt leśny, a pozostała tereny użytkowane rolniczo, sklasyfikowane jako grunty orne (RVI) i pastwiska (PsVI). Obszar opracowania od strony zachodniej sąsiaduje z terenami leśnymi, a od strony wschodniej, południowej i północnej z terenami rolniczymi. Obsługa komunikacyjna obszaru odbywa się z drogi wewnętrznej powiązanej z drogą gminną nr 130521P. W obecnie obowiązującym Studium obszar został określony jako tereny leśne i tereny rolnicze.

5.2. POŁOŻENIE TERENU W PONADLOKALNYM SYSTEMIE POWIĄZAŃ PRZYRODNICZYCH

Powiązania przyrodnicze analizowanego obszaru z otoczeniem odnoszą się głównie do liniowych i powierzchniowych struktur przyrodniczych:

- analizowany obszar znajduje się w strefie wpływu wiatrów z sektora zachodniego. Ze względu na położenie zwartego kompleksu leśnego w sąsiedztwie obszaru w rejonie ul. Gajowej i Dziembowskiej warunki przewietrzania mogą być nieco ograniczone,

- obszary położone są w obrębie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina Noteci”,
- obszary położone są w obrębie mezoregionu Pojezierze Krajeńskie (314.69), należącego do makroregionu Pojezierza Południowopomorskiego (314.6-7), oraz mezoregionu Dolina Środkowej Noteci (315.34) należącego do makroregionu Pradolina Toruńsko-Eberswaldzka (314.3),
- obszary położone są w obrębie występowania głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP): nr 125 „zbiornik Piła – Wałcz” oraz Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 127 „Subzbiornik Złotów – Piła – Strzelce Krajeńskie”.

5.3. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

Położenie geograficzne

Według podziału kraju na regiony fizyczno-geograficzne J. Kondrackiego obszary objęte opracowaniem położony jest w obrębie mezoregionu Pojezierze Krajeńskie (314.69), należącego do makroregionu Pojezierza Południowopomorskiego (314.6-7), oraz mezoregionu Dolina Środkowej Noteci (315.34) należącego do makroregionu Pradolina Toruńsko-Eberswaldzka (314.3).

Rzeźba terenu

Z analizy mapy sytuacyjno-wysokościowej wyraźnie wynika zróżnicowane urozmaicenie rzeźby terenu. Pod względem geomorfologicznym tereny stanowią fragment wysoczyzny morenowej o wysokości ok. 84-93 m n.p.m., z wyraźnym zagłębieniem terenu w rejonie ul. Kościelnej, Dworcowej i Mlecznej w środkowej części obszaru, którego dno osiąga 76-77 m n.p.m. Jednocześnie na obszarze opracowania prowadzone są prace niwelacyjne polegające na likwidacji istniejących skarp i podnoszeniu pierwotnego poziomu gruntu.

Warunki geologiczno-gruntowe

Gmina Kaczory położona jest w obrębie jednostki geologiczno-strukturalnej zwanej Wałem Pomorsko-Kujawskim. Budują go głównie utwory jury z położonymi na nich miejscami osadami kredy oraz trzeciorzędu. Utwory trzeciorzędowe występują w postaci osadów oligocenu, miocenu i pliocenu.

Na terenie gminy Kaczory w profilu stratygraficznym występuje luka przypadająca na okres eocenu i paolocenu. W miocenie obszar gminy zasypywany był osadami rzecznyymi nanoszonymi głównie z kierunku południowego. Utwory mioceńskie występują prawie na całej powierzchni podczwartorzędowej. Reprezentowane są przede wszystkim przez drobnoziarniste piaski kwarcowe oraz ily i mułki z detrytusem roślinnym i przerostami węgla brunatnego.

Utwory trzeciorzędowe przykryte są ciągłą pokrywą utworów czwartorzędowych o wyraźnie zróżnicowanej miąższości. Czwartorzęd reprezentują utwory plejstocenske i holocenske. Na wysoczyźnie plejstocen to najczęściej dwa poziomy gliny zwałowej zlodowacenia bałtyckiego rozdzielone piaszczystymi utworami interstadialnymi pochodzenia fluwioglacjalnego. Poniżej występują miejscami gliny i utwory piaszczyste zlodowacenia środkowopolskiego. Warstwa powierzchniowa na wysoczyźnie morenowej zbudowana jest z piasków gliniastych i glin piaszczystych. Spiętrzone moreny czołowe budują piaski, żwiry i głązy lodowcowe, w mniejszym stopniu gliny.

W obrębie obszarów objętych opracowaniem w podłożu geologiczno-gruntowym występują gliny zwałowe [9].

Zasoby kopalin

Na podstawie Bilansu zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce według stanu na 31 grudnia 2015 r. można stwierdzić, że na analizowanych obszarach nie występują żadne udokumentowane złoża surowców mineralnych.

Warunki wodne

Obszar gminy Kaczory, zgodnie z Atlasem Podziału Hydrograficznego Polski (2005), położony jest w zlewni Noteci.

Wody powierzchniowe

Na obszarze w rejonie ul. Kościelnej, Dworcowej i Mlecznej zlokalizowanych jest kilka zbiorników wodnych połączonych rowem melioracyjnym, wypełniających zagłębienie terenu w środkowej części obszaru, natomiast na obszarze w rejonie ul. Gajowej i Dziembowskiej brak jest cieków i zbiorników wodnych.

Wody gruntowe

Główną warstwę wodonośną stanowią utwory piaszczyste i żwirowe. Pierwszy poziom wód podziemnych zalega na głębokości powyżej 2,0 m p.p.t. Jedynie w bezpośrednim sąsiedztwie zbiorników wodnych w rejonie ul. Kościelnej, Dworcowej i Mlecznej pierwszy poziom wód podziemnych zalega na głębokości od 1,0 do 2,0 m p.p.t. [9].

Wody podziemne

Według podziału hydrogeologicznego Gmina Kaczory należy do regionu pomorsko-kujawskiego (III), w tym do podregionu pomorskiego (III1), w którym głównymi poziomami użytkowymi są równorzędne poziomy w utworach czwartorzędowych, trzeciorzędowych oraz jury. W ramach podregionu pomorskiego na obszarach wysoczyznowych, głównym poziomem użytkowym jest poziom czwartorzędowy, podrzędnym trzeciorzędowy [9].

Obszary objęte projektem zmiany Studium położone są w obrębie występowania Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP): nr 125 „Zbiornik Piła – Wałcz” i nr 127 „Subzbiornik Złotów-Piła-Strzelce Krajeńskie”. Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 125 o nazwie „zbiornik Piła – Wałcz” to zbiornik morenowy. Szacunkowe zasoby tego zbiornika wynoszą 169 tys. m³/dobę, a średnia głębokość ujęć wynosi 65 metrów. W jego obrębie występują struktury hydrogeologiczne, w których zasilanie i drenaż wód podziemnych ma miejsce poprzez okna hydrogeologiczne typu erozyjnego, łączące się z innymi strukturami hydrogeologicznymi. Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 127 o nazwie „Subzbiornik Złotów-Piła-Strzelce Krajeńskie” posiada szacunkowe zasoby na poziomie 186 tys. m³/dobę, a średnia głębokość ujęć wynosi 100 m pod powierzchnią terenu [9].

Gleby

Na obszarze objętym projektem zmiany Studium występują głównie gleby brunatne wylugowane i kwaśne podścielone piaskami słabogliniastymi i mocnymi należące do 6 kompleksu żytniego słabego. Ponadto, w środkowej części obszaru w rejonie ul. Kościelnej, Dworcowej i Mlecznej, występują gleby murszowo-mineralne i murszowate zaliczane do 3z kompleksu użytków zielonych słabych.

Gleby piaszczyste składające się z piasków słabogliniastych całkowitych lub zalegających średnio głęboko na piasku luźnym, zalicza się do kompleksu 6 – żytniego słabego. Wymienione gleby są bardzo lekkie i nietrudne do uprawy mechanicznej. Posiadają słabą strukturę gruzełkową, dużą przewiewność i przepuszczalność, niską zawartość próchnicy oraz składników pokarmowych w warstwie ornej. Na glebach tych uzyskuje się dobre i wierne plony żyta, owsa, gryki, ziemniaków, wyki i łubinu żółtego. Wartość i wysokość tych plonów uzależniona jest jednak w dużym stopniu zarówno od pełnego nawożenia organicznego oraz od rozkładu i ilości opadów atmosferycznych.

Zgodnie z ewidencją gruntów są to gleby IVa, IVb, V i VI klasy bonitacyjnej. Gleby te nie wymagają zmiany przeznaczenia na cele nierolnicze zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Szata roślinna i świat zwierzęcy

Obszary opracowania są w większości zagospodarowane lub położone w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących terenów zabudowy mieszkaniowej, zagrodowej, usługowej i produkcyjnej, co w pewnym stopniu ogranicza ich udział w niektórych procesach przyrodniczych (związanych np. z migracją organizmów żywych) i zmniejsza ciągłość środowiska przyrodniczego. Nieco większą wartość przyrodniczą posiadają jedynie łąki i pastwiska oraz zbiorniki wodne wypełniające zagłębienie położone w środkowej części obszaru w rejonie ul. Kościelnej, Dworcowej i Mlecznej, którym towarzyszą liczne zadrzewienia i zakrzewienia, oraz niewielki fragment lasu w rejonie ul. Gajowej i Dziembowskiej.

Świat zwierzęcy analizowanych terenów jest typowy dla obszarów nizinnych. Zainwestowanie przestrzeni oraz postępująca urbanizacja ograniczyły faunę do gatunków pospolitych, najlepiej przystosowanych do takich warunków życia. Są to głównie drobne, pospolite ssaki, ptaki i owady. Rolnicze użytkowanie terenów może wiązać się z występowaniem organizmów zamieszkujących otwarte przestrzenie. Na obszarze objętym zmianą Studium nie zinwentaryzowano gatunków zwierząt objętych ochroną gatunkową wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r., poz. 2183).

Warunki klimatyczne

Gmina Kaczory według podziału Polski na dzielnice rolniczo- klimatyczne R. Gumińskiego (1948) położona jest w obrębie VI – nadnoteckiej (bydgoskiej) dzielnicy. Klimat tej dzielnicy ma charakter przejściowy, pomiędzy chłodną i dość wilgotną dzielnicą pomorską a cieplejszą i suchą dzielnicą środkową.

Średnia roczna temperatura powietrza wynosi ok. 7,7°C, przy czym średnia temperatura powietrza w lipcu to ok. 17,5 °C, a średnia temperatura powietrza w styczniu ok. -2,5 °C. Średnia roczna liczba dni z pokrywą śnieżną wynosi ok. 65, średnia roczna liczba dni z temp. ponad 15°C – ok. 90, średnia roczna liczba dni z temp. poniżej 0°C – ok. 80. Długość okresu wegetacyjnego to około 210 dni. Średnia roczna suma opadów wynosi powyżej 550 mm, liczba dni z opadem – 165-170, dni z przymrozkiem – 107-108, dni mroźnych – 30-35, dni pogodnych – 37-40, a dni pochmurnych – ok. 160.

5.4. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA KULTUROWEGO

W granicach obszaru w rejonie ul. Kościelnej, Dworcowej i Mlecznej zlokalizowany jest budynek kościoła p.w. św. Andrzeja Boboli, mur., 1912 wraz z terenem przykościelnym wpisanym do rejestru zabytków, stanowiącym jednocześnie teren zabytkowego cmentarza przykościelnego ujętego w ewidencji zabytków, a także budynek plebani, mur., 1 ćw. XX w. ujęty w gminnej ewidencji zabytków gminy Kaczory.

Ponadto w granicach obszaru zlokalizowane są dwa stanowiska archeologiczne ujęte w gminnej ewidencji zabytków gminy Kaczory.

Gmina Kaczory w pradziejach nie była zbyt atrakcyjna osadniczo, między innymi z powodu pokrycia zwartym kompleksem lasów. Rozmieszczenie pozostałości osadnictwa jest nierównomierne i wykazuje wyraźną zależność od sieci

hydrograficznej. Stanowiska położone są głównie przy krawędziach wykształconych dolin cieków. Na wysoczyznach występuje mniej pradziejowych stanowisk archeologicznych, przy większym udziale stanowisk wczesno i późnośredniowiecznych, przy czym zawsze w pobliskim sąsiedztwie cieków lub ich dolin.

Najstarsze ślady osadnictwa związane są z okupowaniem przez krótkotrwałe obozowiska mezołitycznych społeczności myśliwsko-rybackich krawędzi małych dolin między innymi w pobliżu wsi Rzadkowo. Wśród punktów osadniczych z okresu brązu i żelaza szczególną wartość reprezentują osady ludności kultury łużyckiej i pomorskiej w okolicach Morzewa. Uwagę zwraca osadnictwo z okresu wpływów rzymskich w rejonie Zelgniewa. W okresie średniowiecza kształtuje się obecny układ miejscowości, stąd koncentracja osadnictwa średniowiecznego w większości miejscowości jak Morzewo i Rzadkowo. Osadnictwo średniowieczne dokumentują zarówno obiekty o niedużym rozrzucie ułamków ceramicznych, jak też obiekty rozległe, o wielocentrycznych układach materiału archeologicznego jak wokół Morzewa, stanowiące niewątpliwie pozostałości średniowiecznych wsi.

5.5. OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA, W TYM NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Stan środowiska przyrodniczego obszaru objętego zmianą Studium przedstawiony poniżej został opracowany głównie w oparciu o informacje uzyskane w Urzędzie Gminy Kaczory, Program Ochrony Środowiska dla Gminy Kaczory na lata 2004-2011 [17], Stan Środowiska w Wielkopolsce. Raport 2017 [19], Roczna ocenę jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2017 [21], Bilans zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce 2015 [3] oraz w oparciu o wizję w terenie.

Stan i zanieczyszczenie wód podziemnych i powierzchniowych

Źródłem zanieczyszczeń wprowadzanych do wód podziemnych i powierzchniowych są różnorodne formy działalności gospodarczej i bytowania człowieka w środowisku.

Wody podziemne ze względu na ich znaczenie, jako podstawowego źródła wody do picia, objęte są monitoringiem, którego celem są obserwacje zmian jakości tych wód, określenie trendów i dynamiki zmian. Badania prowadzone są w trzech sieciach monitoringu: krajowej, regionalnej i lokalnej.

Gmina Kaczory położona jest w obszarze o dość znacznych zasobach wód podziemnych. Zgodnie z mapą obszarów Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) w Polsce, obszar opracowania położony jest w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 125 o nazwie „zbiornik Piła – Wałcz”. Jest to zbiornik morenowy. Szacunkowe zasoby tego zbiornika wynoszą 169 tys. m³/dobę, a średnia głębokość ujęć wynosi 65 metrów. W jego obrębie występują struktury hydrogeologiczne, w których zasilanie i drenaż wód podziemnych ma miejsce poprzez okna hydrogeologiczne typu erozyjnego, łączące się z innymi strukturami hydrogeologicznymi. Ponadto obszar opracowania położony jest w zasięgu GZWP nr 127 o nazwie Subzbiornik Złotów – Piła – Strzelce Krajeńskie. Szacunkowe zasoby tego zbiornika wynoszą 186 tys. m³/dobę, a średnia głębokość ujęć wynosi 100 m pod powierzchnią terenu.

Zgodnie z definicją umieszczoną w Ramowej Dyrektywie Wodnej dobry stan wód podziemnych oznacza stan osiągnięty przez część wód podziemnych, jeżeli zarówno jej stan ilościowy, jak i chemiczny jest określony, jako co najmniej „dobry”. Ramowa Dyrektywa Wodna przewiduje dla wód podziemnych następujące główne cele środowiskowe: zapobieganie dopływowi lub ograniczenia dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych, zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych (z zastrzeżeniami wymienionymi w Dyrektywie), zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych, wdrożenie działań niezbędnych dla odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego wskutek działalności człowieka. Dla spełnienia wymogu niepogarszania stanu części wód, dla części wód będących w co najmniej dobrym stanie chemicznym i ilościowym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu.

Obszary objęte zmianą Studium położone są w granicach jednolitej części wód podziemnych JCWPd nr 26 i 35. Zgodnie z ustaleniami „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, zatwierdzonego Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r., stan ilościowy i chemiczny JCWPd nr 26 i 35. określono jako dobry. Tym samym brak jest zagrożenia dla nieosiągnięcia celów środowiskowych (dobrego stanu chemicznego i dobrego stanu ilościowego). Jak wynika z badań wód podziemnych prowadzonych w sieci krajowej w ramach monitoringu diagnostycznego w 2016 r. w punkcie pomiarowym w miejscowości Prawomyśl (gmina Kaczory) w granicach JCWPd nr 35 wykazano IV klasę jakości, natomiast w punkcie pomiarowym w miejscowości Równopole (gmina Kaczory) w granicach JCWPd nr 26 wykazano III klasę jakości.

Dla jednolitych części wód powierzchniowych niewyznaczonych jako sztuczne lub silnie zmienione, celem środowiskowym jest ochrona, poprawa oraz przywracanie stanu jednolitych części wód powierzchniowych, tak aby osiągnąć dobry stan tych wód, a także zapobieganie pogorszeniu ich stanu. Dla sztucznych i silnie zmienionych jednolitych części wód powierzchniowych jest ochrona tych wód oraz poprawa ich potencjału ekologicznego i stanu chemicznego, tak aby osiągnąć dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny wód powierzchniowych, a także zapobieganie pogorszeniu ich potencjału ekologicznego oraz stanu chemicznego.

Obszary objęte opracowaniem położone są w granicach JCWP „„Notec od Kcynki do Gwdy”, „Gwda od Piławy do ujścia” i „Radacznicza” stanowiących silnie zmienione części wód. Zgodnie z ustaleniami „Planu gospodarowania

wodami na obszarze dorzecza Odry”, zatwierdzonego Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r., stan JCWP określono jako zły. W 2016 r. przeprowadzono ocenę stanu JCWP w punkcie pomiarowo-kontrolnym „Noteć – Milcz”. W wyniku pomiarów dla wód Noteci wykazano umiarkowany potencjał ekologiczny i stan chemiczny poniżej dobrego. W 2016 r. przeprowadzono także badania stanu ekologicznego rzeki Radacznicy w punkcie pomiarowo-kontrolnym „Radacznica – Śmiłowo”, dla której określono IV klasę elementów biologicznych, stan poniżej dobrego w klasie elementów fizykochemicznych i I klasę elementów hydromorfologicznych.

Głównym zagrożeniem dla jakości wód w granicach obszaru objętego zmianą Studium są spływy obszarowe (zanieczyszczenia spłukiwane z terenów rolnych i leśnych oraz terenów tras komunikacyjnych drogowych i kolejowych) oraz odprowadzanie nieoczyszczonych ścieków do gruntu lub do cieków powierzchniowych na terenach nieuzbrojonych w sieć kanalizacyjną. Ładunek zanieczyszczeń wprowadzany do środowiska z tych źródeł zależy od szeregu czynników, m.in.: stopnia skanalizowania danego obszaru, poziomu kultury rolnej, stopnia zurbanizowania i intensywności ruchu komunikacyjnego danego obszaru.

Istotny wpływ na jakość wód gruntowych i powierzchniowych ma rolnictwo. Źródłem zanieczyszczeń z rolnictwa są zarówno źródła obszarowe tj. spływy powierzchniowe, jak i źródła punktowe: niewłaściwie przechowywane nawozy mineralne i organiczne (obornik, gnojówka, gnojowica), pestycydy, odcieki kiszonkowe. Rolnictwo ma także wpływ na erozję glebową i w konsekwencji na ładunki namulów dopływających do rzek i zbiorników wodnych. Podnoszenie produkcji rolnej powoduje drenaż, odwodnienie i przekształcenia obszarów podmokłych, podobnie jak całych dolin rzecznych.

Niekwestionowana konieczność ochrony zasobów i jakości wód podziemnych wynika z roli, jaką woda odgrywa w gospodarce (zaspokajanie potrzeb bytowo-gospodarczych ludności, rolnictwo, przemysł). Długofalowe działania na rzecz ochrony wód powinny dotyczyć przede wszystkim ograniczenia ilości ścieków wykorzystywanych rolniczo oraz przestrzegania obowiązków wynikających z pozwoleń wodno-prawnych.

Zanieczyszczenie gleb i zagrożenie działalnością rolniczą

Na stan jakości gleb wpływa rolnicze użytkowanie terenu i związane z nim zabiegi agrotechniczne modyfikujące jakość i strukturę przestrzenną pokrywy glebowej. Zmiany te z ekologicznego punktu widzenia mogą być zarówno dodatnie jak i ujemne. Żle dobrane lub niewłaściwie wykonane zabiegi agrotechniczne mogą prowadzić do: wzmożonej erozji wodnej i wietrznej, wyjąłowienia gleby ze składników pokarmowych i jej nadmiernego zakwaszenia oraz chemicznego i biologicznego zanieczyszczenia gleby.

Na obszarach objętych zmianą Studium wpływ na gleby i ziemię może się ograniczyć do degradacji gleb przez deponowanie zanieczyszczeń z opadów atmosferycznych (siarczany, azotany, zakwaszenie), nadmierną chemizację rolnictwa oraz zanieczyszczeń komunikacyjnych szczególnie wzdłuż dróg. Chemiczne zanieczyszczenie gleb prowadzi do ich zakwaszenia, naruszenia równowagi jonowej, a zwłaszcza nagromadzenia związków chemicznych czynnych biologicznie. Źródłami skażenia gleb w gminie są przede wszystkim rolnictwo i komunikacja.

W „Monitoringu chemizmu gleb ornych w Polsce w latach 2010-2012”, opracowanym przez Instytut Nawożenia i Gleboznawstwa Państwowego Instytutu Badawczego w Puławach, podano wyniki badań zmian szerokiego zakresu cech gleb użytkowanych rolniczo, szczególnie właściwości chemicznych, zachodzących w określonych przedziałach czasu pod wpływem rolniczej i poza rolniczej działalności człowieka. Spośród 216 stałych punktów pomiarowo-kontrolnych żaden nie znalazł się na terenie gminy Kaczory.

Zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego

Stan sanitarny powietrza atmosferycznego omawianych terenów jest dobry. Emisja zanieczyszczeń pyłowo-gazowych do atmosfery na obszarze gminy związana jest głównie z przemysłem oraz produkcją rolno-ogrodniczą. Na terenach wiejskich o przewadze gospodarki rolnej i leśnej oraz niewielkim przemyśle i rzemiośle produkcyjnym głównym źródłem zanieczyszczeń atmosfery jest energetyczne spalanie paliw dla celów socjalnych i technologicznych. Na stan powietrza atmosferycznego wpływają także okresowo emitowane zanieczyszczenia związane ze spalaniem odpadów w gospodarstwach indywidualnych oraz wypalaniem traw.

Potencjalne źródła zanieczyszczenia atmosfery w rejonie obszarów opracowania to emisja zanieczyszczeń komunikacyjnych z dróg powiatowych, gminnych i wewnętrznych oraz emisja zanieczyszczeń pochodzących ze sprzętu rolniczego i sektora komunalno-bytowego. Emisja niska zanieczyszczeń powietrza w gminie pochodzi przede wszystkim z lokalnych kotłowni węglowych i indywidualnych palenisk domowych. Obecnie mieszkańcy gminy korzystają z ogrzewania indywidualnego, przede wszystkim węglowego.

Na podstawie wyników pomiarów stężeń zanieczyszczeń w powietrzu od roku 2002 WIOŚ w Poznaniu przeprowadza coroczną ocenę jakości powietrza atmosferycznego. Rezultatem końcowym rocznej oceny jakości powietrza jest każdorazowo określenie klas wynikowych dla poszczególnych zanieczyszczeń w danej strefie. Wyniki rocznej oceny jakości powietrza za rok 2017 [21] dla gminy Kaczory należącej do strefy wielkopolskiej według kryteriów odniesionych do ochrony zdrowia i ochrony roślin przedstawiają się następująco:

- 1) W kryterium ochrony zdrowia sklasyfikowano:
 - dla poziomu dopuszczalnego dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, ołowiu, benzenu, tlenku węgla oraz poziomu docelowego kadmu, arsenu, niklu – w klasie A,

- ze względu na przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla pyłu PM_{2,5} i PM₁₀ – w klasie C,
 - ze względu na przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)pirenu – w klasie C,
 - dla poziomu docelowego dla ozonu – w klasie A,
 - dla poziomu celu długoterminowego ozonu – w klasie D2.
- 2) W kryterium ochrony roślin strefę wielkopolską sklasyfikowano:
- dla SO₂ i NO_x zaliczono do klasy A,
 - dla O₃ zaliczono do klasy A.

Zaliczenie strefy do klasy C dla danego zanieczyszczenia oznacza konieczność wyznaczenia obszarów przekroczeń i zakwalifikowanie strefy do opracowania programów ochrony powietrza. Dla poprawy jakości powietrza w poszczególnych strefach, wdrażanie w życie zaleceń Programów ochrony powietrza dla stref będzie odbywać się sukcesywnie.

Stosownie do art. 91 ust. 9 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska [24], oraz art. 30, art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [25], Sejmik Województwa Wielkopolskiego uchwalił Programy ochrony powietrza i Aktualizację Programów ochrony powietrza. Dla strefy wielkopolskiej na podstawie Uchwały Nr XXIX/565/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 r. uchwalono Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej ze względu na ozon. Ma on na celu zmniejszenie emisji prekursorów ozonu w samej strefie oraz na terenie miasta Poznania. Ponadto na podstawie Uchwały Nr XXXIII/853/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 24 lipca 2017 r. uchwalono Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej w zakresie pyłu PM₁₀, PM_{2,5} oraz B(a)P.

Warunki akustyczne

Stan klimatu akustycznego jest jednym z najistotniejszych czynników określających jakość środowiska bezpośrednio odczuwalnym przez człowieka. Ze względu na rolniczy i leśny charakter obszaru objętego zmianą Studium w rejonie ul. Gajowej i Dziembowskiej brak jest na tych terenach znaczących źródeł hałasu. Obszar objęty projektem zmiany Studium w rejonie ul. Kościelnej, Dworcowej i Mlecznej w części obejmuje natomiast tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i tereny mieszkaniowo-usługowe podlegające ochronie akustycznej.

Główne źródła hałasu stanowią drogi o znaczeniu powiatowym i gminnym, odznaczające się niewielkim obciążeniem komunikacyjnym, stanowiące jednocześnie podstawowe źródło emisji spalin i gazów. W ich rejonie występuje lokalne pogorszenie warunków akustycznych. Należy przypuszczać, iż ze względu na lokalny charakter ciągów komunikacyjnych i stosunkowo niewielkie natężenie ruchu, nie występują tu przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu.

Pewna uciążliwość ze względu na zwiększony hałas może występować wzdłuż regionalnej linii kolejowej nr 18 relacji Kutno – Piła przebiegającej wzdłuż północnej granicy obszaru opracowania w rejonie ul. Kościelnej, Dworcowej i Mlecznej. Uciążliwość transportu kolejowego wynika z wysokiego poziomu emitowanego hałasu i znaczny zasięg jego oddziaływania, zwłaszcza w porze nocnej. Odwrotnie jednak niż w hałasie drogowym, w transporcie szynowym następuje generalnie tendencja spadkowa intensywności ruchu kolejowego. Hałas kolejowy ma charakter lokalny, a jego uciążliwość związana jest z pojedynczymi przejazdami pociągów. Niemniej konieczna jest modernizacja torów przebiegających przez teren gminy Kaczory – w newralgicznych miejscach zastosowanie torów bezстыkowych, różnego rodzaju okładzin torów, podkładów pod tory, elementów prefabrykowanych zawierających elementy wytłumiające (okładziny torów i maty pod torami) – skutkować może zmniejszeniem hałasu nawet od 6 dB do 14 dB.

Pole elektromagnetyczne

Problemy dotyczące ochrony ludzi i środowiska przed oddziaływaniem pola elektromagnetycznego wytwarzanego m.in. przez linie napowietrzne wysokiego napięcia zostały ujęte w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów [39].

Na obszarach objętych projektem zmiany Studium nie występują napowietrzne linie elektroenergetyczne.

Zagrożenia powodziowe

Obszary objęte projektem zmiany Studium nie jest zagrożony występowaniem zjawisk powodziowych.

Zagrożenie ruchami masowymi

Zjawisko osuwania ziemi spowodowane jest przede wszystkim gwałtownymi opadami deszczu, intensywnym topnieniem śniegu, podnoszeniem się poziomu wód gruntowych i wezbraniem rzek. Jest ono coraz częściej spowodowane również działalnością człowieka. W granicach gminy Kaczory Starostwo Powiatowe w Pile wyznaczyło tereny potencjalnie zagrożonych występowaniem ruchów masowych.

Na obszarze gminy Kaczory wskazane zostały obszary osuwania się mas ziemnych obejmujące udokumentowane osuwiska i obszary o możliwej predyspozycji do rozwoju ruchów masowych. Jedyne osuwisko występuje na obszarze eksploatowanych i wyłączonych z eksploatacji złóż kopalin w rejonie Krzewiny. Obszary predysponowane do

wystąpienia ruchów masowych ziemi wskazano przede wszystkim wzdłuż krawędzi doliny Noteci. Większość tych terenów zajmują lasy. Powyższa sytuacja powoduje potencjalną możliwość wystąpienia miejscowych osuwisk gruntowych.

Możliwość wystąpienia klęsk żywiołowych

Na obszarach objętych projektem zmiany Studium, ze względu na otwarty charakter krajobrazu rolniczego, mogą wystąpić zdarzenia o znamionach kryzysu, takie jak: silne, porywiste wiatry, ulewne deszcze, nawałnice, gwałtowne lokalne wyładowania atmosferyczne, intensywne opady śniegu, silne gradobicia, nagłe ocieplenia, klimatyczne, gwałtowne spadki temperatur.

6. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU USTALEŃ ZMIANY STUDIUM

W przypadku braku realizacji ustaleń projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kaczory dla obszaru położonego w rejonie ul. Kościelnej, Dworcowej i Mlecznej oraz ul. Gajowej i Dziembowskiej obowiązywać będą ustalenia zawarte w obowiązującym obecnie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kaczory [22].

Celem zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kaczory jest wprowadzenie do ustaleń Studium nowych terenów zabudowy mieszkaniowej i terenów zieleni urządzonej na obszarze o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach wsi Kaczory, w rejonach wyposażonych w sieć infrastruktury technicznej oraz posiadających dostęp do dróg publicznych. Zmiana Studium 2019 umożliwi bardziej racjonalne gospodarowanie przestrzenią przy uwzględnieniu aktualnych potrzeb rozwojowych Gminy Kaczory.

Ponadto zmiana Studium określi zasady zagospodarowania terenu z uwzględnieniem koniecznych rozwiązań w zakresie obsługi komunikacyjnej oraz wprowadzi nowe ustalenia dotyczące ochrony i kształtowania środowiska wynikające z obowiązujących przepisów prawnych. Projekt dokumentu zawiera szereg ustaleń dotyczących eliminacji lub ograniczenia negatywnych oddziaływań na środowisko dla obszaru objętego zmianą.

7. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA USTALEŃ ZMIANY STUDIUM, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIEŃNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

Obszary objęte projektem zmiany Studium położone są w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina Noteci”. W bezpośrednim sąsiedztwie występuje specjalny obszar ochrony (OSO) Natura 2000 „Puszcza nad Gwdą”. Obszary te podlegają ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. [30].

Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Noteci” został wyznaczony uchwałą Nr IX/6/89 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Pile z dnia 31 maja 1989 r. w sprawie ustanowienia obszarów chronionego krajobrazu w województwie pilskim (Dz. U. Woj. Pilskiego Nr 11, poz. 95) oraz podtrzymany rozporządzeniem Nr 5/98 Wojewody Pilskiego z dnia 15 maja 1998 r. w sprawie ustanowienia obszarów chronionego krajobrazu w województwie pilskim (Dz. U. Woj. Pilskiego Nr 13, poz. 83). Obszar obejmuje część Doliny Noteci oraz część Pojezierza Chodzieskiego i charakteryzuje krajobraz łąkowo-polno-osadniczy, fragmentarycznie jeziorno-leśno-łąkowy. W samej pradolinie Noteci przeważa ekosystem łąkowy stanowiący ważną ostoję ptaków o randze europejskiej (występują tu takie gatunki jak: siekowiec, bocian biały, bocian czarny). Przedmiotem ochrony obszaru są tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełnione funkcje korytarzy ekologicznych. Podstawowym zagrożeniem dla obszaru jest nadmierna presja turystyczna, eutrofizacja wody, wycinka drzew na brzegu i w strefie brzegowej, a także przekształcenia terenów związanych z rozwojem gospodarczym i turystycznym, kłusownictwo, pożary i zanieczyszczenie wód.

Obszar ochrony (OSO) Natura 2000 „Puszcza nad Gwdą” stanowi rozległy kompleks leśny obejmujący w większości bory sosnowe, a na dniami i zboczach dolin – lasy liściaste i mieszane. Silnie urozmaicona, postglacjalna rzeźba terenu przyczynia się do zróżnicowania siedlisk. Bogactwo jezior, głównie eutroficznych, ale również mezotroficznych i dystroficznych z cennymi gatunkami i zbiorowiskami roślinnymi, o powierzchni od kilku do kilkuset ha. W obniżeniach terenu i wzdłuż rzek torfowiska zasadowe, nakredowe, przejściowe i zdegradowane torfowiska wysokie oraz inne tereny podmokłe. Jest to również obszar źródliskowy kilku rzek. W obrębie ostoi znajdują się także połacie łąk kośnych. Pola orne mają niewielki udział powierzchniowy. Na terenie ostoi zachowały się umocnienia Wału Pomorskiego z lat 1934-1945 (Nadarzyce, Szwecja, Jastrowie) – potencjalne zimowiska nietoperzy. W granicach gminy Kaczory obszar obejmuje kompleksy leśne położone w jej północno-zachodniej i centralnej części. Ponad 90% obszaru Ostoi stanowią lasy, dlatego ich stan, wiek, struktura gatunkowa i przestrzenna, a także stopień ich penetracji przez człowieka, odgrywają najistotniejszą rolę w kształtowaniu warunków funkcjonowania populacji prawie wszystkich gatunków, dla których obszar ma kluczowe znaczenie. Potencjalnym czynnikiem ograniczającym występowanie części gatunków jest lokalny

niedobór lasów w starszych klasach wieku i juvenalizacja drzewostanów w wyniku użytkowania rębego. Czynniki te powoduje ograniczenie potencjalnych miejsc lęgów bielika, bociana czarnego, kani rudej i innych gatunków, a także zubożenie strukturalne i funkcjonalne siedlisk takich gatunków jak dzięcioł czarny czy włośchatka. Jednocześnie warunkiem występowania i wysokiej liczebności takich gatunków jak lelek czy lerka, związanych z kompleksami borów, jest odpowiedni udział terenów otwartych, śródlęśnych enklaw, łąk, pastwisk, szerokich pasów pożarowych, a przede wszystkim zrębów i upraw w siedliskach borowych. Potencjalnym zagrożeniem dla ich występowania może być zalesianie śródlęśnych terenów otwartych, organicznie ilości lub wielkości zrębów zupełnych czy likwidacja terenów otwartych. Dla gatunków o wysokiej antropofobii istotnym zagrożeniem jest także nadmierna penetracja ludzka obszaru związana z rozwojem zabudowy, działalnością gospodarczą, turystyką i wypoczynkiem, szczególnie rozwojem turystyki wodnej. Powoduje ona wykorzystywanie przez te gatunki nielicznych fragmentów najmniej dostępnych, choć nie zawsze optymalnie położonych np. w stosunku do żerowisk. Dotyczy to np. puchacza, bociana czarnego, bielika czy kań. Najistotniejszym czynnikiem wskazywanym jako ograniczający sukces lęgowy większości gatunków z tej grupy jest bezpośrednia penetracja ich siedlisk w okresie lęgów, prowadząca do porzucania gniazd lub ich niszczenia przez drapieżniki w wyniku spłoszenia dorosłych ptaków. Istotne w tej grupie zagrożeń są nie tylko czynniki bezpośrednie, ale także pośrednie, powodujące wzrost antropopresji w dłuższej perspektywie czasowej – budowa, modernizacja lub udostępnianie dróg leśnych, pozwalająca na łatwiejsze dotarcie w pobliże ostoi, zabudowa zagrodowa czy letniskowa w enklawach śródlęśnych, lokalizacja infrastruktury turystycznej na obrzeżach cieków czy jezior, powodująca wzrastającą penetrację ich obrzeży przez wędkarzy i turystów. Dla grupy gatunków żerujących w krajobrazie otwartym, istotnym czynnikiem ograniczającym dostępność i stan żerowisk mogą być przekształcenia form użytkowania gruntów, w tym szczególnie zanik tradycyjnego rolnictwa i związana z tym rezygnacja z ekstensywnego użytkowania wilgotnych łąk i pastwisk. Przekształcenia te prowadzą do ograniczania bazy żerowiskowej m.in. żurawia, kani rudej.

Przeprowadzona analiza uwarunkowań pozwoliła zidentyfikować także inne problemy ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia realizacji ustaleń zmiany Studium, za które uznano m.in.:

- zanieczyszczenia obszarowe generowane przez rolnictwo w rezultacie uprawy ziemi, niewłaściwego nawożenia oraz niewłaściwego stosowania środków ochrony roślin. Intensywne przekształcanie terenów łąk i pastwisk na grunty orne oraz dominacja gleb lekkich w areale użytków rolnych gminy, ułatwia przenikanie zanieczyszczeń do wód gruntowych i powierzchniowych. Efekty tych zanieczyszczeń objawiają się przede wszystkim spadkiem jakości wody pitnej oraz postępującą eutrofizacją śródpolnych zbiorników wodnych, cieków i jezior,
- zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych. Zasoby wodne gminy ubożeją m.in. na skutek intensywnego użytkowania gospodarczego. Zanieczyszczone wody powierzchniowe odgrywają istotną rolę w zasilaniu wód podziemnych, a istniejące warunki litologiczne stwarzają możliwości infiltracji skażeń z gleby, a pośrednio także z atmosfery w ich głąb. Wszystkie te czynniki sprawiają, że stosunki wodne na analizowanym obszarze uległy istotnym zmianom nie tylko ilościowym, ale przede wszystkim jakościowym,
- przekroczenie wymaganych prawem norm jakości powietrza atmosferycznego, wymagające prowadzenia działań na rzecz utrzymania jakości lub poprawy warunków aerosanitarnych.

8. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWANIA ZMIANY STUDIUM

W toku prac nad prognozą przeprowadzono analizy dotyczące problematyki ochrony środowiska z uwzględnieniem w szczególności: ochrony przyrody, powietrza atmosferycznego, ochrony jakości wód powierzchniowych i podziemnych, ochrony przed hałasem, które mogą mieć związek z obszarami objętymi zmianą Studium.

Projekt dokumentu uwzględnia cele ochrony środowiska zawarte w dokumentach opracowanych na poziomach międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.

Najbardziej istotne z punktu widzenia projektu zmiany Studium cele ochrony środowiska określone w dokumentach wyższych szczebli zestawiono w poniższej tabeli. Pozostałe cele i problemy zawarte w niniejszych dokumentach nie dotyczą bezpośrednio obszaru opracowania lub ich problematyka nie jest regulowana zapisami zmiany Studium.

Polska jest stroną wielu konwencji oraz umów międzynarodowych w zakresie ochrony środowiska. Z ratyfikacji konwencji oraz umów wielostronnych lub też przystąpienia do nich wynikają zobowiązania do podejmowania działań na rzecz realizacji ich postanowień, mające wpływ na politykę państwa w dziedzinie ochrony środowiska oraz pośrednio na kierunki rozwoju gospodarczego kraju. Ich wagę podkreśla fakt nadrzędności prawa międzynarodowego względem aktów prawa wewnętrznego.

Na szczeblu krajowym cele ochrony środowiska ustanawiają strategiczne dokumenty rządowe. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 r. zawiera zapis mówiący o zrównoważonym rozwoju jako zasadzie, którą winno się

kierować Państwo. Zgodnie z Konstytucją, ustawy Prawo ochrony środowiska [24] oraz ustawy jej pokrewne zobowiązują do kierowania się zasadą zrównoważonego rozwoju na różnych etapach działań: planistycznych, realizacyjnych i zarządzania.

Wszystkie wymienione cele ochrony środowiska zostały uwzględnione zarówno podczas oceny stanu środowiska, wpływu przewidywanego oddziaływania ustaleń projektu zmiany Studium na środowisko jak i formułowaniu rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne oddziaływania na środowisko.

Tab. 8.1. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.

Cele ochrony środowiska	Sposób uwzględnienia w projekcie zmiany Studium
<p>Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt, sporządzona w Bonn dnia 23 czerwca 1979 r. ochrona dzikich zwierząt migrujących, stanowiących niezastąpiony element środowiska naturalnego</p>	<p>Wprowadzenie zasad w zakresie ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk:</p> <ul style="list-style-type: none"> – w ustaleniach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w stosunku do obszarów chronionego krajobrazu postuluje się uwzględnianie wytycznych wynikających z uchylonych rozporządzeń Wojewody Wielkopolskiego do czasu podjęcia nowych aktów prawnych regulujących zasady zagospodarowania i użytkowania terenów.
<p>Konwencja o różnorodności biologicznej, sporządzona w Rio de Janeiro dnia 09.05.1992 r. ochrona różnorodności biologicznej, zrównoważone użytkowanie jej elementów oraz uczciwy i sprawiedliwy podział korzyści wynikających z wykorzystywania zasobów genetycznych, w tym przez odpowiedni dostęp do zasobów genetycznych i odpowiedni transfer właściwych technologii, z uwzględnieniem wszystkich praw do tych zasobów i technologii, a także odpowiednie finansowanie</p>	
<p>Konwencja o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych, sporządzona w Bernie dnia 19 września 1996 r. zachowanie dzikiej fauny i flory, która odgrywa pierwszorzędą rolę w utrzymaniu równowagi biologicznej, która stanowi naturalne dziedzictwo o wartości przyrodniczej, estetycznej, naukowej, kulturowej, rekreacyjnej, gospodarczej</p>	
<p>Konwencja w sprawie ochrony światowego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego z 16 listopada 1972 r. ochrona dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego o wyjątkowej powszechnej wartości, m.in. przez nadawanie międzynarodowego statusu ochrony, poprzez wpisanie na listę dziedzictwa światowego</p>	<p>Wprowadzenie zasad w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> – W granicach obszaru objętego zmianą Studium 2019 zlokalizowany jest budynek kościoła p.w. św. Andrzeja Boboli, mur., 1912 wraz z terenem przykościelnym wpisanym do rejestru zabytków, stanowiącym jednocześnie teren zabytkowego cmentarza przykościelnego ujętego w ewidencji zabytków, a także budynek plebani, mur., 1 ćw. XX w. ujęty w gminnej ewidencji zabytków gminy Kaczory. – Ponadto w granicach obszaru zlokalizowane są dwa stanowiska archeologiczne ujęte w gminnej ewidencji zabytków gminy Kaczory. – W zmianie Studium 2019 zachowuje się wyznaczone strefy ochrony konserwatorskiej „A”, „B” i „W”, obejmujące tereny posiadające wartości kulturowe i krajobrazowe, oraz zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej określone w rozdziale III pkt 4.

<p>Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030</p> <ul style="list-style-type: none"> - Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu i potencjału wód i związanych z nimi ekosystemów - Racjonalizacja gospodarowania ograniczonymi zasobami wód powierzchniowych i podziemnych kraju, w tym zapobieganie występowaniu deficytu wody na potrzeby ludności i rozwoju gospodarczego - Zmniejszenie obciążenia środowiska powodowanego emisjami zanieczyszczeń do wód, atmosfery i gleby 	<p>Wprowadzenie zasad w zakresie ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dla wyznaczonych terenów zabudowy mieszkaniowej w granicach obszaru objętego zmianą Studium 2019 mają zastosowanie wytyczne określania zasad ochrony w planach miejscowych, wynikające z potrzeb ochrony środowiska, o których mowa w przepisach o ochronie środowiska.
--	---

9. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIE SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ ZMIANY STUDIUM NA ŚRODOWISKO

9.1. OCENA WPŁYWU PROPONOWANYCH ZMIAN W ZAGOSPODAROWANIU NA OBSZARY CENNE PRZYRODNICZO OBJĘTE OCHRONĄ PRAWNĄ W TYM CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ NA INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

Obszary objęte projektem zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kaczory dla obszaru położonego w rejonie ul. Kościelnej, Dworcowej i Mlecznej oraz ul. Gajowej i Dziembowskiej zlokalizowane są w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina Noteci”. Ponadto, w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru opracowania przebiega granica specjalnego obszaru ochrony (OSO) Natura 2000 „Puszcza nad Gwdą”. Obszary te podlegają ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. [30].

Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Noteci”

Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Noteci” został ustanowiony uchwałą Nr IX/6/89 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Pile z dnia 31 maja 1989 r. w sprawie ustanowienia obszarów chronionego krajobrazu w województwie pilskim (Dz. U. Woj. Pilskiego Nr 11, poz. 95) oraz podtrzymany rozporządzeniem Nr 5/98 Wojewody Pilskiego z dnia 15 maja 1998 r. w sprawie ustanowienia obszarów chronionego krajobrazu w województwie pilskim (Dz. U. Woj. Pilskiego Nr 13, poz. 83). Obszar obejmuje część Doliny Noteci oraz część Pojezierza Chodzieskiego i charakteryzuje krajobraz łąkowo-polno-osadniczy, fragmentarycznie jeziorno-leśno-łąkowy. W samej pradolinie Noteci przeważa ekosystem łąkowy stanowiący ważną ostoję ptaków o randze europejskiej (występują tu takie gatunki jak: siekowiec, bocian biały, bocian czarny). Przedmiotem ochrony obszaru są tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełnione funkcje korytarzy ekologicznych.

Podstawowym zagrożeniem dla obszaru jest nadmierna presja turystyczna, eutrofizacja wody, wycinka drzew na brzegu i w strefie brzegowej, a także przekształcenia terenów związanych z rozwojem gospodarczym i turystycznym, kłusownictwo, pożary i zanieczyszczenie wód.

Podstawową cechą gospodarki przestrzennej w obrębie obszaru chronionego krajobrazu winna być racjonalność gospodarowania zasobami przyrody oraz podporządkowanie gospodarki wymogom ochrony środowiska. Usytuowanie gminy w obrębie OChK nie stanowi bariery dla jej rozwoju gospodarczego. Ograniczenia dotyczą tych form zagospodarowania, które wpływałyby w sposób degradujący na środowisko, zachwiałyby równowagę ekologiczną systemów przyrodniczych lub prowadziłyby do obniżenia jej walorów. Pożądane są natomiast wszelkie działania zmierzające do podnoszenia i wzbogacania walorów obszaru. Wyjątkową troską należy otoczyć tereny i obiekty o najwyższych walorach przyrodniczych i kulturowych objętych ochroną prawną.

Ocenę wpływu proponowanych rozwiązań zawartych w projekcie zmiany Studium należy odnieść do celu ochrony obszarów, który sprowadza się do ochrony walorów przyrodniczych, krajobrazowych, turystyczno-wypoczynkowych oraz funkcji korytarzy ekologicznych.

Do inwestycji zapisanych w ustaleniach projektu zmiany Studium, których realizacja mogłaby spowodować największy wpływ na cele ochrony obszaru chronionego krajobrazu zaliczyć należy rozwój terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

W odniesieniu do walorów przyrodniczych wskazać należy, iż najbardziej wartościowe ekosystemy położone są w obrębie kompleksów leśnych, dolin rzecznych i rynien jeziornych, a więc poza terenami przeznaczonymi pod nową zabudowę. Oddziaływania ustaleń zmiany Studium wiązać się będą z zajęciem części terenów dotychczas niezagospodarowanych, położonych w obrębie lub sąsiedztwie istniejącej zabudowy. Skutkiem realizacji nowych inwestycji będzie umniejszenie powierzchni biologicznie czynnej oraz likwidacja pokrywy glebowej w zakresie ograniczonym do gruntów zajętych przez nowe obiekty. Nastąpi przede wszystkim usunięcie roślinności z terenu przeznaczonego bezpośrednio pod inwestycje. W okresie funkcjonowania zabudowy do negatywnych oddziaływań zaliczyć należy wzrost poziomu hałasu, w zależności od funkcji pełnionej przez daną kategorię terenu. W efekcie zwierzęta występujące na przedmiotowych terenach mogą zostać przepłoszone (głównie ptaki i płazy), dlatego konieczne

jest przeprowadzenie szczegółowej inwentaryzacji gatunków zwierząt przed rozpoczęciem realizacji budowy nowych obiektów mającej na celu ochronę dziko występujących zwierząt, ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry. Nowa zabudowa może spowodować wzrost emisji zanieczyszczeń do powietrza pochodzących ze spalania paliw wykorzystywanych do ogrzewania budynków, a także stanowić może potencjalne źródło zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych, jeżeli jej eksploatacja prowadzona będzie niezgodnie z ustaleniami zmiany Studium. Oddziaływania te mogą stanowić źródło niekorzystnych wpływów na środowisko, jednakże skala i intensywność zainwestowania nie jest i nie będzie na tyle znacząca, aby mogła zagrozić celom ochrony obszaru chronionego krajobrazu. W projekcie zmiany Studium zawarto szereg rozwiązań eliminujących, ograniczających lub kompensujących potencjalne negatywne oddziaływania planowanej zabudowy. Przede wszystkim wskazano na potrzebę eliminowania zanieczyszczeń pochodzących z emisji pyłów i szkodliwych gazów, pochodzących z gospodarstw domowych, w których następuje spalanie tradycyjnych źródeł energii (tzw. „emisji niskiej”), poprzez ograniczenie stosowania tradycyjnych paliw na rzecz niskoemisyjnych źródeł energii: gazowych, olejowych i odnawialnych, lub poprzez podłączanie obiektów do scentralizowanych źródeł ciepła (budowa sieci ciepłowniczej), a także poprzez wykonywanie termomodernizacji budynków. Ustalono także konieczność stosowania urządzeń eliminujących lub ograniczających emisję szkodliwych gazów i pyłów do atmosfery oraz wprowadzania zmian technologicznych w istniejących zakładach przemysłowych z preferowaniem wykorzystania proekologicznych technologii produkcji w zakładach przemysłowych. Korzystne skutki dla środowiska przyniesie zwodociągowanie i skanalizowanie wsi. Na obszarach przewidzianych do objęcia sanitarną kanalizacją zbiorczą, do czasu jej wybudowania, odprowadzanie ścieków do szczelnych zbiorników bezodpływowych należy traktować jako rozwiązanie tymczasowe. Oczyszczanie ścieków w przydomowych oczyszczalniach lub odprowadzanie ścieków do zbiorników bezodpływowych jest dopuszczalne jedynie na obszarach, które z uzasadnionych ekonomicznie względów nie zostaną przewidziane do objęcia zbiorczą kanalizacją sanitarną, przy czym lokalizowanie oczyszczalni przydomowych ogranicza się do miejsc, na których odprowadzanie ścieków do gruntu nie będzie zagrażało jakości wód podziemnych lub powierzchniowych (szczególnie w obrębie stref ochronnych ujęć i zbiorników wód powierzchniowych i podziemnych). Ustalono zakaz rolniczego wykorzystania ścieków w strefach ochronnych ujęć wód oraz zbiorników wód powierzchniowych i podziemnych. Ustalono stosowanie nowych technologii w zakresie działalności produkcyjnej i usługowej wpływających na stan i ilość odprowadzanych ścieków, w tym budowę i modernizację urządzeń oczyszczających ścieki. Działania te, ukierunkowane na przeciwdziałanie zanieczyszczeniu wód, gleb i powietrza zabezpieczą tereny sąsiednie przed niekorzystnymi oddziaływaniami terenów planowanej zabudowy na walory przyrodnicze obszaru. Istotną kwestią jest także ochrona przed wprowadzaniem zabudowy i ogrodzeń przy brzegach rzek, jezior i innych zbiorników wodnych oraz ograniczenie przekształcenia rzeźby terenu, w szczególności w strefie cieków wodnych. Ustalenia te gwarantują zachowanie najbardziej atrakcyjnych miejsc żerowania większości gatunków zwierząt. Oddziaływania na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego, w tym chronione gatunki roślin i zwierząt, szerzej przeanalizowano w następnych rozdziałach niniejszej prognozy. Przeprowadzone oceny należy zatem odnosić także do celów ochrony obszaru chronionego krajobrazu.

Generalnie oddziaływanie nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę na walory przyrodnicze obszaru będzie miało charakter lokalny (niewielka skala), bezpośredni (zajęcie terenu pod nowe inwestycje) i pośredni (potencjalne zanieczyszczenia wód i powietrza), krótkoterminowy (w fazie realizacji) i stały (w fazie eksploatacji), przy czym zostaną one znacznie ograniczone dzięki wprowadzeniu omówionych ustaleń zmiany Studium.

Na skutek realizacji ustaleń zmiany Studium budowa nowych obiektów na terenach użytkowanych rolniczo zmieni dotychczasowy charakter krajobrazu. Oddziaływania wizualne będą uzależnione od formy architektonicznej i intensywności przyszłego zagospodarowania. Z czasem wprowadzona zieleń przydomowa przesłoni widok nowej zabudowy. Istniejące i projektowane tereny produkcyjne, magazynowe i składowe powinny zostać osłonięte zielenią izolacyjną. Ustalenia zmiany Studium wprowadzają także tereny o różnym przeznaczeniu, wytyczne dla kształtowania nowej zabudowy oraz określają wskaźniki zagospodarowania terenów do uwzględnienia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Ustalenia te mają na celu zachowanie ładu przestrzennego i nie dopuszczenie do chaosu funkcjonalno-przestrzennego. Tym samym oddziaływanie nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę na krajobraz będzie miało charakter lokalny (niewielka skala zmian), bezpośredni (nowe elementy krajobrazu), krótkoterminowy (w fazie realizacji) i stały (w fazie eksploatacji).

Z punktu widzenia ochrony walorów turystyczno-wypoczynkowych gminy realizacja ustaleń zmiany Studium nie spowoduje znaczących oddziaływań mogących mieć negatywny wpływ na ich zachowanie. O atrakcyjności turystyczno-wypoczynkowej obszaru świadczy występowanie dużych kompleksów leśnych, doliny Noteci i rynien jeziornych, w obrębie których nie planuje się lokalizacji nowej zabudowy. Nie prognozuje się, aby realizacja nowej zabudowy mogłaby stanowić zagrożenie dla zmniejszenia atrakcyjności turystycznej gminy. Realizacja ustaleń dokumentu ukierunkowana będzie na zachowanie i rozwój funkcji turystycznej gminy Kaczory, a tym samym ochronę jej walorów wypoczynkowych.

Nie przewiduje się, aby projektowane tereny przeznaczone pod zabudowę wywierały istotny wpływ na funkcjonowanie korytarzy ekologicznych. Tereny te, ze względu na położenie w bliskim sąsiedztwie siedzib ludzkich, nie pełnią funkcji szlaków migracyjnych. Potencjalnym zagrożeniem może być lokalizowanie nowej zabudowy w pobliżu terenów leśnych i cieków wodnych, dlatego istotnym aspektem jest ograniczanie nowych inwestycji wyłącznie do

terenów wskazanych w ustaleniach projektu zmiany Studium oraz zachowanie odpowiednich odległości od brzegów rzek i jezior oraz ściany lasu. Stąd istotnym jest objęcie jak największych terenów miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, które wykluczą możliwość lokalizowania inwestycji w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

Zgodnie z zapisami zmiany Studium w ustaleniach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w stosunku do obszarów chronionego krajobrazu postuluje się uwzględnianie wytycznych wynikających z uchylonych rozporządzeń Wojewody Wielkopolskiego do czasu podjęcia nowych aktów prawnych regulujących zasady zagospodarowania i użytkowania terenów. Projekty planów miejscowych wymagają ponadto uzgodnienia z regionalnym dyrektorem ochrony przyrody, zgodnie z przepisami o ochronie przyrody.

Specjalny obszar ochrony (OSO) „Puszcza nad Gwdą” PLB 300012

Na obszarze Natura 2000 „Puszcza nad Gwdą” występuje co najmniej 28 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, z tego 21 to gatunki lęgowe bądź prawdopodobnie lęgowe, co najmniej 10 to gatunki z Polskiej Czerwonej Księgi. Jest to bardzo ważna ostoja lęgowa lelka, lerki i włośchatki. W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej następujących gatunków ptaków: gągoł, włośchatka, kania czarna, kania ruda, lelek, lerka, puchacz i rybołów. Obszar charakteryzuje rozległy zwarty kompleks leśny z dobrze zachowanymi naturalnymi zbiorowiskami wodno-błotnymi, stanowiskami rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt i roślin naczyniowych, z bogatą florą mszaków i roślin naczyniowych. Często jest tu występowanie dobrze wykształconych rozległych kompleksów źródliskowych ze specyficzną szatą roślinną. Ostoja charakteryzuje się również występowaniem cennych lasów liściastymi (głównie buczyn), z licznymi oczkami wytopiskowymi w okolicach Wałcza (Bukowina).

Przedmiotami ochrony obszaru „Puszcza nad Gwdą” są następujące gatunki: bocian czarny *Ciconia nigra*, kania czarna *Mihus migrans*, kania ruda *Milvus milvus*, bielik *Haliaeetus albicilla*, rybołów *Pandion haliaetus*, żuraw *Grus grus*, puchacz *Bubo bubo*, włośchatka zwyczajna *Aegolius funereus*, lelek zwyczajny *Caprimulgus europaeus*, zimorodek *Alcedo atthis*, dzięcioł czarny *Dryocopus martius*, lerka *Lullula arborea*, muchołówka mała *Ficedula parva*, gągoł *Bucephala clangula*, nurogęś *Mergus merganser*. Przedmiotem ochrony obszaru nie są natomiast żadne siedliska przyrodnicze.

Wśród zagrożeń dla funkcjonowania populacji prawie wszystkich gatunków, dla których Obszar Natura 2000 „Puszcza nad Gwdą” ma kluczowe znaczenie wymienia się lokalny niedobór lasów w starszych klasach wieku i juwenalizację drzewostanów w wyniku użytkowania rębego, a także stopień ich penetracji przez człowieka. Jednocześnie potencjalnym zagrożeniem dla występowania niektórych gatunków może być zalesianie śródleśnych terenów otwartych, ograniczanie ilości lub wielkości zrębów zupełnych czy likwidacja terenów otwartych. Dla gatunków o wysokiej antropofobii istotnym zagrożeniem jest także nadmierna penetracja ludzka obszaru związana z rozwojem zabudowy, działalnością gospodarczą, turystyką i wypoczynkiem (zabudowa zagrodowa czy letniskowa w enklawach śródleśnych), szczególnie rozwojem turystyki wodnej, budową modernizacją lub udostępnianiem dróg leśnych, pozwalających na łatwiejsze dotarcie w pobliże ostoi, lokalizacja infrastruktury turystycznej na obrzeżach cieków czy jezior, powodująca wzrastającą penetrację ich obrzeży przez wędkarzy i turystów, a także przekształcenia form użytkowania gruntów, w tym szczególnie zanik tradycyjnego rolnictwa i związana z tym rezygnacja z ekstensywnego użytkowania wilgotnych łąk i pastwisk. Przyczyną śmiertelności, ale przede wszystkim ograniczenia dostępności i spadku atrakcyjności siedlisk szeregu gatunków ptaków, mogą być napowietrzne linie energetyczne, a potencjalnie także planowane w otoczeniu ostoi inwestycje energetyczne – zespoły elektrowni wiatrowych. Niekorzystne oddziaływania dotyczyć mogą także infrastruktury komunikacyjnej, w tym przecinających obszar dróg krajowych nr 10, 11 i 22 o znacznym natężeniu ruchu, szczególnie pod kątem ich modernizacji i przystosowania do standardów dróg ekspresowych. Potencjalnie istotnym zagrożeniem dla populacji ptaków wodnych i błotnych, jest spodziewany rozwój populacji norki amerykańskiej.

Do inwestycji zapisanych w ustaleniach projektu zmiany Studium, których realizacja mogłaby spowodować największy wpływ na cele ochrony obszaru Natura 2000 zaliczyć należy rozwój terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w rejonie ul. Gajowej i Dziembowskiej.

Wśród potencjalnych zagrożeń dla ptaków związanych z realizacją nowej zabudowy wskazuje się możliwość fragmentacji płatów siedlisk wykorzystywanych przez ptaki, fizyczne zniszczenie (zajęcie terenu) lub zmianę siedlisk lęgowych oraz siedlisk zajmowanych w okresie pozalęgowym. Oddziaływanie nowych terenów zabudowy związane będzie przede wszystkim z zajęciem terenów dotychczas niezagospodarowanych, położonych w bezpośrednim sąsiedztwie granic obszaru Natura 2000. Planowane tereny przeznaczone pod zabudowę nie naruszają jednak siedlisk przyrodniczych przewidzianych do ochrony w ramach Dyrektywy Siedliskowej, które są istotne dla zachowania gatunków stanowiących przedmiot ochrony obszaru. Siedliska te zlokalizowane są poza terenami inwestycyjnymi. Tym samym rozwój nowej zabudowy nie spowoduje bezpośrednich oddziaływań na wskazane siedliska. Ponadto wskazać należy, że powiązania poszczególnych chronionych siedlisk przyrodniczych Natura 2000 z występowaniem lub stanem populacji ptaków będących przedmiotem ochrony w obszarze nie są zbyt silne, zaledwie kilka gatunków jest na tyle stenotopowych, aby można było mówić o ich związku z konkretnymi siedliskami.

Rozwój nowej zabudowy stanowić może źródło potencjalnych oddziaływań dla gatunków o wysokiej antropofobii. Wiele gatunków o wysokiej antropofobii spychana jest do nielicznych fragmentów najmniej dostępnych, choć nie zawsze optymalnie położonych np. w stosunku do żerowisk. Dotyczy to np. puchacza *Bubo bubo*, bociana

czarnego *Ciconia nigra*, bielika *Haliaeetus albicilla* czy kani rudej *Milvus milvus*. Najistotniejszym czynnikiem wskazywanym jako ograniczający sukces lęgowy większości gatunków z tej grupy jest bezpośrednia penetracja ich siedlisk w okresie lęgów, prowadząca do porzucania gniazd lub ich niszczenia przez drapieżniki w wyniku spłoszenia dorosłych ptaków. Istotne w tej grupie zagrożeń są nie tylko czynniki bezpośrednie, ale także pośrednie, powodujące wzrost antropopresji w dłuższej perspektywie czasowej – zabudowa zagrodowa czy letniskowa w enklawach śródleśnych. Dla grupy gatunków związanych żerowiskowo z krajobrazem otwartym, istotnym czynnikiem ograniczającym dostępność i stan żerowisk mogą być przekształcenia form użytkowania gruntów, w tym szczególnie upadek tradycyjnego rolnictwa i związana z tym rezygnacja z ekstensywnego użytkowania wilgotnych łąk i pastwisk. Przekształcenia te prowadzą do ograniczania bazy żerowiskowej żurawia *Grus grus*, kani rudej *Milvus milvus* i innych gatunków. Potencjalnym zagrożeniem dla lelka *Caprimulgus europaeus*, lerka *Lullula arborea*, puchacza *Bubo Bubo* i włochatki *Aegolius funereus* jest także zmniejszenie powierzchni terenów otwartych powodujące ograniczenie powierzchni i pogorszenie jakości siedlisk. Do negatywnych oddziaływań nowej zabudowy należy także wzrost poziomu hałasu, w zależności od funkcji pełnionej przez daną kategorię terenu. W efekcie zwierzęta występujące na przedmiotowych terenach mogą zostać przepłoszone (głównie ptaki). Nowa zabudowa może spowodować wzrost emisji zanieczyszczeń do powietrza pochodzących ze spalania paliw wykorzystywanych do ogrzewania budynków, a także stanowić może potencjalne źródło zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych, jeżeli jej eksploatacja prowadzona będzie niezgodnie z ustaleniami zmiany Studium.

Poniżej przedstawiono istniejące i potencjalne zagrożenia dla poszczególnych gatunków ptaków stanowiących przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 określona w Planie zadań ochronnych, ustanowionym Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 21 kwietnia 2015 r. (Dz. U. Woj. Wlkp. z 2015 r. poz. 2773) oraz ocenę wpływu ustaleń zmiany Studium:

1. Bocian czarny *Ciconia nigra*:
 - 1) Zagrożenia:
 - a) Zасыpywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie (J02.01) – osuszanie i zanik terenów bagiennych prowadzące do pogorszenia stanu żerowisk lub ich utraty.
 - b) Tereny zurbanizowane, tereny zamieszkałe (E01) – zabudowa rozproszona wszelkiego typu (produkcja, osadnictwo, rekreacja) niewłaściwie zaplanowana skutkuje niekontrolowanymi zmianami w krajobrazie i utratą żerowisk.
 - c) Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji (B02) – usuwanie lub ograniczanie powierzchni starodrzewi, upraszczanie struktury gatunkowej, piętrowej i wiekowej drzewostanu skutkujące utratą lęgówisk.
 - d) Napowietrzne linie energetyczne i telefoniczne (D02.01.01) – możliwość śmierci w wyniku kolizji z napowietrznymi liniami elektroenergetycznymi.
 - e) Produkcja energii wiatrowej (C03.03) – budowa farm wiatrowych na terenie obszaru Natura 2000 i w jego sąsiedztwie skutkująca zmniejszeniem się arealu żerowisk, zwiększeniem śmiertelności i zmianą tras przelotu.
 - f) Inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka (G05) – niepokojenie ptaków w wyniku działalności gospodarczej (w tym prace leśne) i penetracji turystycznej skutkującej płoszeniem ptaków.
 - g) Poligony (G04.01) – przeloty samolotów i śmigłowców w sąsiedztwie czynnych gniazd (do 500 m od nich) w okresie lęgowym (15 marca – 31 sierpnia) oraz niskie przeloty (< 200 m nad ziemią) podczas ćwiczeń wojskowych, mogące płoszyć ptaki lub skutkować kolizjami.
 - 2) Ocena oddziaływania ustaleń zmiany Studium:
 - a) Realizacja ustaleń dokumentu nie będzie wpływać na zmiany stosunków wodnych, zwłaszcza w obszarach bagiennych i leśnych. Nie przewiduje się likwidacji ani realizacji nowych urządzeń melioracyjnych.
 - b) Planowana zabudowa będzie związana funkcjonalnie z obszarem już zagospodarowanym w obrębie wsi Kaczory, ze względu na bliskość istniejącej zabudowy atrakcyjność tego obszaru dla ptaków jest niewielka.
 - c) Zapisy dokumentu nie wprowadzają zmian w zagospodarowaniu obszarów leśnych, projektowana zabudowa nie będzie też wpływać w sposób bezpośredni na siedliska w obrębie lasów.
 - d) Zapisy dokumentu dopuszczają rozbudowę sieci infrastruktury technicznej, jednak nie wskazują miejsc jej lokalizacji. Ze względu na charakter zabudowy zakłada się że może to być jedynie sieć rozdzielcza doprowadzająca energię do planowanych budynków od istniejących już na tym terenie linii elektroenergetycznych. Linie takie niosą ze sobą mniejszy potencjał zagrożeń dla ptaków niż linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia.
 - e) Zapisy dokumentu nie dopuszczają możliwości realizacji elektrowni wiatrowych.
 - f) Realizacja zabudowy nie będzie skutkować zwiększoną penetracją terenów leśnych przez ludzi.
 - g) Realizacja zapisów dokumentu nie będzie skutkować zwiększonym wykorzystaniem przestrzeni powietrznej nad obszarem Natura 2000 przez maszyny lotnicze.

2. Łabędź krzykliwy *Cygnus cygnus*:

1) Zagrożenia:

- a) Drapieżnictwo (K03.04) – presja drapieżników, w tym gatunków inwazyjnych (jenot, norka amerykańska, szop pracz) oraz dziczających kotów i psów.
- b) Napowietrzne linie energetyczne i telefoniczne (D02.01.01) – możliwość śmierci w wyniku kolizji z napowietrznymi liniami elektroenergetycznymi.
- c) Produkcja energii wiatrowej (C03.03) – budowa farm wiatrowych na terenie obszaru Natura 2000 i w jego sąsiedztwie skutkująca zmniejszeniem się arealu żerowisk, zwiększeniem śmiertelności i zmianą tras przelotu.
- d) Tereny zurbanizowane, tereny zamieszkałe (E01) – zabudowa rozproszona wszelkiego typu (produkcja, osadnictwo, rekreacja) niewłaściwie zaplanowana skutkuje niekontrolowanymi zmianami w krajobrazie i utratą siedlisk.

2) Ocena oddziaływania ustaleń zmiany Studium:

- a) Realizacja zapisów dokumentu nie wprowadzi terenów chowu zwierząt futerkowych, nie spowoduje też zwiększenia populacji drapieżników zagrażającym ptakom.
- b) Zapisy dokumentu dopuszczają rozbudowę sieci infrastruktury technicznej, jednak nie wskazują miejsc jej lokalizacji. Ze względu na charakter zabudowy zakłada się że może to być jedynie sieć rozdzielcza doprowadzająca energię do planowanych budynków od istniejących już na tym terenie linii elektroenergetycznych. Linie takie niosą ze sobą mniejszy potencjał zagrożeń dla ptaków niż linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia.
- c) Zapisy dokumentu nie dopuszczają możliwości realizacji elektrowni wiatrowych.
- d) Planowana zabudowa będzie związana funkcjonalnie z obszarem już zagospodarowanym w obrębie wsi Kaczory, ze względu na bliskość istniejącej zabudowy atrakcyjność tego obszaru dla ptaków jest niewielka.

3. Gągoł *Bucephala clangula*:

1) Zagrożenia:

- a) Sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze (G01) – zwiększona śmiertelność młodych w wyniku płoszenia ptaków wyprowadzających lęgi nad rzekami przez spływy kajakowe (w okresie od połowy kwietnia do połowy lipca).
- b) Drapieżnictwo (K03.04) – presja drapieżników, w tym gatunków inwazyjnych (jenot, norka amerykańska, szop pracz) oraz dziczających kotów i psów.
- c) Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji (B02) – zmniejszanie się powierzchni drzewostanów dojrzałych w odległości do 1 km od zbiorników wodnych i rzek. Niedobór drzew dziuplastych w pobliżu większych cieków i zbiorników wodnych.

2) Ocena oddziaływania ustaleń zmiany Studium:

- a) Realizacja zapisów dokumentu nie spowoduje zwiększenia wykorzystania turystycznego rzek i jezior w obrębie obszaru Natura 2000.
- b) Realizacja zapisów dokumentu nie wprowadzi terenów chowu zwierząt futerkowych, nie spowoduje też zwiększenia populacji drapieżników zagrażającym ptakom.
- c) Zapisy dokumentu nie wprowadzają zmian w zagospodarowaniu obszarów leśnych. Projektowana zabudowa nie będzie też wpływać w sposób bezpośredni na siedliska w obrębie lasów.

4. Nurogęś *Mergus merganser*:

1) Zagrożenia:

- a) Sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze (G01) – zwiększona śmiertelność młodych w wyniku płoszenia ptaków wyprowadzających lęgi nad rzekami przez spływy kajakowe (w okresie od połowy kwietnia do połowy lipca).
- b) Drapieżnictwo (K03.04) – presja drapieżników, w tym gatunków inwazyjnych (jenot, norka amerykańska, szop pracz) oraz dziczających kotów i psów.
- c) Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji (B02) – zmniejszanie się powierzchni drzewostanów dojrzałych w odległości do 1 km od zbiorników wodnych i rzek. Niedobór drzew dziuplastych w pobliżu większych cieków i zbiorników wodnych.
- d) Inne typy zabudowy (E01.04) – zabudowa rekreacyjna przy i na jeziorze Bytyń Wielki.

2) Ocena oddziaływania ustaleń zmiany Studium:

- a) Realizacja zapisów dokumentu nie spowoduje zwiększenia wykorzystania turystycznego rzek i jezior w obrębie obszaru Natura 2000.
- b) Realizacja zapisów dokumentu nie wprowadzi terenów chowu zwierząt futerkowych, nie spowoduje też zwiększenia populacji drapieżników zagrażającym ptakom.
- c) Zapisy dokumentu nie wprowadzają zmian w zagospodarowaniu obszarów leśnych. Projektowana zabudowa nie będzie też wpływać w sposób bezpośredni na siedliska w obrębie lasów.

- d) Realizacja ustaleń dokumentu pozostanie bez wpływu na zabudowę rekreacyjną przy i na jeziorze Bytyń Wielki.
5. Kania czarna *Milvus migrans*:
- 1) Zagrożenia:
- a) Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie (J02.01) – osuszanie i zanik terenów bagiennych prowadzące do pogorszenia stanu żerowisk lub ich utraty.
 - b) Tereny zurbanizowane, tereny zamieszkane (E01) – zabudowa rozproszona wszelkiego typu (produkcja, osadnictwo, rekreacja) niewłaściwie zaplanowana skutkuje niekontrolowanymi zmianami w krajobrazie i utratą żerowisk.
 - c) Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji (B02) – usuwanie lub ograniczanie powierzchni starodrzewi, upraszczanie struktury gatunkowej, piętrowej i wiekowej drzewostanu skutkujące utratą łągowisk.
 - d) Napowietrzne linie energetyczne i telefoniczne (D02.01.01) – możliwość śmierci w wyniku kolizji z napowietrznymi liniami elektroenergetycznymi.
 - e) Zalesianie terenów otwartych (B01.01) – zmniejszanie się powierzchni odpowiednich żerowisk w wyniku zalesiania łąk i innych terenów otwartych.
 - f) Produkcja energii wiatrowej (C03.03) – budowa farm wiatrowych na terenie obszaru Natura 2000 i w jego sąsiedztwie skutkująca zmniejszeniem się arealu żerowisk, zwiększeniem śmiertelności i zmianą tras przelotu.
 - g) Inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka (G05) – niepokojenie ptaków w wyniku działalności gospodarczej (w tym prace leśne) i penetracji turystycznej skutkującej płoszeniem ptaków.
 - h) Poligony (G04.01) – przeloty samolotów i śmigłowców w sąsiedztwie czynnych gniazd (do 500 m od nich) w okresie łągowym (1 marca – 31 sierpnia) oraz niskie przeloty (< 200 m nad ziemią) podczas ćwiczeń wojskowych, mogące płoszyć ptaki lub skutkować kolizjami.
- 2) Ocena oddziaływania ustaleń zmiany Studium:
- a) Realizacja ustaleń dokumentu nie będzie wpływać na zmiany stosunków wodnych, zwłaszcza w obszarach bagiennych i leśnych. Nie przewiduje się likwidacji ani realizacji nowych urządzeń melioracyjnych.
 - b) Planowana zabudowa będzie związana funkcjonalnie z obszarem już zagospodarowanym w obrębie wsi Kaczory, ze względu na bliskość istniejącej zabudowy atrakcyjność tego obszaru dla ptaków jest niewielka.
 - c) Zapisy dokumentu nie wprowadzają zmian w zagospodarowaniu obszarów leśnych, projektowana zabudowa nie będzie też wpływać w sposób bezpośredni na siedliska w obrębie lasów.
 - d) Zapisy dokumentu dopuszczają rozbudowę sieci infrastruktury technicznej, jednak nie wskazują miejsc jej lokalizacji. Ze względu na charakter zabudowy zakłada się że może to być jedynie sieć rozdzielcza doprowadzająca energię do planowanych budynków od istniejących już na tym terenie linii elektroenergetycznych. Linie takie niosą ze sobą mniejszy potencjał zagrożeń dla ptaków niż linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia.
 - e) Ustalenia dokumentu nie uwzględniają zalesiania terenów otwartych.
 - f) Zapisy dokumentu nie dopuszczają możliwości realizacji elektrowni wiatrowych.
 - g) Realizacja zabudowy nie będzie skutkować zwiększoną penetracją terenów leśnych przez ludzi.
 - h) Realizacja zapisów dokumentu nie będzie skutkować zwiększonym wykorzystaniem przestrzeni powietrznej nad obszarem Natura 2000 przez maszyny lotnicze.
6. Kania ruda *Milvus milvus*:
- 1) Zagrożenia:
- a) Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie (J02.01) – osuszanie i zanik terenów bagiennych prowadzące do pogorszenia stanu żerowisk lub ich utraty.
 - b) Tereny zurbanizowane, tereny zamieszkane (E01) – zabudowa rozproszona wszelkiego typu (produkcja, osadnictwo, rekreacja) niewłaściwie zaplanowana skutkuje niekontrolowanymi zmianami w krajobrazie i utratą żerowisk.
 - c) Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji (B02) – usuwanie lub ograniczanie powierzchni starodrzewi, upraszczanie struktury gatunkowej, piętrowej i wiekowej drzewostanu skutkujące utratą łągowisk.
 - d) Napowietrzne linie energetyczne i telefoniczne (D02.01.01) – możliwość śmierci w wyniku kolizji z napowietrznymi liniami elektroenergetycznymi.
 - e) Zalesianie terenów otwartych (B01.01) – zmniejszanie się powierzchni odpowiednich żerowisk w wyniku zalesiania łąk i innych terenów otwartych.

- f) Produkcja energii wiatrowej (C03.03) – budowa farm wiatrowych na terenie obszaru Natura 2000 i w jego sąsiedztwie skutkująca zmniejszeniem się areału żerowisk, zwiększeniem śmiertelności i zmianą tras przelotu.
 - g) Inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka (G05) – niepokojenie ptaków w wyniku działalności gospodarczej (w tym prace leśne) i penetracji turystycznej skutkującej płoszeniem ptaków.
 - h) Poligony (G04.01) – przeloty samolotów i śmigłowców w sąsiedztwie czynnych gniazd (do 500 m od nich) w okresie lęgowym (1 marca – 31 sierpnia) oraz niskie przeloty (< 200 m nad ziemią) podczas ćwiczeń wojskowych, mogące płoszyć ptaki lub skutkować kolizjami.
- 2) Ocena oddziaływania ustaleń zmiany Studium:
- a) Realizacja ustaleń dokumentu nie będzie wpływać na zmiany stosunków wodnych, zwłaszcza w obszarach bagiennych i leśnych. Nie przewiduje się likwidacji ani realizacji nowych urządzeń melioracyjnych.
 - b) Planowana zabudowa będzie związana funkcjonalnie z obszarem już zagospodarowanym w obrębie wsi Kaczory, ze względu na bliskość istniejącej zabudowy atrakcyjność tego obszaru dla ptaków jest niewielka.
 - c) Zapisy dokumentu nie wprowadzają zmian w zagospodarowaniu obszarów leśnych, projektowana zabudowa nie będzie też wpływać w sposób bezpośredni na siedliska w obrębie lasów.
 - d) Zapisy dokumentu dopuszczają rozbudowę sieci infrastruktury technicznej, jednak nie wskazują miejsc jej lokalizacji. Ze względu na charakter zabudowy zakłada się że może to być jedynie sieć rozdzielcza doprowadzająca energię do planowanych budynków od istniejących już na tym terenie linii elektroenergetycznych. Linie takie niosą ze sobą mniejszy potencjał zagrożeń dla ptaków niż linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia.
 - e) Ustalenia dokumentu nie uwzględniają zalesiania terenów otwartych
 - f) Zapisy dokumentu nie dopuszczają możliwości realizacji elektrowni wiatrowych.
 - g) Realizacja zabudowy nie będzie skutkować zwiększoną penetracją terenów leśnych przez ludzi.
 - h) Realizacja zapisów dokumentu nie będzie skutkować zwiększonym wykorzystaniem przestrzeni powietrznej nad obszarem Natura 2000 przez maszyny lotnicze.
7. Bielik *Haliaeetus albicilla*:
- 1) Zagrożenia:
- a) Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie (J02.01) – osuszanie i zanik terenów bagiennych prowadzące do pogorszenia stanu żerowisk lub ich utraty.
 - b) Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji (B02) – usuwanie lub ograniczanie powierzchni starodrzewi, upraszczanie struktury gatunkowej, piętrowej i wiekowej drzewostanu skutkujące utratą lęgówisk.
 - c) Napowietrzne linie energetyczne i telefoniczne (D02.01.01) – możliwość śmierci w wyniku kolizji z napowietrznymi liniami elektroenergetycznymi.
 - d) Produkcja energii wiatrowej (C03.03) – budowa farm wiatrowych na terenie obszaru Natura 2000 i w jego sąsiedztwie skutkująca zmniejszeniem się areału żerowisk, zwiększeniem śmiertelności i zmianą tras przelotu.
 - e) Inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka (G05) – niepokojenie ptaków w wyniku działalności gospodarczej (w tym prace leśne) i penetracji turystycznej skutkującej płoszeniem ptaków
 - f) Poligony (G04.01) – przeloty samolotów i śmigłowców w sąsiedztwie czynnych gniazd (do 500 m od nich) w okresie lęgowym (styczeń – lipiec) oraz niskie przeloty (< 200 m nad ziemią) podczas ćwiczeń wojskowych, mogące płoszyć ptaki lub skutkować kolizjami
 - g) Chwytywanie ,trucie, kłusownictwo (F03.02.03) – możliwość śmierci w wyniku trucia i kłusownictwa.
- 2) Ocena oddziaływania ustaleń zmiany Studium:
- a) Realizacja ustaleń dokumentu nie będzie wpływać na zmiany stosunków wodnych, zwłaszcza w obszarach bagiennych i leśnych. Nie przewiduje się likwidacji ani realizacji nowych urządzeń melioracyjnych.
 - b) Zapisy dokumentu nie wprowadzają zmian w zagospodarowaniu obszarów leśnych, projektowana zabudowa nie będzie też wpływać w sposób bezpośredni na siedliska w obrębie lasów.
 - c) Zapisy dokumentu dopuszczają rozbudowę sieci infrastruktury technicznej, jednak nie wskazują miejsc jej lokalizacji. Ze względu na charakter zabudowy zakłada się że może to być jedynie sieć rozdzielcza doprowadzająca energię do planowanych budynków od istniejących już na tym terenie linii elektroenergetycznych. Linie takie niosą ze sobą mniejszy potencjał zagrożeń dla ptaków niż linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia.
 - d) Zapisy dokumentu nie dopuszczają możliwości realizacji elektrowni wiatrowych.
 - e) Realizacja zabudowy nie będzie skutkować zwiększoną penetracją terenów leśnych przez ludzi.

- f) Realizacja zapisów dokumentu nie będzie skutkować zwiększonym wykorzystaniem przestrzeni powietrznej nad obszarem Natura 2000 przez maszyny lotnicze.
 - g) analizowanego dokumentu pozo-staną bez wpływu na możliwość wystąpienia zagrożenia kłusownictwem.
8. Rybołów *Pandion haliaetus*:
- 1) Zagrożenia:
 - a) Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska (J03.01) – niedostatek drzewostanów o cechach odpowiednich dla gatunku – niedobór drzew optymalnych do założenia gniazda, jakimi są wyeksponowane albo rosnące w luźnym zwarciu sosny > 100 lat (a zwłaszcza > 150 lat) o parasolowatych koronach, zlokalizowane < 1 km od większych zbiorników wodnych.
 - b) Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji (B02) – usuwanie lub ograniczanie powierzchni starodrzewi.
 - c) Napowietrzne linie energetyczne i telefoniczne (D02.01.01) – możliwość śmierci w wyniku kolizji z napowietrznymi liniami elektroenergetycznymi.
 - d) Produkcja energii wiatrowej (C03.03) – budowa farm wiatrowych na terenie obszaru Natura 2000 i w jego sąsiedztwie skutkująca zmniejszeniem się arealu żerowisk, zwiększeniem śmiertelności i zmianą tras przelotu.
 - e) Chwywanie, trucie, kłusownictwo (F03.02.03) – możliwość śmierci w wyniku kłusownictwa (głównie w rejonie stawów hodowlanych).
 - f) Sporty i różne formy czynnego wypoczynku, rekreacji, uprawiane w plenerze (G01) – płoszenie w wyniku uprawiania sportu i innych form wypoczynku w odległości do 500 m wokół czynnych gniazd w okresie lęgowym (1 marca – 31 sierpnia).
 - g) Poligony (G04.01) – przeloty samolotów i śmigłowców w sąsiedztwie czynnych gniazd (do 500 m od nich) w okresie lęgowym (1 marca – 31 sierpnia) oraz niskie przeloty (< 200 m nad ziemią) podczas ćwiczeń wojskowych, mogące płoszyć ptaki lub skutkować kolizjami.
 - 2) Ocena oddziaływania ustaleń zmiany Studium:
 - a) Ustalenia dokumentu nie wpłyną na ograniczenie powierzchni leśnych, w tym drzewostanów o cechach sprzyjających gniazdowaniu ptaków.
 - b) Zapisy dokumentu nie wprowadzają zmian w zagospodarowaniu obszarów leśnych, projektowana zabudowa nie będzie też wpływać w sposób bezpośredni na siedliska w obrębie lasów.
 - c) Zapisy dokumentu dopuszczają rozbudowę sieci infrastruktury technicznej, jednak nie wskazują miejsc jej lokalizacji. Ze względu na charakter zabudowy zakłada się że może to być jedynie sieć rozdzielcza doprowadzająca energię do planowanych budynków od istniejących już na tym terenie linii elektroenergetycznych. Linie takie niosą ze sobą mniejszy potencjał zagrożeń dla ptaków niż linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia.
 - d) Zapisy dokumentu nie dopuszczają możliwości realizacji elektrowni wiatrowych.
 - e) Zapisy analizowanego dokumentu pozostaną bez wpływu na możliwość wystąpienia zagrożenia kłusownictwem.
 - f) Realizacja zapisów dokumentu nie spowoduje zwiększenia wykorzystania turystycznego obszaru Natura 2000.
 - g) Realizacja zapisów dokumentu nie będzie skutkować zwiększonym wykorzystaniem przestrzeni powietrznej nad obszarem Natura 2000 przez maszyny lotnicze.
9. Żuraw *Grus grus*:
- 1) Zagrożenia:
 - a) Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie (J02.01) – likwidacja lub przekształcanie oczek i większych zbiorników wodnych. Osuszanie i zanik terenów bagiennych.
 - b) Drapieżnictwo (K03.04) – presja drapieżników, w tym gatunków inwazyjnych (jenot, norka amerykańska, szop pracz) oraz dziedziczących kotów i psów.
 - c) Tereny zurbanizowane, tereny zamieszkane (E01) – zabudowa rozproszona wszelkiego typu (produkcja, osadnictwo, rekreacja) niewłaściwie zaplanowana skutkuje zmianami w krajobrazie i utratą siedlisk.
 - d) Napowietrzne linie energetyczne i telefoniczne (D02.01.01) – możliwość śmierci w wyniku kolizji z napowietrznymi liniami elektroenergetycznymi.
 - e) Produkcja energii wiatrowej (C03.03) – budowa farm wiatrowych na terenie obszaru Natura 2000 i w jego sąsiedztwie skutkująca zmniejszeniem się arealu żerowisk, zwiększeniem śmiertelności i zmianą tras przelotu.
 - f) Zalesianie terenów otwartych (B01.01) – ograniczanie powierzchni żerowisk poprzez zalesianie terenów otwartych.

- g) Poligony (G04.01) – przeloty samolotów i śmigłowców w sąsiedztwie czynnych gniazd (do 500 m od nich) w okresie lęgowym (1 marca – 31 sierpnia) oraz niskie przeloty (< 200 m nad ziemią) podczas ćwiczeń wojskowych, mogące płoszyć ptaki lub skutkować kolizjami.
- 2) Ocena oddziaływania ustaleń zmiany Studium:
- a) Realizacja ustaleń dokumentu nie będzie wpływać na zmiany stosunków wodnych, zwłaszcza w obszarach bagiennych i leśnych. Nie przewiduje się likwidacji ani realizacji nowych urządzeń melioracyjnych.
 - b) Realizacja zapisów dokumentu nie wprowadzi terenów chowu zwierząt futerkowych, nie spowoduje też zwiększenia populacji drapieżników zagrażającym ptakom.
 - c) Planowana zabudowa będzie związana funkcjonalnie z obszarem już zagospodarowanym w obrębie wsi Kaczory, ze względu na bliskość istniejącej zabudowy atrakcyjność tego obszaru dla ptaków jest niewielka.
 - d) Zapisy dokumentu dopuszczają rozbudowę sieci infrastruktury technicznej, jednak nie wskazują miejsc jej lokalizacji. Ze względu na charakter zabudowy zakłada się że może to być jedynie sieć rozdzielcza doprowadzająca energię do planowanych budynków od istniejących już na tym terenie linii elektroenergetycznych. Linie takie niosą ze sobą mniejszy potencjał zagrożeń dla ptaków niż linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia.
 - e) Zapisy dokumentu nie dopuszczają możliwości realizacji elektrowni wiatrowych.
 - f) Ustalenia dokumentu nie uwzględniają zalesiania terenów otwartych.
 - g) Realizacja zapisów dokumentu nie będzie skutkować zwiększonym wykorzystaniem przestrzeni powietrznej nad obszarem Natura 2000 przez maszyny lotnicze.
10. Puchacz *Bubo bubo*:
- 1) Zagrożenia:
- a) Drapieżnictwo (K03.04) – presja drapieżników, w tym gatunków inwazyjnych (jenot, norka amerykańska, szop prac) oraz dziczytałych kotów i psów.
 - b) Tereny zurbanizowane, tereny zamieszkałe (E01) – zabudowa rozproszona wszelkiego typu (produkcja, osadnictwo, rekreacja) niewłaściwie zaplanowana skutkuje zmianami w krajobrazie i utratą siedlisk.
 - c) Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie (J02.01) – osuszanie i zanik terenów bagiennych prowadzące do pogorszenia stanu żerowisk lub ich utraty.
 - d) Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji (B02) – usuwanie lub ograniczanie powierzchni starodrzewi, upraszczanie struktury gatunkowej, piętrowej i wiekowej drzewostanu skutkujące utratą lęgówisk.
 - e) Napowietrzne linie energetyczne i telefoniczne (D02.01.01) – możliwość śmierci w wyniku kolizji z napowietrznymi liniami elektroenergetycznymi.
 - f) Produkcja energii wiatrowej (C03.03) – budowa farm wiatrowych na terenie obszaru Natura 2000 i w jego sąsiedztwie skutkująca zmniejszeniem się arealu żerowisk, zwiększeniem śmiertelności i zmianą tras przelotu.
 - g) Inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka (G05) – niepokojenie ptaków w wyniku działalności gospodarczej (w tym prace leśne) i penetracji turystycznej skutkującej płoszeniem ptaków.
 - h) Zalesianie terenów otwartych (B01.01) – ograniczanie powierzchni żerowisk poprzez zalesianie terenów otwartych.
 - i) Poligony (G04.01) – przeloty samolotów i śmigłowców w sąsiedztwie czynnych gniazd (do 500 m od nich) w okresie lęgowym (1 stycznia – 31 lipca) oraz niskie przeloty (< 200 m nad ziemią) podczas ćwiczeń wojskowych, mogące płoszyć ptaki lub skutkować kolizjami.
- 2) Ocena oddziaływania ustaleń zmiany Studium:
- a) Realizacja zapisów dokumentu nie wprowadzi terenów chowu zwierząt futerkowych, nie spowoduje też zwiększenia populacji drapieżników zagrażającym ptakom.
 - b) Planowana zabudowa będzie związana funkcjonalnie z obszarem już zagospodarowanym w obrębie wsi Kaczory, ze względu na bliskość istniejącej zabudowy atrakcyjność tego obszaru dla ptaków jest niewielka.
 - c) Realizacja ustaleń dokumentu nie będzie wpływać na zmiany stosunków wodnych, zwłaszcza w obszarach bagiennych i leśnych. Nie przewiduje się likwidacji ani realizacji nowych urządzeń melioracyjnych.
 - d) Zapisy dokumentu nie wprowadzają zmian w zagospodarowaniu obszarów leśnych, projektowana zabudowa nie będzie też wpływać w sposób bezpośredni na siedliska w obrębie lasów.
 - e) Zapisy dokumentu dopuszczają rozbudowę sieci infrastruktury technicznej, jednak nie wskazują miejsc jej lokalizacji. Ze względu na charakter zabudowy zakłada się że może to być jedynie sieć rozdzielcza doprowadzająca energię do planowanych budynków od istniejących już na tym terenie

- linii elektroenergetycznych. Linie takie niosą ze sobą mniejszy potencjał zagrożeń dla ptaków niż linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia.
- f) Zapisy dokumentu nie dopuszczają możliwości realizacji elektrowni wiatrowych.
 - g) Realizacja zabudowy nie będzie skutkować zwiększoną penetracją terenów leśnych przez ludzi.
 - h) Ustalenia dokumentu nie uwzględniają zalesiania terenów otwartych
 - i) Realizacja zapisów dokumentu nie będzie skutkować zwiększonym wykorzystaniem przestrzeni powietrznej nad obszarem Natura 2000 przez maszyny lotnicze.
11. Włochatka *Aegolius funereus*:
- 1) Zagrożenia:
 - a) Brak zagrożeń i nacisków (X) – w trakcie pracy nad planem zadań ochronnych nie stwierdzono zagrożeń istniejących dla gatunku.
 - b) Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji (B02) – usuwanie lub ograniczanie powierzchni starodrzewi, upraszczanie struktury gatunkowej, piętrowej i wiekowej drzewostanu skutkujące utratą łęgówisk. Zmniejszanie udziału świerka w drzewostanach. Usuwanie drzew dziuplastych.
 - c) Zalesianie terenów otwartych (B01.01) – ograniczanie powierzchni żerowisk poprzez zalesianie terenów otwartych.
 - 2) Ocena oddziaływania ustaleń zmiany Studium:
 - a) Nie dotyczy.
 - b) Zapisy dokumentu nie wprowadzają zmian w zagospodarowaniu obszarów leśnych, projektowana zabudowa nie będzie też wpływać w sposób bezpośredni na siedliska w obrębie lasów.
 - c) Ustalenia dokumentu nie uwzględniają zalesiania terenów otwartych.
12. Lelek *Caprimulgus europaeus*:
- 1) Zagrożenia:
 - a) Brak zagrożeń i nacisków (X) – w trakcie pracy nad planem zadań ochronnych nie stwierdzono zagrożeń istniejących dla gatunku.
 - b) Zalesianie terenów otwartych (B01.01) – zalesianie śródleśnych i przyleśnych terenów skutkujące utratą siedlisk.
 - 2) Ocena oddziaływania ustaleń zmiany Studium:
 - a) Nie dotyczy.
 - b) Ustalenia dokumentu nie uwzględniają zalesiania terenów otwartych.
13. Zimorodek *Alcedo atthis*:
- 1) Zagrożenia:
 - a) Spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych (J02) – zabiegi melioracyjne i utrzymaniowe w korytach rzek (w tym likwidowanie nadrzecznych skarp, zadrzewień i zakrzewień, usuwanie rumoszu drzewnego, usuwanie namułu z dna rzek) skutkujące pogorszeniem jakości siedlisk i utratą łęgówisk.
 - b) Sporty i różne formy czynnego wypoczynku i rekreacji, uprawiane w plenerze (G01) – zwiększona śmiertelność młodych w wyniku płoszenia ptaków wyprowadzających łęgi nad rzekami przez spływy kajakowe (w okresie od połowy kwietnia do połowy lipca).
 - c) Tereny zurbanizowane, tereny zamieszkałe (E01) – zabudowa rozproszona wszelkiego typu (produkcja, osadnictwo, rekreacja) niewłaściwie zaplanowana skutkuje zmianami w krajobrazie i utratą siedlisk.
 - d) Inne zmiany ekosystemu (J03) – likwidacja nadrzecznych zadrzewień i zakrzewień, stanowiących czatownie zimorodka.
 - 2) Ocena oddziaływania ustaleń zmiany Studium:
 - a) Realizacja ustaleń dokumentu nie będzie wpływać na zmiany stosunków wodnych, opisywany obszar jest położony z dala od cieków mogących stanowić siedlisko zimorodka.
 - b) Realizacja zapisów dokumentu nie spowoduje zwiększenia wykorzystania turystycznego rzek i jezior w obrębie obszaru Natura 2000.
 - c) Planowana zabudowa będzie związana funkcjonalnie z obszarem już zagospodarowanym w obrębie wsi Kaczory, ze względu na bliskość istniejącej zabudowy atrakcyjność tego obszaru dla ptaków jest niewielka.
 - d) Realizacja ustaleń dokumentu nie będzie się wiązać z ingerencją w nadbrzeżne strefy rzek i jezior.
14. Dzięcioł czarny *Dryocopus martius*:
- 1) Zagrożenia:
 - a) Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska (J03.01) – niedostatek drzewostanów o cechach odpowiednich dla gatunku – szczególnie zwartych kompleksów lasów w wieku ponad 100 lat.

- b) Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji (B02) – usuwanie lub ograniczanie powierzchni starodrzewi, upraszczanie struktury gatunkowej, piętrowej i wiekowej drzewostanu skutkujące utratą łągowisk.
 - c) Usuwanie martwych i umierających drzew (B02.04) – usuwanie z lasu martwych i obumierających drzew skutkujące utratą siedlisk.
- 2) Ocena oddziaływania ustaleń zmiany Studium:
- a) Ustalenia dokumentu nie wpłyną na ograniczenie powierzchni leśnych, w tym drzewostanów o cechach sprzyjających gniazdowaniu ptaków.
 - b) Zapisy dokumentu nie wprowadzają zmian w zagospodarowaniu obszarów leśnych, projektowana zabudowa nie będzie też wpływać w sposób bezpośredni na siedliska w obrębie lasów.
 - c) Realizacja ustaleń dokumentu nie będzie się wiązać z ingerencją w obszary leśne.
15. Lerka *Lullula arborea*:
- 1) Zagrożenia:
- a) Brak zagrożeń i nacisków (X) – w trakcie pracy nad planem zadań ochronnych nie stwierdzono zagrożeń istniejących dla gatunku.
 - b) Zalesianie terenów otwartych (B01.01) – zalesianie śródleśnych i przyleśnych terenów skutkujące utratą siedlisk.
 - c) Tereny zurbanizowane, tereny zamieszkałe (E01) – zabudowa rozproszona wszelkiego typu (produkcja, osadnictwo, rekreacja) niewłaściwie zaplanowana skutkuje zmianami w krajobrazie i utratą siedlisk.
- 2) Ocena oddziaływania ustaleń zmiany Studium:
- a) Nie dotyczy.
 - b) Ustalenia dokumentu nie uwzględniają zalesiania terenów otwartych.
 - c) Planowana zabudowa będzie związana funkcjonalnie z obszarem już zagospodarowanym w obrębie wsi Kaczory, ze względu na bliskość istniejącej zabudowy atrakcyjność tego obszaru dla ptaków jest niewielka.
16. Muchołówka mała *Ficedula parva*:
- 1) Zagrożenia:
- a) Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska (J03.01) – niedostatek drzewostanów o cechach odpowiednich dla gatunku – szczególnie zwartych kompleksów lasów bukowych w wieku ponad 100 lat.
 - b) Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji (B02)– usuwanie lub ograniczanie powierzchni starodrzewi lasów bukowych, upraszczanie struktury gatunkowej, piętrowej i wiekowej drzewostanu skutkujące utratą łągowisk. Usuwanie drzew dziuplastych.
- 2) Ocena oddziaływania ustaleń zmiany Studium:
- a) Ustalenia dokumentu nie wpłyną na ograniczenie powierzchni leśnych, w tym drzewo-stanów o cechach sprzyjających gniazdowaniu ptaków.
 - b) Zapisy dokumentu nie wprowadzają zmian w zagospodarowaniu obszarów leśnych, projektowana zabudowa nie będzie też wpływać w sposób bezpośredni na siedliska w obrębie lasów.

Analizując zagrożenia dla przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 określone w Planie zadań ochronnych oraz zapisy zmiany Studium należy stwierdzić, że realizacja ustaleń dokumentu nie wiąże się ze znaczącym powiększeniem potencjału tych zagrożeń.

Oddziaływania planowanych terenów zabudowy na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 będą miały jedynie charakter lokalny, pośredni (zabudowa zlokalizowana zostanie poza zinventaryzowanymi siedliskami i miejscami obserwacji większości gatunków stanowiących przedmiot ochrony obszaru), krótkoterminowy (etap realizacji inwestycji) i stały (etap funkcjonowania inwestycji). Oddziaływania terenów nowej zabudowy mogą stanowić źródło niekorzystnych wpływów na środowisko, jednakże skala i intensywność zainwestowania nie jest i nie będzie na tyle znacząca, aby mogła zagrozić celom i przedmiotom ochrony obszaru Natura 2000 „Puszcza nad Gwdą”. W zmianie Studium zawarto szereg rozwiązań eliminujących, ograniczających lub kompensujących potencjalne negatywne oddziaływania planowanej zabudowy.

9.2. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ ZMIANY STUDIUM, W TYM BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE, POZYTYWNE I NEGATYWNE

Proponowany nowy sposób zagospodarowania na obszarze objętym zmianą Studium w różnym stopniu zmienia dotychczasową strukturę przestrzenną. Jednakże każda realizacja ustaleń dokumentu wywołuje określone skutki w środowisku i krajobrazie w zależności od rodzaju, skali i charakteru zmian.

Z punktu widzenia projektowanego dokumentu oddziaływanie na środowisko odbywać się będzie na etapie inwestycyjnym, jak i eksploatacyjnym na następujące komponenty środowiska:

9.2.1. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ, ROŚLINY I ZWIERZĘTA

Wpływ realizacji zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kaczory dla obszaru położonego w rejonie ul. Kościelnej, Dworcowej i Mlecznej oraz ul. Gajowej i Dziembowskiej będzie niewątpliwie długotrwały, bezpośredni i pośredni oraz trwały, aczkolwiek przy zachowaniu środków ostrożności i przestrzeganiu pewnych zasad można to oddziaływanie zniwelować.

Zgodnie z ustaleniami zmiany Studium nie należy spodziewać się znaczących i niekorzystnych przekształceń szaty roślinnej. Nowa zabudowa rozwijać się będzie w obrębie istniejącej jednostki osadniczej, na gruntach rolnych i na gruntach przekształconych w wyniku nadsypywania gruntu, które z przyrodniczego punktu widzenia nie są szczególnie cenne. Nie występują tu żadne chronione czy rzadkie gatunki. Realizacja ustaleń zmiany Studium nie spowoduje likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, z wyjątkiem rozbudowy układu komunikacyjnego czy sieci infrastruktury technicznej. Wobec powyższego przewiduje się, że planowane przeznaczenie terenu pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i zieleni urządzonej wraz z towarzyszącą infrastrukturą spowoduje relatywnie niskie straty przyrodnicze.

Oddziaływanie planowanych inwestycji na szatę roślinną będzie miało miejsce na etapie inwestycyjnym. Na terenach przeznaczonych pod realizację nowych budynków zlikwidowana zostanie aktualnie występująca roślinność. Będzie to przede wszystkim agrocenozy i roślinność ruderalna. W trakcie realizacji inwestycji, w związku z użyciem ciężkiego sprzętu i składowaniem elementów konstrukcyjnych, mogą też wystąpić przekształcenia fizyczne szaty roślinnej w sąsiedztwie poszczególnych obiektów. W przypadku terenów zabudowy przewiduje się jednak wprowadzenie różnorodnej roślinności w ramach powierzchni biologicznie czynnej. Oddziaływania planowanych inwestycji na szatę roślinną będą miały charakter lokalny, bezpośredni i stały.

W przypadku realizacji ustaleń zmiany Studium związanych z wprowadzeniem nowej funkcji oraz niezbędnej infrastruktury przekształcenie szaty roślinnej będzie bezpośrednie i krótkoterminowe w przypadku terenów pozostawionych do ponownego zagospodarowania zielenią, natomiast bezpośrednie, trwałe lub chwilowe, ale nie koniecznie negatywne, w przypadku realizacji obiektów kubaturowych.

Nowa zabudowa może wpłynąć w sposób bezpośredni i stały na warunki bytowania drobnej zwierzyny. Pojawienie się zabudowy na terenach rolnych może zakłócić dotychczasowe bytowanie zwierząt, które mają w nim swoje siedliska. Wprowadzenie bariery, jaką stanowić będzie zabudowa wraz z ogrodzeniami, może przerwać potencjalne ciągi migracyjne zwierząt. W przypadku realizacji konkretnych inwestycji należy przeprowadzić inwentaryzację, m.in. pod kątem gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną gatunkową w związku z obowiązującym zakazem niszczenia ich siedlisk i ostoi.

9.2.2. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA LUDZI I DOBRĄ MATERIAŁNE

O jakości życia mieszkańców decyduje szereg czynników. W zakresie zagadnień przestrzennych o warunkach i jakości życia społeczności lokalnych decydują standardy zagospodarowania terenu i zaspokojenie potrzeb bytowych.

Na obszarze objętym zmianą Studium nie występują zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia wynikające z występowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, takich jak np. obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych.

Zagrożeniem dla ludzi i dóbr materialnych może być wystąpienie coraz częściej pojawiających się niekorzystnych zjawisk meteorologicznych, m.in.: burz, huraganów, deszczy nawalnych. Ze względu na znaczne zagłębienie terenu w środkowej części obszaru w rejonie ul. Kościelnej, Dworcowej i Mlecznej w wyniku gwałtownych opadów deszczu czy intensywnego topnienia śniegu może dochodzić do lokalnych podtopień, stąd też tereny te zostały wyłączone z zabudowy.

Ustalenia zawarte w projekcie zmiany Studium mają też pośredni wpływ na życie społeczne gminy Kaczory. Związane jest to ze zwiększeniem oferty mieszkaniowej, a tym samym polepszeniem jakości życia mieszkańców.

W prawidłowym funkcjonowaniu istniejących na terenie przedsięwzięć zawsze istnieje ryzyko wystąpienia poważnych awarii, które jest trudne do określenia i zminimalizowania w ustaleniach zmiany Studium (np. wystąpienie pożaru, eksplozja lub wyciek paliwa w trakcie transportu, awaria sieci kanalizacyjnej lub wodnej, awaria linii elektroenergetycznych i inne). Zagrożeniem dla środowiska i pośrednio zdrowia ludzi może być niepełne zrealizowanie ustaleń zmiany Studium (np. w zakresie uzbrojenia terenów, zagospodarowania odpadów) lub późniejsze zaniedbania w eksploatacji. W konsekwencji realizacja ustaleń zmiany Studium na ludzi i ich mienie będzie miała pozytywne oddziaływania bezpośrednie, jak i pośrednie, długookresowe i skumulowane, a w wielu wypadkach trwałe. Zapewni właściwą ochronę elementów środowiska przyrodniczego, właściwe standardy jakości środowiska, a co za tym idzie dobre warunki życia i zdrowia mieszkańców, a także pozwoli zachować odpowiednie proporcje między zainwestowaniem i zagospodarowaniem terenów mieszkaniowych a przyrodniczym charakterem otoczenia.

9.2.3. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE

W projekcie ustaleń zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kaczory dla obszaru położonego w rejonie ul. Kościelnej, Dworcowej i Mlecznej oraz ul. Gajowej i Dziembowskiej wskazano działania polegające na ochronie wód zgodnie z przepisami odrębnymi.

W wyniku realizacji ustaleń zmiany Studium nie należy spodziewać się znaczących wpływów na jakość wód powierzchniowych i podziemnych. Przewiduje się zaopatrzenie w wodę z istniejącej i planowanej sieci wodociągowej. Odprowadzanie ścieków odbywać się będzie docelowo do kanalizacji sanitarnej funkcjonującej w oparciu o komunalną oczyszczalnię ścieków dla wsi Kaczory, z dopuszczeniem stosowania szczelnych zbiorników bezodpływowych wyłącznie jako rozwiązania tymczasowego do czasu jej budowy.

Korzystnym działaniem dla ochrony wód powierzchniowych i podziemnych będzie zmniejszenie odpływu wód opadowych i roztopowych z terenów objętych zmianą Studium. Wprowadza się odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do kanalizacji deszczowej, z dopuszczeniem ich zagospodarowania na własnym terenie lub odprowadzanie do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych zgodnie z przepisami odrębnymi. Takie działanie będzie miało długoterminowe, pozytywne i pożądane skutki dla środowiska.

Realizacja sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej spowoduje oddziaływanie krótkoterminowe, bezpośrednie i chwilowe na środowisko, ale w konsekwencji pozytywne dla ochrony wód gruntowych i podziemnych.

Ustalenia zmiany Studium nie zwiększą ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, zatwierdzonym Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. Realizacja ustaleń zmiany Studium polegająca na wprowadzeniu nowych inwestycji przy zachowaniu ustaleń związanych z ochroną wód i sposobem odprowadzania ścieków, nie powinna spowodować wzrostu ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych.

9.2.4. PRZEWIDYWANE ZNACĄCE ODDZIAŁYWANIA NA POWIETRZE ATMOSFERYCZNE

Na skutek realizacji ustaleń zmiany Studium nie prognozuje się znaczącego wzrostu zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego. Oddziaływanie ustaleń dokumentu na powietrze atmosferyczne będzie uzależnione od zastosowanych systemów technologicznych i grzewczych oraz natężenia ruchu pojazdów na drogach powiatowych, gminnych i wewnętrznych.

Na stan zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego oddziałują także szlaki komunikacyjne. Szkodliwe skutki ruchu samochodowego obejmują emisję do atmosfery substancji, jak m.in. CO, węglowodory, tlenki azotu, SO₂, aldehydy, Pb, pył gumowy ze ścierania opon samochodowych. Ilość tych związków będzie uzależniona od natężenia ruchu oraz rodzaju pojazdów dojeżdżających na omawiany obszar. Należy zaznaczyć, że obszary objęte zmianą Studium położone są w sąsiedztwie dróg powiatowych i gminnych, na których ruch kołowy ma wyłącznie charakter lokalny. Utwardzenie nawierzchni dróg przyczynia się jednak do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do powietrza. Lokalizacja nowej zabudowy mieszkaniowej może spowodować wzrost ilości samochodów osobowych i ciężarowych, jednak biorąc pod uwagę aktualną wielkość ruchu na przedmiotowych drogach, wzrost ten nie będzie miał charakteru znaczącego. Oddziaływanie to będzie bezpośrednie, średnioterminowe, chwilowe i często okresowe. Może być ono ograniczone poprzez wprowadzenie zieleni izolacyjnej oraz odpowiednie kształtowanie zieleni na działkach.

9.2.5. PRZEWIDYWANE ZNACĄCE ODDZIAŁYWANIA NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI

Obszary objęte zmianą Studium charakteryzują się stosunkowo znacznym zróżnicowaniem morfologicznym. Najistotniejsze zmiany dokonały się w centralnej części obszaru w rejonie ul. Kościelnej, Dworcowej i Mlecznej wskutek przeprowadzonych prac niwelacyjnych polegających na likwidacji istniejących skarp i podnoszeniu pierwotnego poziomu gruntu. Realizacja ustaleń zmiany Studium związana z wprowadzeniem nowej zabudowy na tych terenach będzie wymagał przeprowadzenia badań geotechnicznych zgodnie z przepisami odrębnymi. Na skutek realizacji ustaleń zmiany Studium należy spodziewać się dalszych zmian ukształtowania powierzchni terenu, zwłaszcza w wyniku budowy nowej drogi publicznej dla obsługi północnej części wsi we wschodniej części obszaru.

Realizacja projektowanych obiektów kubaturowych będzie powodować przekształcenia powierzchni ziemi, naruszenie profilu glebowego, wykonywanie wykopów, przemieszczanie mas ziemnych o charakterze oddziaływania bezpośrednim, pośrednim i stałym stosownie do powierzchni obiektów kubaturowych czy miejsc postojowych. Istotnym zjawiskiem będzie także uszczelnienie powierzchni ziemi w obrębie części terenów w sąsiedztwie powstających obiektów. Trwałe uszczelnienie nastąpi także w przypadku budowy nowych dróg publicznych i wewnętrznych, dojazdów i dojazdów. Lokalizacja sieci infrastruktury technicznej na terenach komunikacji zmniejszy zasięg przekształcenia powierzchni ziemi w ich otoczeniu.

W czasie budowy obiektów w sposób pierwotny i krótkoterminowy mogą wystąpić oddziaływania także na tereny przyległe, szczególnie w okresie wzmózonych prac ziemnych (fundamentowanie, uzbrojenie teren), korzystania ze specjalistycznego sprzętu budowlanego czy wzmózonego ruchu samochodów dostawczych z materiałami budowlanymi, ale w dużej mierze odwracalne i nie zawsze uciążliwe. Przy obecnie stosowanej technice oddziaływania realizacji infrastruktury technicznej na środowisko będą bezpośrednie i krótkotrwałe.

W czasie prac budowlanych mogą nastąpić także pewne zagrożenia dla gleb i wód gruntowych poprzez np. niedopowiednie zabezpieczenie materiałów budowlanych, awarii itp. Po zakończeniu budowy teren wokół poszczególnych obiektów zostanie uporządkowany i urządzony zgodnie z ustaleniami zmiany Studium.

Poza budową obiektów kubaturowych zagrożenia dla powierzchni ziemi i gleb związane będą z budową dróg publicznych i wewnętrznych czy instalowaniem infrastruktury technicznej. Budowa nowej infrastruktury komunikacyjnej spowoduje konieczność wyłączenia z funkcji biologicznej gruntów rolnych w pasie zajętych przez planowane inwestycje,

a w efekcie potencjalne ryzyko zanieczyszczenia gleb substancjami ropopochodnymi oraz możliwość degradacji gleb przez prace towarzyszące inwestycji (drogi dojazdowe, miejsca serwisowe). Skutkiem budowy sieci infrastruktury technicznej będą natomiast czasowe zagrożenia dla powierzchni ziemi i gleby związane z okresem ich realizacji. Nastąpi zdjęcie wierzchniej warstwy gleby. Po zakończonych robotach wszystkie nawierzchnie powinny być odbudowane. Wykopy powinny być zrekultywowane poprzez zasypanie z zachowaniem sekwencji występujących warstw.

9.2.6. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA KRAJOBRAZ

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody [30], ochronie podlega również krajobraz. Potrzeba tej ochrony wynika m.in. z konieczności utrzymania harmonii, czyli takiego zróżnicowania i ukształtowania krajobrazu, który zapewniłby funkcjonowanie poszczególnych ekosystemów zapewniając dobre warunki dla życia człowieka. Harmonia krajobrazu może być utrzymana, a nawet wzbogacana przez świadome działanie człowieka.

Na skutek realizacji ustaleń zmiany Studium wprowadzenie nowej zabudowy w sąsiedztwie istniejących terenów zabudowy oraz na terenach użytkowane rolniczo zmieni dotychczasowy charakter krajobrazu. W granicach terenów przeznaczonych pod zabudowę zmiany w krajobrazie będą największe. Ustala się tu bowiem maksymalną wysokość budynków 10 m. Z czasem wprowadzona zieleń przesłoni widok nowej zabudowy.

Ustalenia zmiany Studium wprowadzają także tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania, rozdzielając funkcje mieszkaniowe i zieleni urządzonej od sąsiednich terenów rolniczych i leśnych, co pozwoli zachować ład przestrzenny i nie dopuścić do chaosu funkcjonalno-przestrzennego.

Ustalenie parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu w nawiązaniu do istniejącej już zabudowy nie wpłynie negatywnie na estetykę krajobrazu okolicy.

9.2.7. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA KLIMAT

Na skutek zainwestowania, w tym przede wszystkim wprowadzenia nowej zabudowy, zmienią się warunki klimatu lokalnego. Mogą one dotyczyć spadku amplitudy temperatur powietrza, wilgotności powietrza i prędkości wiatru. Będą to oddziaływania wtórne, długoterminowe i stałe, ale nie będą one znacząco wpływać na warunki klimatu odczuwalnego przez ludzi.

9.2.8. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA ZASOBY NATURALNE

Na obszarze objętym zmianą Studium nie występują udokumentowane złoża kopalin i projektowane tu zagospodarowanie nie będzie miało na nie wpływu.

9.2.9. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA ZABYTKI

Realizacja ustaleń zmiany Studium nie spowoduje negatywnych oddziaływań na zabytki. Zapisy w ustaleniach dokumentu wprowadzają ograniczenia w zagospodarowaniu, tak by zachować prawidłowe funkcjonowanie elementów środowiska przyrodniczego i kulturowego.

W Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy uwzględniono ochronę zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru i ich otoczenia oraz innych zabytków nieruchomych znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków. Zgodnie z ustaleniami dokumentu na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego należy ustalić właściwy sposób ochrony tych zabytków, a zwłaszcza obiektów o szczególnych walorach kulturowych i historycznych poprzez odpowiednie działania konserwatorskie.

Dla właściwego ustalenia działań z zakresu niezbędnej i pożądanej ochrony dóbr kultury konieczne jest opracowanie studium ochrony i kształtowania krajobrazu dla obszaru całej gminy.

W Studium wyznaczono strefy ścisłej ochrony konserwatorskiej „A”, strefy ochrony konserwatorskiej „B” oraz strefy ochrony stanowisk archeologicznych „W”. Granice stref przedstawiono na planszy Studium. Dla każdej ze stref określone zostały generalne zasady ich ochrony oraz dopuszczalny sposób zagospodarowania i kształtowania zabudowy. Ustalono także zasady zapewniające ochronę i opiekę nad zabytkami występującymi terenie gminy Kaczory.

Działania na rzecz ochrony dziedzictwa archeologicznego zapisane w ustaleniach Studium są zgodne z ideą Europejskiej konwencji o ochronie dziedzictwa archeologicznego, przyjętej przez Polskę w 1996 roku. Najważniejszym rezultatem Konwencji Maltańskiej jest zapewnienie, iż żadna inwestycja nie będzie niszczyła stanowisk archeologicznych bez przeprowadzenia wcześniejszych wykopalisk ratowniczych.

Nie określa się natomiast zasad ochrony dóbr kultury współczesnej z uwagi na brak takich obiektów na obszarze objętym Studium.

9.2.10. INNE ZAGROŻENIA DLA ŚRODOWISKA

Hałas

Stan klimatu akustycznego jest jednym z najistotniejszych czynników określających jakość środowiska bezpośrednio odczuwalnym przez człowieka. Klimat akustyczny warunkuje możliwości odpoczynku i regeneracji sił.

Skutkiem realizacji ustaleń zmiany Studium będzie pojawienie się nowych źródeł hałasu nieuchronnie związanych z urbanizacją. Zmiana użytkowania związana z wprowadzeniem zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej

nie będzie negatywnie oddziaływać na kształtowanie lokalnego klimatu akustycznego. Dominował tu będzie hałas komunalno-bytowy.

Najistotniejszym źródłem emisji hałasu będzie nowa droga publiczna zaplanowana dla obsługi północnej części wsi. Planowana droga nie powinna spowodować przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu na terenach podlegających ochronie akustycznej. W odniesieniu do dróg powiatowych, gminnych i wewnętrznych, na podstawie literatury przedmiotu oraz przy założeniu średniej prędkości poruszania się pojazdów na terenie zabudowanym wynoszącym 50 km/h, można domniemywać, iż równoważny poziom dźwięku dla pory dnia i nocy przy złagodzeniu norm hałasowych nie będzie przekraczał wartości dopuszczalnych. Rozwój zabudowy mieszkaniowej na analizowanym obszarze nie spowoduje znaczącego wzrostu natężenia, dlatego nie prognozuje się nasilenia emisji hałasu komunikacyjnego.

Pewne uciążliwości hałasowe mogą występować również wzdłuż linii kolejowej nr 18 przebiegająca wzdłuż północnej granicy obszaru objętego zmianą Studium w rejonie ul. Kościelnej, Dworcowej i Mlecznej. Biorąc jednak jej położenie w obrębie zagłębienia na nowych terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej po południowej stronie torowiska nie powinno dochodzić do przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu. W przypadku wystąpienia ponadnormatywnych oddziaływań akustycznych konieczne będzie zastosowanie środków technicznych zmierzających do zmniejszenia emisji hałasu pochodzącego z linii kolejowej m.in. poprzez budowę nasypów ziemnych lub sztucznych ekranów akustycznych.

Pole elektromagnetyczne

Problemy dotyczące ochrony ludzi i środowiska przed oddziaływaniem pola elektromagnetycznego wytwarzanego m.in. przez linie napowietrzne wysokiego napięcia zostały ujęte w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów [39]. Oddziaływanie pól elektromagnetycznych na obszarze objętym zmianą Studium ograniczy się do oddziaływania urządzeń domowych.

Zaopatrzenie w energię elektryczną odbywać się będzie ze stacji transformatorowych. Przy obecnie stosowanej technice oddziaływania związane z realizacją infrastruktury technicznej na środowisko będą bezpośrednie i krótkotrwałe, przyczynią się także do oszczędnego gospodarowania powierzchnią ziemi.

W wyniku realizacji ustaleń zmiany Studium mogą pojawić się nowe źródła promieniowania sztucznego, takie jak: stacje transformatorowe, sieci infrastruktury technicznej, w tym w szczególności sieci elektroenergetyczne i telekomunikacyjne. Na podstawie dostępnej literatury można stwierdzić, że ich eksploatacja nie spowoduje przekroczenia dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych.

Realizację ustaleń zmiany Studium w zakresie oddziaływania pól elektromagnetycznych zgodnie z obowiązującymi przepisami przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii i rozwiązań technicznych nie powinna oddziaływać negatywnie na ludzi i środowisko.

Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska [24] poważna awaria jest to zdarzenie, w szczególności emisja, pożar lub eksplozja, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem. Na skutek realizacji ustaleń zmiany Studium nie przewiduje się wzrostu zagrożenia poważnymi awariami.

Gromadzenie odpadów

Bardzo ważna dla ochrony środowiska jest prawidłowa gospodarka odpadami. Zgodnie z ustaleniami zmiany Studium przedmiotem dokumentu jest przeznaczenie dotychczasowych przekształconych terenów rolnych na cele mieszkaniowe. Spowoduje to z pewnością powiększenie ilości odpadów, ale też zakresu selektywnej zbiórki odpadów.

W zmianie Studium ustalono zapewnienie właściwej gospodarki odpadami poprzez gromadzenie, segregację oraz zagospodarowanie odpadów na zasadach określonych w regulaminie utrzymania porządku i czystości na terenie gminy i w przepisach odrębnych. Prawidłowa organizacja systemu bieżącego gospodarowania odpadami oraz właściwa organizacja placu budowy wpłynie na minimalizację bezpośredniego oddziaływania odpadów na zdrowie i życie ludzi oraz na środowisko.

10. CHARAKTERYSTYKA I OCENA ISTNIEJĄCYCH ROZWIĄZAŃ FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNYCH ZAWARTYCH W USTALENIACH ZMIANY STUDIUM W ASPEKTCIE OCHRONY ŚRODOWISKA

10.1. OCENA ZGODNOŚCI USTALEŃ ZMIANY STUDIUM Z PRZEPISAMI PRAWA DOTYCZĄCYMI OCHRONY ŚRODOWISKA

Przy sporządzaniu ustaleń zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kaczory dla obszaru położonego w rejonie ul. Kościelnej, Dworcowej i Mlecznej oraz ul. Gajowej i Dziembowskiej

uwzględniono przepisy odrębne dotyczące ochrony środowiska, przyrody, dóbr kultury, itp. Dotyczy to spełnienia wymogów ochrony jakości środowiska w zakresie standardów emisyjnych, jakości powietrza, standardów akustycznych.

Ochrona gleb

Na obszarze objętym zmianą Studium nie występują grunty objęte ochroną prawną.

Ochrona lasów

W granicach obszaru objętego zmianą Studium grunty leśne, dla których ustalono przeznaczenie zgodne z aktualnym sposobem użytkowania terenu.

Ochrona wód

W zakresie ograniczania zanieczyszczeń wód powierzchniowych i podziemnych ustalono budowę zbiorczej kanalizacji sanitarnej eliminującej w maksymalny sposób indywidualne sposoby odprowadzania ścieków sanitarnych, stosowanie szczelnych zbiorników bezodpływowych na obszarach przewidzianych do objęcia zbiorczą kanalizacją sanitarną wyłącznie jako rozwiązanie tymczasowe do czasu jej budowy, dopuszczenie oczyszczania ścieków w przydomowych oczyszczalniach lub odprowadzania ścieków do zbiorników bezodpływowych jedynie na obszarach, które z uzasadnionych ekonomicznych względów nie zostaną przewidziane do objęcia zbiorczą kanalizacją sanitarną, przy czym lokalizowanie oczyszczalni przydomowych ogranicza się do miejsc, na których odprowadzanie ścieków do gruntu nie będzie zagrażało jakości wód podziemnych lub powierzchniowych (szczególnie w obrębie stref ochronnych ujęć i zbiorników wód powierzchniowych i podziemnych), stosowanie nowych technologii w zakresie działalności produkcyjnej i usługowej wpływających na stan i ilość odprowadzanych ścieków, w tym budowę i modernizację urządzeń oczyszczających ścieki, stosowanie rozwiązań w zakresie gospodarki wodno-ściekowej na obszarach występowania głównych zbiorników wód podziemnych z uwzględnieniem odporności warstw wodonosnych na antropopresję, zakaz rolniczego wykorzystania ścieków w strefach ochronnych ujęć wód oraz zbiorników wód powierzchniowych i podziemnych, kompleksowe rozwiązanie odprowadzania wód opadowych i roztopowych z ciągów komunikacyjnych, placów, parkingów i innych powierzchni zanieczyszczonych oraz oczyszczanie ich zgodnie z obowiązującymi przepisami, stosowanie urządzeń do oczyszczania wód opadowych i roztopowych przed wylotem kanałów deszczowych do cieków naturalnych i rowów melioracyjnych.

Ochrona kopalni

Na obszarze opracowania nie występują udokumentowane złoża kopalni.

Ochrona dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

W Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy uwzględniono ochronę zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru i ich otoczenia oraz innych zabytków nieruchomych znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków. Zgodnie z ustaleniami dokumentu na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego należy ustalić właściwy sposób ochrony tych zabytków, a zwłaszcza obiektów o szczególnych walorach kulturowych i historycznych poprzez odpowiednie działania konserwatorskie.

Dla właściwego ustalenia działań z zakresu niezbędnej i pożądanej ochrony dóbr kultury konieczne jest opracowanie studium ochrony i kształtowania krajobrazu dla obszaru całej gminy.

W Studium wyznaczono strefy ścisłej ochrony konserwatorskiej „A”, strefy ochrony konserwatorskiej „B” oraz strefy ochrony stanowisk archeologicznych „W”. Granice stref przedstawiono na planszy Studium. Dla każdej ze stref określone zostały generalne zasady ich ochrony oraz dopuszczalny sposób zagospodarowania i kształtowania zabudowy. Ustalono także zasady zapewniające ochronę i opiekę nad zabytkami występującymi terenie gminy Kaczory.

10.2. OCENA STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ

Proponowana w ustaleniach zmiany Studium struktura funkcjonalno-przestrzenna uwzględnia wymogi ochrony środowiska, a także jest zgodna z potrzebami funkcjonalnymi i zamierzeniami gminy.

Celem zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kaczory jest wprowadzenie do ustaleń Studium nowych terenów zabudowy mieszkaniowej i terenów zieleni urządzonej na obszarze o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach wsi Kaczory, w rejonach wyposażonych w sieć infrastruktury technicznej oraz posiadających dostęp do dróg publicznych. Zmiana Studium 2019 umożliwi bardziej racjonalne gospodarowanie przestrzenią przy uwzględnieniu aktualnych potrzeb rozwojowych Gminy Kaczory.

Przyjęty kierunek zagospodarowania przestrzennego obszaru objętego zmianą wpisuje się układ funkcjonalno-przestrzenny całej gminy.

11. WNIOSKI

11.1. PROPONOWANE ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNE ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000

Realizacja ustaleń zmiany Studium nie wywoła znaczących oddziaływań na obszary objęte ochroną prawną, w tym przedmiot i cele ochrony obszarów Natura 2000 oraz ich integralność i spójność. Planowana zmiana przeznaczenia terenów pod funkcje mieszkaniowe i mieszkaniowo-usługowe nie wpłynie także znacząco na utratę walorów przyrodniczych, krajobrazowych, turystyczno-wypoczynkowych oraz funkcji korytarzy ekologicznych Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina Noteci”. Nieliczne prognozowane oddziaływania będą miały charakter lokalny i ograniczony do granic obszarów objętych opracowaniem.

Nie mniej ustalenia zmiany Studium będą miały wpływ na stan i funkcjonowanie poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego. Będzie on krótkotrwały, długotrwały, bezpośredni, pośredni, stały, często pozytywny.

Poprawa jakości powietrza jest możliwa dzięki zmniejszeniu emisji zanieczyszczeń. W tym celu w studium określa się następujące działania:

- eliminowanie zanieczyszczeń pochodzących z emisji pyłów i szkodliwych gazów, pochodzącej z gospodarstw domowych, w których następuje spalanie tradycyjnych źródeł energii (tzw. „emisji niskiej”), poprzez ograniczenie stosowania tradycyjnych paliw na rzecz niskoemisyjnych źródeł energii: gazowych, olejowych i odnawialnych, lub poprzez podłączanie obiektów do scentralizowanych źródeł ciepła (budowa sieci ciepłowniczej), a także poprzez wykonywanie termomodernizacji budynków,
- stosowanie urządzeń eliminujących lub ograniczających emisję szkodliwych gazów i pyłów do atmosfery oraz wprowadzanie zmian technologicznych w zakładach przemysłowych;
- preferowanie wykorzystania proekologicznych technologii produkcji w zakładach przemysłowych,
- propagowanie szerszego wykorzystania odnawialnych źródeł energii,
- wprowadzanie pasów zieleni izolacyjnej wzdłuż tras komunikacyjnych oraz w sąsiedztwie obiektów i urządzeń emitujących zanieczyszczenia i odory do powietrza.

W celu ochrony wód ustala się następujące zasady:

- zachowanie naturalnego biegu cieków wodnych oraz ochrona przed zanikiem wszelkich zbiorników wodnych oraz towarzyszących im zadrzewień,
- wprowadzanie zadrzewień i zakrzewień pełniących funkcję bariery biochemicznej w sąsiedztwie cieków, oczek wodnych oraz rowów melioracyjnych na terenach rolniczych,
- zapewnienie dostępności do publicznych wód powierzchniowych na potrzeby powszechnego korzystania i wykonywania robót związanych z utrzymaniem przez administratora, zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- ochrona przed wprowadzaniem zabudowy i ogrodzeń przy brzegach rzek, jezior i innych zbiorników wodnych,
- utrzymanie linii zabudowy od naturalnych cieków wodnych i rowów melioracyjnych w odległości zapewniającej możliwość wykonywania robót związanych z ich konserwacją,
- przeprowadzanie ocen oddziaływania na środowisko dla realizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko określonych w przepisach odrębnych, w szczególności w zakresie zmiany stosunków hydrologicznych,
- dążenie do osiągnięcia jak najlepszego stanu czystości wód przez bezwzględne wykluczenie zrzutów zanieczyszczeń (szczególnie substancji biogennej, organicznych i toksycznych) zarówno do gruntu jak i do wód powierzchniowych,
- dostosowanie lokalizacji nowych obiektów gospodarczych do warunków i struktur hydrogeologicznych,
- objęcie szczególną ochroną terenów zlokalizowanych w obrębie stref ochronnych ujęć wód, zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- budowę zbiorczej kanalizacji sanitarnej eliminującej w maksymalny sposób indywidualne sposoby odprowadzania ścieków sanitarnych,
- stosowanie szczelnych zbiorników bezodpływowych na obszarach przewidzianych do objęcia zbiorczą kanalizacją sanitarną wyłącznie jako rozwiązanie tymczasowe do czasu jej budowy,
- dopuszczenie oczyszczania ścieków w przydomowych oczyszczalniach lub odprowadzania ścieków do zbiorników bezodpływowych jedynie na obszarach, które z uzasadnionych ekonomicznych względów nie zostaną przewidziane do objęcia zbiorczą kanalizacją sanitarną, przy czym lokalizowanie oczyszczalni przydomowych ogranicza się do miejsc, na których odprowadzanie ścieków do gruntu nie będzie zagrażało jakości wód podziemnych lub powierzchniowych (szczególnie w obrębie stref ochronnych ujęć i zbiorników wód powierzchniowych i podziemnych),
- stosowanie nowych technologii w zakresie działalności produkcyjnej i usługowej wpływających na stan i ilość odprowadzanych ścieków, w tym budowę i modernizację urządzeń oczyszczających ścieki,

- stosowanie rozwiązań w zakresie gospodarki wodno-ściekowej na obszarach występowania głównych zbiorników wód podziemnych z uwzględnieniem odporności warstw wodonośnych na antropopresję,
- zakaz rolniczego wykorzystania ścieków w strefach ochronnych ujęć wód oraz zbiorników wód powierzchniowych i podziemnych,
- kompleksowe rozwiązanie odprowadzania wód opadowych i roztopowych z ciągów komunikacyjnych, placów, parkingów i innych powierzchni zanieczyszczonych oraz oczyszczanie ich zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- stosowanie urządzeń do oczyszczania wód opadowych i roztopowych przed wylotem kanałów deszczowych do cieków naturalnych i rowów melioracyjnych,
- zwiększanie małej retencji wodnej oraz wdrażanie proekologicznych metod retencjonowania wody w celu przeciwdziałania skutkom suszy,
- prowadzenie wodochronnej gospodarki w zlewniach poprzez wprowadzanie zalesień i zadrzewień,
- przebudowa i dostosowanie sieci drenarskiej do projektowanego usytuowania budynków i budowli w celu zachowania możliwości dalszego funkcjonowania urządzeń drenarskich na przyległym terenie,
- wyłączenie z możliwości zabudowy obszarów szczególnego zagrożenia powodzią.

W celu zachowania i ochrony rzeźby terenu postuluje się przyjęcie następujących zasad użytkowania przestrzeni:

- ograniczanie przekształcania rzeźby terenu, w szczególności w strefie cieków wodnych,
- przeciwdziałanie procesom erozyjnym i zapobieganie degradacji gleb – wykorzystanie gleb wyższych klas bonitacyjnych dla rolnictwa,
- ochrona przed powstawaniem procesów erozyjnych na terenach o nachyleniu powyżej 12° poprzez wprowadzanie szaty roślinnej stabilizującej grunt oraz odpowiednie prowadzenie gospodarki rolnej,
- minimalizacja skutków zaistniałych zmian w rzeźbie terenu (zrekultywowanie istniejących i przyszłych terenów pokaźniejszych),
- wykorzystanie zbędnych mas ziemnych powstających w czasie realizacji inwestycji do nowego ukształtowania terenu w granicach działki własnej lub na działkach sąsiednich.

Ochrona środowiska przede szkodliwym oddziaływaniem hałasu pochodzenia komunikacyjnego i przemysłowego polegać będzie na stałym ograniczaniu jego emisji poprzez następujące działania:

- zachowanie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku wynikających z przepisów odrębnych dla terenów objętych ochroną akustyczną,
- uwzględnienie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lokalizacji obiektów przemysłowych, których funkcjonowanie powoduje przekroczenie dopuszczalnych poziomów hałasu na obszarach podlegających ochronie akustycznej poprzez zapewnienie odpowiednich odległości dla nowych terenów zabudowy lub stosowanie odpowiednich barier akustycznych,
- uwzględnienie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego określonych natężeń hałasu wzdłuż drogi o znaczeniu krajowym poprzez zapewnienie odpowiednich odległości dla nowej zabudowy,
- stosowanie środków technicznych, technologicznych lub organizacyjnych zmniejszających poziom hałasu co najmniej do wartości dopuszczalnych na terenach wymagających ochrony akustycznej, na których występują przekroczenia akustycznych standardów jakości środowiska.

W zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym na terenie gminy Kaczory konieczne będzie uwzględnianie poniższych działań:

- wprowadzenie zakazów lokalizowania nowych obiektów przeznaczonych na stały pobyt ludzi w pasach technologicznych wzdłuż linii elektroenergetycznych najwyższych napięć oraz wysokiego i średniego napięcia,
- uporządkowanie istniejących konfliktów przestrzennych pomiędzy zabudową mieszkaniową a liniami elektroenergetycznymi,
- ograniczenie lokalizowania stacji bazowych telefonii komórkowych emitujących promieniowanie elektromagnetyczne w postaci masztów antenowych w bezpośrednim sąsiedztwie terenów mieszkaniowych oraz na terenach przeznaczonych pod funkcję mieszkaniową.

W ramach polityki utrzymania i wzbogacania bioróżnorodności terenów gminy Kaczory konieczna jest realizacja następujących działań:

- prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej;
- zachowanie fragmentów naturalnych ekosystemów, w szczególności ekosystemów łąkowych w dolinach rzecznych, ekosystemów leśnych, zadrzewień przydrożnych, parkowych, zwłaszcza ze starodrzewem, zadrzewień zlokalizowanych w dolinach cieków wodnych oraz kęp i pasm w obrębie użytków zielonych i na obniżeniach terenu, gdzie wspomagają naturalną retencję wody i stanowią siedliska drobnej fauny;
- utrzymanie zróżnicowanych form użytkowania, zadrzewień śródpolnych, zbiorników wodnych, które korzystnie stymulują utrzymanie lub wzrost różnorodności biologicznej, poprzez wytworzenie warunków ostojowych dla jak największej liczby zwierząt;
- ochrona znajdujących się na terenie gminy obszarów podmokłych, dolin cieków wodnych i wszelkich mokradeł oraz terenów wokół zbiorników przed trwałym zainwestowaniem;

- ochrona, pielęgnacja i uzupełnianie zieleni urządzonej (parki, zieleńce, zieleń uliczna);
- realizacja nowych zadrzewień, zwłaszcza jako ciągów zieleni krajobrazowej i izolacyjnej w oparciu o sieć dróg publicznych, cieków wodnych, system terenów zielonych oraz w strefach występowania konfliktów przestrzennych;
- kształtowanie terenów korytarzy ekologicznych umożliwiających migrację gatunków pomiędzy obszarami o największej bioróżnorodności;
- zachowanie istniejących i odtworzenie zniszczonych siedlisk bytowania, żerowania i odpoczynku wszystkich gatunków zwierząt w granicach pozwalających na zachowanie ich populacji na poziomie odnawialności;
- właściwe kształtowanie wskaźników urbanistycznych zagospodarowania terenu, w szczególności w zakresie udziału terenów zieleni w stosunku do liczby mieszkańców poszczególnych terenów.

11.2. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE ZMIANY STUDIUM, JEŚLI STWIERDZONO WYSTĘPOWANIE ZNACZĄCYCH NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY ORAZ INTEGRALNOŚĆ I SPÓJNOŚĆ OBSZARÓW NATURA 2000

Szczegółowa ocena projektu ustaleń zmiany Studium wykazała, że przyjęte rozwiązania dotyczące ochrony środowiska są właściwe, zgodne z obowiązującym prawem, zapewniające rozwój zrównoważony.

Ze względu na brak znaczących oddziaływań na obszary cenne przyrodniczo, w tym obszary Natura 2000 oraz integralność tych obszarów (obszar opracowania nie znajduje się w granicach tych obszarów, a nieliczne prognozowane oddziaływania nie będą miały charakteru znaczącego) nie zachodziła konieczność przedstawienia rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kaczory dla obszaru położonego w rejonie ul. Kościelnej, Dworcowej i Mlecznej oraz ul. Gajowej i Dziembowskiej.

Podczas sporządzania projektu dokumentu nie napotkano na trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

11.3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Istotną rolę w kontroli realizacji postanowień projektowanego dokumentu ma Urząd Gminy Kaczory. Zgodnie ze swoimi kompetencjami powinien monitorować bieżący stan zagospodarowania przestrzeni gminy oraz wszelkich niekorzystnych zjawisk mających wpływ na jakość środowiska przyrodniczego, czy rozwój gminy.

Skutki realizacji postanowień projektowanego dokumentu podlegają też ocenom i analizom prowadzonym w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 1991 r. o Państwowej Inspekcji Ochrony Środowiska [35].

Kontrole przestrzegania przepisów o ochronie środowiska i racjonalnym wykorzystaniu zasobów przyrody prowadzi na terenie m.in. Wielkopolski Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu i Państwowy Instytut Geologiczny monitorując na bieżąco poszczególne komponenty środowiska, takie jak: powietrze, wody, gleby, klimat akustyczny, promieniowanie elektroenergetyczne i inne w zakresie określonym w przepisach szczególnych.

Niezależnie od ww. instytucji Wójt Gminy Kaczory może przeprowadzać okresowe kontrole przestrzegania prawa środowiska, a w konsekwencji ich przeprowadzenia, wskazane wnioski, uwagi i zalecenia przyczynią się do uzupełnienia ewentualnych uchybień w tym zakresie a tym samym poprawy stanu środowiska na danym terenie.

Ponadto kontrole przestrzegania przepisów o ochronie środowiska i racjonalnym wykorzystaniu zasobów przyrody prowadzą instytucje do tego powołane.

Po zrealizowaniu ustaleń zmiany Studium proponuje się monitoring poszczególnych komponentów środowiska, w tym w szczególności jakości powietrza i poziomu hałasu, w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska lub w ramach indywidualnych zamówień oraz kontrolę i ocenę zgodności wyposażenia terenów infrastruktury technicznej z ustaleniami zmiany Studium raz na rok.

Przy przeprowadzaniu analiz i monitorowaniu skutków realizacji ustaleń zmiany Studium możliwe jest wykorzystanie sporządzonych uprzednio prognoz, raportów i ocen oddziaływania na środowisko. Dokumenty te stanowią istotne źródło danych niezbędne do analizy środowiska na danym terenie.

11.4. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Gmina Kaczory nie sąsiaduje bezpośrednio z terytoriami innych państw i nie przewiduje się transgranicznego oddziaływania na środowisko w rozumieniu ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [25].

12. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Podstawę prawną wykonania niniejszej prognozy stanowi Uchwała Nr XXIII/189/2017 Rady Gminy Kaczory z dnia 26 października 2017 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kaczory.

Podstawę prawną wykonania samej prognozy stanowią:

- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [25],
 - ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym [26],
- a także dyrektywy unijne.

Zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [25] prognoza oddziaływania na środowisko stanowi jeden z etapów przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Celem prognozy opracowanej dla potrzeb zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kaczory dla obszaru położonego w rejonie ul. Kościelnej, Dworcowej i Mlecznej oraz ul. Gajowej i Dziembowskiej jest identyfikacja i ocena skutków oddziaływania ustaleń dokumentu na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego, w tym świat zwierzęcy i roślinny oraz krajobraz we wzajemnym ich powiązaniu, warunki życia i zdrowia ludzi, środowisko kulturowe, zabytki i dobra materialne, będących potencjalnym wynikiem realizacji projektowanego zagospodarowania przestrzeni.

W prognozie oddziaływania na środowisko, w oparciu o wykonane opracowania dotyczące charakterystyki i stanu środowiska przedmiotowego terenu dokonano identyfikacji najważniejszych uwarunkowań ekofizjograficznych na obszar objęty zmianą Studium na tle uwarunkowań przyrodniczych w skali gminy i w skali regionalnej.

W wyniku analiz wskazuje się istotne potencjalne konflikty między użytkownikami przestrzeni, realizację założonych celów ekologicznych i ich wpływ na elementy środowiska, świat zwierzęcy i roślinny oraz krajobraz we wzajemnym ich powiązaniu, warunki życia i zdrowia ludzi, a także możliwości rozwiązań planistycznych najkorzystniejszych dla środowiska.

Pełen zakres niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko oraz stopień szczegółowości informacji zawartych w opracowaniu został uzgodniony z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Pile oraz z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu.

Prognoza została opracowana zgodnie z art. 51 ust. 2 i art. 52 ust. 1 i 2 ustawy o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [25].

W prognozie dokonano przede wszystkim:

- analizy uwarunkowań przyrodniczych i oceny stanu środowiska,
- analizy celów ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposobów, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania projektu zmiany Studium,
- oceny przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko skutków realizacji ustaleń zmiany Studium, w tym: bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe, pozytywne i negatywne,
- oceny rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne oddziaływania na środowisko realizacji ustaleń zmiany Studium,

Celem zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kaczory jest wprowadzenie do ustaleń Studium nowych terenów zabudowy mieszkaniowej i terenów zieleni urządzonej na obszarze o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach wsi Kaczory, w rejonach wyposażonych w sieci infrastruktury technicznej oraz posiadających dostęp do dróg publicznych. Zmiana Studium 2019 umożliwi bardziej racjonalne gospodarowanie przestrzenią przy uwzględnieniu aktualnych potrzeb rozwojowych Gminy Kaczory.

Zakres ustaleń zmiany Studium wynika z Uchwały Nr XXIII/189/2017 Rady Gminy Kaczory z dnia 26 października 2017 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kaczory.

Przy wykonaniu prognozy uwzględniono dokumenty, które zostały opracowane na różnych poziomach: wspólnotowym, krajowym, regionalnym i lokalnym. W dokumentach tych ważne miejsce zajmują zagadnienia ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju.

Są to m.in. dokumenty Unii Europejskiej regulujące sprawy związane z wprowadzaniem w życie koncepcji zrównoważonego rozwoju oraz zasady ochrony środowiska do polityk krajowych, dokumenty na szczeblu krajowym (m.in.: Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030.), na szczeblu regionalnym (Zaktualizowana Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 Wielkopolska 2020, Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego, programy ochrony powietrza), także dokumenty gminne (Studium uwarunkowania i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kaczory, Program Ochrony Środowiska dla Gminy Kaczory na lata 2004-2011 i inne).

Przy opracowaniu prognozy zastosowano metody opisowe dotyczące charakterystyki środowiska oraz wykorzystano dostępne wskaźniki stanu środowiska. Uwzględniono także informacje zawarte w obowiązującym Studium [22], prognozach oddziaływań na środowisko sporządzonych dla przyjętych dokumentów powiązanych z obszarem objętym zmianą Studium, a także innych dokumentach regionalnych i lokalnych, odnoszących się bezpośrednio i pośrednio do ochrony środowiska, przyrody oraz zdrowia i życia ludzi.

Przedstawiono także rozwiązania przestrzenne w aspekcie ochrony środowiska oraz inne zawarte w projekcie zmiany Studium.

Do najważniejszych zasad zapisanych w projekcie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kaczory dla obszaru położonego w rejonie ul. Kościelnej, Dworcowej i Mlecznej oraz ul. Gajowej i Dziembowskiej, a mających wpływ na środowisko i krajobraz terenu objętego projektem dokumentu należą:

- kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów,
- kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenu, w tym tereny wyłączone od zabudowy,
- obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego i uzdrowisk,
- obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
- kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej,
- obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym,
- obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust. 1,
- kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej,

Prognoza składa się z trzynastu części, w tym siedmiu części merytorycznych (rozdziały od 5 do 11).

W rozdziale 5 omówiono położenie obszaru w ponadlokalnym systemie powiązań przyrodniczych. Omówiono istniejące zainwestowanie i użytkowanie terenów objętych zmianą Studium. Następnie scharakteryzowano poszczególne elementy środowiska przyrodniczego we wzajemnym, w tym m.in.: rzeźbę terenu, wody powierzchniowe i podziemne, gleby, szatę roślinną, świat zwierzęcy, warunki klimatyczne.

Określono również stan środowiska przyrodniczego istotny z punktu widzenia omawianym obszarze, w tym jakość wód podziemnych, powietrza atmosferycznego, klimatu akustycznego.

Obszar objęty zmianą Studium 2019 w rejonie ul. Kościelnej, Dworcowej i Mlecznej w Kaczorach obejmuje tereny położone w centralnej części wsi. Obszar opracowania jest obecnie częściowo zagospodarowany. W jego granicach zlokalizowane są tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej położone przede wszystkim we wschodniej i zachodniej części obszaru. W części południowej znajduje się ponadto teren zabudowy usługowej obejmujący kościół p.w. św. Andrzeja Boboli, teren zabudowy zagrodowej oraz parking i przepompownia ścieków. Centralną część obszaru zajmują tereny użytkowane rolniczo, sklasyfikowane jako grunty orne (RV i RVI) i pastwiska (PsIV, PsV), w obrębie których zlokalizowanych jest kilka zbiorników wodnych. W części północnej znajduje się ponadto teren zabudowy zagrodowej i teren obiektów produkcyjnych, składów i magazynów. Obszar opracowania od strony zachodniej i południowo-zachodniej sąsiaduje z drogą powiatową nr 1177P, od strony wschodniej i południowo-wschodniej z drogą gminną nr 130522P, a od północy z linią kolejową nr 18. W obecnie obowiązującym Studium obszar został określony jako tereny zabudowy mieszkaniowej, tereny zabudowy zagrodowej, tereny zabudowy usługowej, tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz tereny trwałych użytków zielonych, zadrzewień i dolin rzecznych.

Obszar objęty zmianą Studium 2019 w rejonie ul. Gajowej i Dziembowskiej w Kaczorach obejmuje tereny położone w zachodniej części wsi. Obszar opracowania jest obecnie niezagospodarowany. Północno-zachodnia część obszaru stanowi grunt leśny, a pozostała tereny użytkowane rolniczo, sklasyfikowane jako grunty orne (RVI) i pastwiska (PsVI). Obszar opracowania od strony zachodniej sąsiaduje z terenami leśnymi, a od strony wschodniej, południowej i północnej z terenami rolniczymi. Obsługa komunikacyjna obszaru odbywa się z drogi wewnętrznej powiązanej z drogą gminną nr 130521P. W obecnie obowiązującym Studium obszar został określony jako tereny leśne i tereny rolnicze.

Z analizy mapy sytuacyjno-wysokościowej wyraźnie wynika zróżnicowane urozmaicenie rzeźby terenu. Pod względem geomorfologicznym tereny stanowią fragment wysoczyzny morenowej o wysokości ok. 84-93 m n.p.m., z wyraźnym zagłębieniem terenu w rejonie ul. Kościelnej, Dworcowej i Mlecznej w środkowej części obszaru, którego dno osiąga 76-77 m n.p.m. Jednocześnie na obszarze opracowania prowadzone są prace niwelacyjne polegające na likwidacji istniejących skarp i podnoszeniu pierwotnego poziomu gruntu.

Obszar gminy Kaczory, zgodnie z Atlasem Podziału Hydrograficznego Polski (2005), położony jest w zlewni Noteci. Na obszarze w rejonie ul. Kościelnej, Dworcowej i Mlecznej zlokalizowanych jest kilka zbiorników wodnych połączonych rowem melioracyjnym, wypełniających zagłębienie terenu w środkowej części obszaru, natomiast na obszarze w rejonie ul. Gajowej i Dziembowskiej brak jest cieków i zbiorników wodnych. Główną warstwę wodonośną stanowią utwory piaszczyste i żwirowe. Pierwszy poziom wód podziemnych zalega na głębokości powyżej 2,0 m p.p.t. Jedynie w bezpośrednim sąsiedztwie zbiorników wodnych w rejonie ul. Kościelnej, Dworcowej i Mlecznej pierwszy poziom wód podziemnych zalega na głębokości od 1,0 do 2,0 m p.p.t. Obszary objęte projektem zmiany Studium położone

są w obrębie występowania Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP): nr 125 „Zbiornik Piła – Wałcz” i nr 127 „Subzbiornik Złotów-Piła-Strzelce Krajeńskie”. Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 125 o nazwie „zbiornik Piła – Wałcz” to zbiornik morenowy.

Zgodnie z ewidencją gruntów są to gleby IVa, IVb, V i VI klasy bonitacyjnej. Gleby te nie wymagają zmiany przeznaczenia na cele nierolnicze zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych [32]. Obszary opracowania są w większości zagospodarowane lub położone w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących terenów zabudowy mieszkaniowej, zagrodowej, usługowej i produkcyjnej, co w pewnym stopniu ogranicza ich udział w niektórych procesach przyrodniczych (związanych np. z migracją organizmów żywych) i zmniejsza ciągłość środowiska przyrodniczego. Nieco większą wartość przyrodniczą posiadają jedynie łąki i pastwiska oraz zbiorniki wodne wypełniające zagłębienie położone w środkowej części obszaru w rejonie ul. Kościelnej, Dworcowej i Mlecznej, którym towarzyszą liczne zadrzewienia i zakrzewienia, oraz niewielki fragment lasu w rejonie ul. Gajowej i Dziembowskiej. Świat zwierzęcy analizowanych terenów jest typowy dla obszarów nizinnych. Zainwestowanie przestrzeni oraz postępująca urbanizacja ograniczyły faunę do gatunków pospolitych, najlepiej przystosowanych do takich warunków życia. Są to głównie drobne, pospolite ssaki, ptaki i owady. Rolnicze użytkowanie terenów może wiązać się z występowaniem organizmów zamieszkujących otwarte przestrzenie

W granicach obszaru w rejonie ul. Kościelnej, Dworcowej i Mlecznej zlokalizowany jest budynek kościoła p.w. św. Andrzeja Boboli, mur., 1912 wraz z terenem przykościelnym wpisanym do rejestru zabytków, stanowiącym jednocześnie teren zabytkowego cmentarza przykościelnego ujętego w ewidencji zabytków, a także budynek plebani, mur., 1 ćw. XX w. ujęty w gminnej ewidencji zabytków gminy Kaczory. Ponadto w granicach obszaru zlokalizowane są dwa stanowiska archeologiczne ujęte w gminnej ewidencji zabytków gminy Kaczory.

Obszary objęte zmianą Studium położone są w granicach jednolitej części wód podziemnych JCWPd nr 26 i 35. Zgodnie z ustaleniami „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, zatwierdzonego Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r., stan ilościowy i chemiczny JCWPd nr 26 i 35. określono jako dobry. Tym samym brak jest zagrożenia dla nieosiągnięcia celów środowiskowych (dobrego stanu chemicznego i dobrego stanu ilościowego). Jak wynika z badań wód podziemnych prowadzonych w sieci krajowej w ramach monitoringu diagnostycznego w 2016 r. w punkcie pomiarowym w miejscowości Prawomyśl (gmina Kaczory) w granicach JCWPd nr 35 wykazano IV klasę jakości, natomiast w punkcie pomiarowym w miejscowości Równopole (gmina Kaczory) w granicach JCWPd nr 26 wykazano III klasę jakości.

Obszary objęte opracowaniem położone są w granicach JCWP „„Noteć od Kcynki do Gwdy”, „Gwda od Piławy do ujścia” i „Radacznica” stanowiących silnie zmienione części wód. Zgodnie z ustaleniami „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, zatwierdzonego Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r., stan JCWP określono jako zły. W 2016 r. przeprowadzono ocenę stanu JCWP w punkcie pomiarowo-kontrolnym „Noteć – Milcz”. W wyniku pomiarów dla wód Noteci wykazano umiarkowany potencjał ekologiczny i stan chemiczny poniżej dobrego. W 2016 r. przeprowadzono także badania stanu ekologicznego rzeki Radacznicy w punkcie pomiarowo-kontrolnym „Radacznica – Śmiłowo”, dla której określono IV klasę elementów biologicznych, stan poniżej dobrego w klasie elementów fizykochemicznych i I klasę elementów hydromorfologicznych.

Potencjalne źródła zanieczyszczenia atmosfery w rejonie obszarów opracowania to emisja zanieczyszczeń komunikacyjnych z dróg powiatowych, gminnych i wewnętrznych oraz emisja zanieczyszczeń pochodzących ze sprzętu rolniczego i sektora komunalno-bytowego. Emisja niska zanieczyszczeń powietrza w gminie pochodzi przede wszystkim z lokalnych kotłowni węglowych i indywidualnych palenisk domowych. Obecnie mieszkańcy gminy korzystają z ogrzewania indywidualnego, przede wszystkim węglowego.

Główne źródła hałasu stanowią drogi o znaczeniu powiatowym i gminnym, odznaczające się niewielkim obciążeniem komunikacyjnym, stanowiące jednocześnie podstawowe źródło emisji spalin i gazów. W ich rejonie występuje lokalne pogorszenie warunków akustycznych. Należy przypuszczać, iż ze względu na lokalny charakter ciągów komunikacyjnych i stosunkowo niewielkie natężenie ruchu, nie występują tu przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu. Pewna uciążliwość ze względu na zwiększony hałas może występować wzdłuż regionalnej linii kolejowej nr 18 relacji Kutno – Piła przebiegającej wzdłuż północnej granicy obszaru opracowania w rejonie ul. Kościelnej, Dworcowej i Mlecznej.

Na obszarach objętych projektem zmiany Studium nie występują napowietrzne linie elektroenergetyczne.

W przypadku braku realizacji ustaleń projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kaczory dla obszaru położonego w rejonie ul. Kościelnej, Dworcowej i Mlecznej oraz ul. Gajowej i Dziembowskiej obowiązywać będą ustalenia zawarte w obowiązującym obecnie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kaczory [22].

Celem zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kaczory jest wprowadzenie do ustaleń Studium nowych terenów zabudowy mieszkaniowej i terenów zieleni urządzonej na obszarze o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach wsi Kaczory, w rejonach wyposażonych w sieć infrastruktury technicznej oraz posiadających dostęp do dróg publicznych. Zmiana Studium 2019 umożliwi bardziej racjonalne gospodarowanie przestrzenią przy uwzględnieniu aktualnych potrzeb rozwojowych Gminy Kaczory.

Ponadto zmiana Studium określi zasady zagospodarowania terenu z uwzględnieniem koniecznych rozwiązań w zakresie obsługi komunikacyjnej oraz wprowadzi nowe ustalenia dotyczące ochrony i kształtowania środowiska

wynikające z obowiązujących przepisów prawnych. Projekt dokumentu zawiera szereg ustaleń dotyczących eliminacji lub ograniczenia negatywnych oddziaływań na środowisko dla obszaru objętego zmianą.

Obszary objęte projektem zmiany Studium położone są w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina Noteci”. W bezpośrednim sąsiedztwie występuje specjalny obszar ochrony (OSO) Natura 2000 „Puszcza nad Gwdą”. Obszary te podlegają ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. [30].

Przeprowadzona analiza uwarunkowań pozwoliła zidentyfikować także inne problemy ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia realizacji ustaleń zmiany Studium. Wynikają one głównie z zanieczyszczeń obszarowych generowanych przez rolnictwo, zanieczyszczeń wód powierzchniowych i podziemnych na skutek intensywnego użytkowania gospodarczego oraz przekroczeń wymaganych prawem norm jakości powietrza atmosferycznego.

W następnym w rozdziale omówiono podstawowe cele ochrony środowiska, formułowane na szczeblu międzynarodowym, krajowym i lokalnym.

Na etapie prognozy brak jest podstaw do określenia znaczących oddziaływań na środowisko realizacji ustaleń zmiany Studium, choć nigdy nie można wykluczyć takich oddziaływań. W rozdziale 9 przedstawiono przewidywane oddziaływanie projektu ustaleń dokumentu na środowisko.

W pierwszej kolejności oceniono wpływ proponowanych rozwiązań na obszary cenne przyrodniczo objęte ochroną prawną, w tym na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz na integralność tego obszaru.

Obszary objęte projektem zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kaczory dla obszaru położonego w rejonie ul. Kościelnej, Dworcowej i Mlecznej oraz ul. Gajowej i Dziembowskiej zlokalizowane są w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina Noteci”. Ponadto, w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru opracowania przebiega granica specjalnego obszaru ochrony (OSO) Natura 2000 „Puszcza nad Gwdą”. Obszary te podlegają ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. [30].

Ocenę wpływu proponowanych rozwiązań zawartych w projekcie zmiany Studium należy odnieść do celu ochrony Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina Noteci”, który sprowadza się do ochrony walorów przyrodniczych, krajobrazowych, turystyczno-wypoczynkowych oraz funkcji korytarzy ekologicznych. Do inwestycji zapisanych w ustaleniach projektu zmiany Studium, których realizacja mogłaby spowodować największy wpływ na cele ochrony obszaru chronionego krajobrazu zaliczyć należy rozwój terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. W odniesieniu do walorów przyrodniczych wskazać należy, iż najbardziej wartościowe ekosystemy położone są w obrębie kompleksów leśnych, dolin rzecznych i rynien jeziornych, a więc poza terenami przeznaczonymi pod nową zabudowę. Oddziaływania ustaleń zmiany Studium wiązać się będą z zajęciem części terenów dotychczas niezagospodarowanych, położonych w obrębie lub sąsiedztwie istniejącej zabudowy. Skutkiem realizacji nowych inwestycji będzie umniejszenie powierzchni biologicznie czynnej oraz likwidacja pokrywy glebowej w zakresie ograniczonym do gruntów zajętych przez nowe obiekty. Nastąpi przede wszystkim usunięcie roślinności z terenu przeznaczonego bezpośrednio pod inwestycje. W okresie funkcjonowania zabudowy do negatywnych oddziaływań zaliczyć należy wzrost poziomu hałasu, w zależności od funkcji pełnionej przez daną kategorię terenu. W efekcie zwierzęta występujące na przedmiotowych terenach mogą zostać przepłoszone (głównie ptaki i płazy), dlatego konieczne jest przeprowadzenie szczegółowej inwentaryzacji gatunków zwierząt przed rozpoczęciem realizacji budowy nowych obiektów mającej na celu ochronę dziko występujących zwierząt, ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry. Nowa zabudowa może spowodować wzrost emisji zanieczyszczeń do powietrza pochodzących ze spalania paliw wykorzystywanych do ogrzewania budynków, a także stanowić może potencjalne źródło zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych, jeżeli jej eksploatacja prowadzona będzie niezgodnie z ustaleniami zmiany Studium. Oddziaływania te mogą stanowić źródło niekorzystnych wpływów na środowisko, jednakże skala i intensywność zainwestowania nie jest i nie będzie na tyle znacząca, aby mogła zagrozić celom ochrony obszaru chronionego krajobrazu. W projekcie zmiany Studium zawarto szereg rozwiązań eliminujących, ograniczających lub kompensujących potencjalne negatywne oddziaływania planowanej zabudowy. Na skutek realizacji ustaleń zmiany Studium budowa nowych obiektów na terenach użytkowanych rolniczo zmieni dotychczasowy charakter krajobrazu. Oddziaływania wizualne będą uzależnione od formy architektonicznej i intensywności przyszłego zagospodarowania. Z czasem wprowadzona zieleń przydomowa przesłoni widok nowej zabudowy. Istniejące i projektowane tereny produkcyjne, magazynowe i składowe powinny zostać osłonięte zielenią izolacyjną. Nie prognozuje się, aby realizacja nowej zabudowy mogłaby stanowić zagrożenie dla zmniejszenia atrakcyjności turystycznej gminy. Realizacja ustaleń dokumentu ukierunkowana będzie na zachowanie i rozwój funkcji turystycznej gminy Kaczory, a tym samym ochronę jej walorów wypoczynkowych. Nie przewiduje się, aby projektowane tereny przeznaczone pod zabudowę wywierały istotny wpływ na funkcjonowanie korytarzy ekologicznych. Tereny te, ze względu na położenie w bliskim sąsiedztwie siedzib ludzkich, nie pełnią funkcji szlaków migracyjnych.

Do inwestycji zapisanych w ustaleniach projektu zmiany Studium, których realizacja mogłaby spowodować największy wpływ na cele ochrony obszaru Natura 2000 zaliczyć należy rozwój terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w rejonie ul. Gajowej i Dziembowskiej. Wśród potencjalnych zagrożeń dla ptaków związanych z realizacją nowej zabudowy wskazuje się możliwość fragmentacji płatów siedlisk wykorzystywanych przez ptaki, fizyczne zniszczenie (zajęcie terenu) lub zmianę siedlisk lęgowych oraz siedlisk zajmowanych w okresie pozalęgowym. Oddziaływanie nowych terenów zabudowy związane będzie przede wszystkim z zajęciem terenów dotychczas niezagospodarowanych, położonych w bezpośrednim sąsiedztwie granic obszaru Natura 2000. Oddziaływania terenów

nowej zabudowy mogą stanowić źródło niekorzystnych wpływów na środowisko, jednakże skala i intensywność zainwestowania nie jest i nie będzie na tyle znacząca, aby mogła zagrozić celom i przedmiotom ochrony obszaru Natura 2000 „Puszcza nad Gwdą”. W zmianie Studium zawarto szereg rozwiązań eliminujących, ograniczających lub kompensujących potencjalne negatywne oddziaływania planowanej zabudowy.

Następnie przeprowadzono analizę przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko, w tym na: różnorodność biologiczną oraz zmiany pokrywy roślinnej i świata zwierzęcego, wody powierzchniowe i podziemne, powietrze atmosferyczne, powierzchnię ziemi łącznie z glebą, krajobraz, klimat (w tym klimat akustyczny), zabytki, zdrowie ludzi i dobra materialne oraz pola elektromagnetyczne.

Z punktu widzenia projektowanego dokumentu oddziaływanie na środowisko odbywać się będzie na etapie inwestycyjnym, jak i eksploatacyjnym na następujące komponenty środowiska:

- Oddziaływanie planowanych inwestycji na szatę roślinną będzie miało miejsce na etapie inwestycyjnym. Na terenach przeznaczonych pod realizację nowych budynków zlikwidowana zostanie aktualnie występująca roślinność. Będzie to przede wszystkim agrocenozy i roślinność ruderalna. W trakcie realizacji inwestycji, w związku z użyciem ciężkiego sprzętu i składowaniem elementów konstrukcyjnych, mogą też wystąpić przekształcenia fizyczne szaty roślinnej w sąsiedztwie poszczególnych obiektów. W przypadku terenów zabudowy przewiduje się jednak wprowadzenie różnorodnej roślinności w ramach powierzchni biologicznie czynnej.
- Nowa zabudowa może wpłynąć w sposób bezpośredni i stały na warunki bytowania drobnej zwierzyny. Pojawienie się zabudowy na terenach rolnych może zakłócić dotychczasowe bytowanie zwierząt, które mają w nim swoje siedliska. Wprowadzenie bariery, jaką stanowić będzie zabudowa wraz z ogrodzeniami, może przerwać potencjalne ciągi migracyjne zwierząt. W przypadku realizacji konkretnych inwestycji należy przeprowadzić inwentaryzację, m.in. pod kątem gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną gatunkową w związku z obowiązującym zakazem niszczenia ich siedlisk i ostoi.
- W wyniku realizacji ustaleń zmiany Studium nie należy spodziewać się znaczących wpływów na jakość wód powierzchniowych i podziemnych. Przewiduje się zaopatrzenie w wodę z istniejącej i planowanej sieci wodociągowej. Odprowadzanie ścieków odbywać się będzie docelowo do kanalizacji sanitarnej funkcjonującej w oparciu o komunalną oczyszczalnię ścieków dla wsi Kaczory, z dopuszczeniem stosowania szczelnych zbiorników bezodpływowych wyłącznie jako rozwiązania tymczasowego do czasu jej budowy. Korzystnym działaniem dla ochrony wód powierzchniowych i podziemnych będzie zmniejszenie odpływu wód opadowych i roztopowych z terenów objętych zmianą Studium. Wprowadza się odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do kanalizacji deszczowej, z dopuszczeniem ich zagospodarowania na własnym terenie lub odprowadzanie do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych zgodnie z przepisami odrębnymi. Takie działanie będzie miało długoterminowe, pozytywne i pożądane skutki dla środowiska.
- Na skutek realizacji ustaleń zmiany Studium nie prognozuje się znaczącego wzrostu zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego. Oddziaływanie ustaleń dokumentu na powietrze atmosferyczne będzie uzależnione od zastosowanych systemów technologicznych i grzewczych oraz natężenia ruchu pojazdów na drogach powiatowych, gminnych i wewnętrznych.
- Obszary objęte zmianą Studium charakteryzują się stosunkowo znacznym zróżnicowaniem morfologicznym. Najistotniejsze zmiany dokonały się w centralnej części obszaru w rejonie ul. Kościelnej, Dworcowej i Mlecznej wskutek przeprowadzonych prac niwelacyjnych polegających na likwidacji istniejących skarp i podnoszeniu pierwotnego poziomu gruntu. Realizacja ustaleń zmiany Studium związana z wprowadzeniem nowej zabudowy na tych terenach będzie wymagał przeprowadzenia badań geotechnicznych zgodnie z przepisami odrębnymi. Na skutek realizacji ustaleń zmiany Studium należy spodziewać się dalszych zmian ukształtowania powierzchni terenu, zwłaszcza w wyniku budowy nowej drogi publicznej dla obsługi północnej części wsi we wschodniej części obszaru.
- Na skutek realizacji ustaleń zmiany Studium wprowadzenie nowej zabudowy w sąsiedztwie istniejących terenów zabudowy oraz na terenach użytkowane rolniczo zmieni dotychczasowy charakter krajobrazu. W granicach terenów przeznaczonych pod zabudowę zmiany w krajobrazie będą największe. Ustala się tu bowiem maksymalną wysokość budynków 10 m. Z czasem wprowadzona zieleń przesłoni widok nowej zabudowy.
- Realizacja ustaleń zmiany Studium nie spowoduje negatywnych oddziaływań na zabytki. Zapisy w ustaleniach dokumentu wprowadzają ograniczenia w zagospodarowaniu, tak by zachować prawidłowe funkcjonowanie elementów środowiska przyrodniczego i kulturowego. W Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy uwzględniono ochronę zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru i ich otoczenia oraz innych zabytków nieruchomych znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków. Zgodnie z ustaleniami dokumentu na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego należy ustalić właściwy sposób ochrony tych zabytków, a zwłaszcza obiektów o szczególnych walorach kulturowych i historycznych poprzez odpowiednie działania konserwatorskie. Dla właściwego ustalenia działań z zakresu niezbędnej i pożądanej ochrony dóbr kultury konieczne jest opracowanie studium ochrony i kształtowania krajobrazu dla obszaru całej gminy. W Studium

wyznaczono strefy ścisłej ochrony konserwatorskiej „A”, strefy ochrony konserwatorskiej „B” oraz strefy ochrony stanowisk archeologicznych „W”. Granice stref przedstawiono na planszy Studium. Dla każdej ze stref określone zostały generalne zasady ich ochrony oraz dopuszczalny sposób zagospodarowania i kształtowania zabudowy. Ustalono także zasady zapewniające ochronę i opiekę nad zabytkami występującymi terenie gminy Kaczory.

- Najistotniejszym źródłem emisji hałasu będzie nowa droga publiczna zaplanowana dla obsługi północnej części wsi. Planowana droga nie powinna spowodować przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu na terenach podlegających ochronie akustycznej. W odniesieniu do dróg powiatowych, gminnych i wewnętrznych, na podstawie literatury przedmiotu oraz przy założeniu średniej prędkości poruszania się pojazdów na terenie zabudowanym wynoszącym 50 km/h, można domniemywać, iż równoważny poziom dźwięku dla pory dnia i nocy przy złagodzeniu norm hałasowych nie będzie przekraczał wartości dopuszczalnych. Rozwój zabudowy mieszkaniowej na analizowanym obszarze nie spowoduje znaczącego wzrostu natężenia, dlatego nie prognozuje się nasilenia emisji hałasu komunikacyjnego. Pewne uciążliwości hałasowe mogą występować również wzdłuż linii kolejowej nr 18 przebiegająca wzdłuż północnej granicy obszaru objętego zmianą Studium w rejonie ul. Kościelnej, Dworcowej i Mlecznej.
- Oddziaływanie pól elektromagnetycznych na obszarze objętym zmianą Studium ograniczy się do oddziaływania urządzeń domowych.
- W zmianie Studium ustalono zapewnienie właściwej gospodarki odpadami poprzez gromadzenie, segregację oraz zagospodarowanie odpadów na zasadach określonych w regulaminie utrzymania porządku i czystości na terenie gminy i w przepisach odrębnych. Prawidłowa organizacja systemu bieżącego gospodarowania odpadami oraz właściwa organizacja placu budowy wpłynie na minimalizację bezpośredniego oddziaływania odpadów na zdrowie i życie ludzi oraz na środowisko.

Realizacja ustaleń zmiany Studium nie wywoła znaczących oddziaływań na obszary objęte ochroną prawną, w tym przedmiot i cele ochrony obszarów Natura 2000 oraz ich integralność i spójność. Planowana zmiana przeznaczenia terenów pod funkcje mieszkaniowe i mieszkaniowo-usługowe nie wpłynie także znacząco na utratę walorów przyrodniczych, krajobrazowych, turystyczno-wypoczynkowych oraz funkcji korytarzy ekologicznych Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina Noteci”. Nieliczne prognozowane oddziaływania będą miały charakter lokalny i ograniczony do granic obszarów objętych opracowaniem.

Nie mniej ustalenia zmiany Studium będą miały wpływ na stan i funkcjonowanie poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego. Będzie on krótkotrwały, długotrwały, bezpośredni, pośredni, stały, często pozytywny.

Poprawa jakości powietrza jest możliwa dzięki zmniejszeniu emisji zanieczyszczeń. W tym celu w studium określa się następujące działania:

- eliminowanie zanieczyszczeń pochodzących z emisji pyłów i szkodliwych gazów, pochodzącej z gospodarstw domowych, w których następuje spalanie tradycyjnych źródeł energii (tzw. „emisji niskiej”), poprzez ograniczenie stosowania tradycyjnych paliw na rzecz niskoemisyjnych źródeł energii: gazowych, olejowych i odnawialnych, lub poprzez podłączanie obiektów do scentralizowanych źródeł ciepła (budowa sieci ciepłowniczej), a także poprzez wykonywanie termomodernizacji budynków,
- stosowanie urządzeń eliminujących lub ograniczających emisję szkodliwych gazów i pyłów do atmosfery oraz wprowadzanie zmian technologicznych w zakładach przemysłowych;
- preferowanie wykorzystania proekologicznych technologii produkcji w zakładach przemysłowych,
- propagowanie szerszego wykorzystania odnawialnych źródeł energii,
- wprowadzanie pasów zieleni izolacyjnej wzdłuż tras komunikacyjnych oraz w sąsiedztwie obiektów i urządzeń emitujących zanieczyszczenia i odory do powietrza.

W celu ochrony wód ustala się następujące zasady:

- zachowanie naturalnego biegu cieków wodnych oraz ochrona przed zanikiem wszelkich zbiorników wodnych oraz towarzyszących im zadrzewień,
- wprowadzanie zadrzewień i zakrzewień pełniących funkcję bariery biochemicznej w sąsiedztwie cieków, oczek wodnych oraz rowów melioracyjnych na terenach rolniczych,
- zapewnienie dostępności do publicznych wód powierzchniowych na potrzeby powszechnego korzystania i wykonywania robót związanych z utrzymaniem przez administratora, zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- ochrona przed wprowadzaniem zabudowy i ogrodzeń przy brzegach rzek, jezior i innych zbiorników wodnych,
- utrzymanie linii zabudowy od naturalnych cieków wodnych i rowów melioracyjnych w odległości zapewniającej możliwość wykonywania robót związanych z ich konserwacją,
- przeprowadzanie ocen oddziaływania na środowisko dla realizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko określonych w przepisach odrębnych, w szczególności w zakresie zmiany stosunków hydrologicznych,

- dążenie do osiągnięcia jak najlepszego stanu czystości wód przez bezwzględne wykluczenie zrzutów zanieczyszczeń (szczególnie substancji biogenych, organicznych i toksycznych) zarówno do gruntu jak i do wód powierzchniowych,
- dostosowanie lokalizacji nowych obiektów gospodarczych do warunków i struktur hydrogeologicznych,
- objęcie szczególną ochroną terenów zlokalizowanych w obrębie stref ochronnych ujęć wód, zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- budowę zbiorczej kanalizacji sanitarnej eliminującej w maksymalny sposób indywidualne sposoby odprowadzania ścieków sanitarnych,
- stosowanie szczelnych zbiorników bezodpływowych na obszarach przewidzianych do objęcia zbiorczą kanalizacją sanitarną wyłącznie jako rozwiązanie tymczasowe do czasu jej budowy,
- dopuszczenie oczyszczania ścieków w przydomowych oczyszczalniach lub odprowadzania ścieków do zbiorników bezodpływowych jedynie na obszarach, które z uzasadnionych ekonomicznie względów nie zostaną przewidziane do objęcia zbiorczą kanalizacją sanitarną, przy czym lokalizowanie oczyszczalni przydomowych ogranicza się do miejsc, na których odprowadzanie ścieków do gruntu nie będzie zagrażało jakości wód podziemnych lub powierzchniowych (szczególnie w obrębie stref ochronnych ujęć i zbiorników wód powierzchniowych i podziemnych),
- stosowanie nowych technologii w zakresie działalności produkcyjnej i usługowej wpływających na stan i ilość odprowadzanych ścieków, w tym budowę i modernizację urządzeń oczyszczających ścieki,
- stosowanie rozwiązań w zakresie gospodarki wodno-ściekowej na obszarach występowania głównych zbiorników wód podziemnych z uwzględnieniem odporności warstw wodonośnych na antropopresję,
- zakaz rolniczego wykorzystania ścieków w strefach ochronnych ujęć wód oraz zbiorników wód powierzchniowych i podziemnych,
- kompleksowe rozwiązanie odprowadzania wód opadowych i roztopowych z ciągów komunikacyjnych, placów, parkingów i innych powierzchni zanieczyszczonych oraz oczyszczanie ich zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- stosowanie urządzeń do oczyszczania wód opadowych i roztopowych przed wylotem kanałów deszczowych do cieków naturalnych i rowów melioracyjnych,
- zwiększanie małej retencji wodnej oraz wdrażanie proekologicznych metod retencionowania wody w celu przeciwdziałania skutkom suszy,
- prowadzenie wodochronnej gospodarki w zlewniach poprzez wprowadzanie zalesień i zadrzewień,
- przebudowa i dostosowanie sieci drenarskiej do projektowanego usytuowania budynków i budowli w celu zachowania możliwości dalszego funkcjonowania urządzeń drenarskich na przyległym terenie,
- wyłączenie z możliwości zabudowy obszarów szczególnego zagrożenia powodzią.

W celu zachowania i ochrony rzeźby terenu postuluje się przyjęcie następujących zasad użytkowania przestrzeni:

- ograniczanie przekształcania rzeźby terenu, w szczególności w strefie cieków wodnych,
- przeciwdziałanie procesom erozyjnym i zapobieganie degradacji gleb – wykorzystanie gleb wyższych klas bonitacyjnych dla rolnictwa,
- ochrona przed powstawaniem procesów erozyjnych na terenach o nachyleniu powyżej 12° poprzez wprowadzanie szaty roślinnej stabilizującej grunt oraz odpowiednie prowadzenie gospodarki rolnej,
- minimalizacja skutków zaistniałych zmian w rzeźbie terenu (zrekultywowanie istniejących i przyszłych terenów poeksploatacyjnych),
- wykorzystanie zbędnych mas ziemnych powstających w czasie realizacji inwestycji do nowego ukształtowania terenu w granicach działki własnej lub na działkach sąsiednich.

Ochrona środowiska przede szkodliwym oddziaływaniem hałasu pochodzenia komunikacyjnego i przemysłowego polegać będzie na stałym ograniczaniu jego emisji poprzez następujące działania:

- zachowanie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku wynikających z przepisów odrębnych dla terenów objętych ochroną akustyczną,
- uwzględnienie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lokalizacji obiektów przemysłowych, których funkcjonowanie powoduje przekroczenie dopuszczalnych poziomów hałasu na obszarach podlegających ochronie akustycznej poprzez zapewnienie odpowiednich odległości dla nowych terenów zabudowy lub stosowanie odpowiednich barier akustycznych,
- uwzględnienie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego określonych natężeń hałasu wzdłuż drogi o znaczeniu krajowym poprzez zapewnienie odpowiednich odległości dla nowej zabudowy,
- stosowanie środków technicznych, technologicznych lub organizacyjnych zmniejszających poziom hałasu co najmniej do wartości dopuszczalnych na terenach wymagających ochrony akustycznej, na których występują przekroczenia akustycznych standardów jakości środowiska.

W zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym na terenie gminy Kaczory konieczne będzie uwzględnianie poniższych działań:

- wprowadzenie zakazów lokalizowania nowych obiektów przeznaczonych na stały pobyt ludzi w pasach technologicznych wzdłuż linii elektroenergetycznych najwyższych napięć oraz wysokiego i średniego napięcia,
- uporządkowanie istniejących konfliktów przestrzennych pomiędzy zabudową mieszkaniową a liniami elektroenergetycznymi,
- ograniczenie lokalizowania stacji bazowych telefonii komórkowych emitujących promieniowanie elektromagnetyczne w postaci masztów antenowych w bezpośrednim sąsiedztwie terenów mieszkaniowych oraz na terenach przeznaczonych pod funkcję mieszkaniową.

W ramach polityki utrzymania i wzbogacania bioróżnorodności terenów gminy Kaczory konieczna jest realizacja następujących działań:

- prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej;
- zachowanie fragmentów naturalnych ekosystemów, w szczególności ekosystemów łąkowych w dolinach rzecznych, ekosystemów leśnych, zadrzewień przydrożnych, parkowych, zwłaszcza ze starodrzewem, zadrzewień zlokalizowanych w dolinach cieków wodnych oraz kęp i pasm w obrębie użytków zielonych i na obniżeniach terenu, gdzie wspomagają naturalną retencję wody i stanowią siedliska drobnej fauny;
- utrzymanie zróżnicowanych form użytkowania, zadrzewień śródpolnych, zbiorników wodnych, które korzystnie stymulują utrzymanie lub wzrost różnorodności biologicznej, poprzez wytworzenie warunków ostojowych dla jak największej liczby zwierząt;
- ochrona znajdujących się na terenie gminy obszarów podmokłych, dolin cieków wodnych i wszelkich mokradel oraz terenów wokół zbiorników przed trwałym zainwestowaniem;
- ochrona, pielęgnacja i uzupełnianie zieleni urządzonej (parki, zieleńce, zieleń uliczna);
- realizacja nowych zadrzewień, zwłaszcza jako ciągów zieleni krajobrazowej i izolacyjnej w oparciu o sieć dróg publicznych, cieków wodnych, system terenów zielonych oraz w strefach występowania konfliktów przestrzennych;
- kształtowanie terenów korytarzy ekologicznych umożliwiających migrację gatunków pomiędzy obszarami o największej bioróżnorodności;
- zachowanie istniejących i odtworzenie zniszczonych siedlisk bytowania, żerowania i odpoczynku wszystkich gatunków zwierząt w granicach pozwalających na zachowanie ich populacji na poziomie odnawialności;
- właściwe kształtowanie wskaźników urbanistycznych zagospodarowania terenu, w szczególności w zakresie udziału terenów zieleni w stosunku do liczby mieszkańców poszczególnych terenów.

W części 11 odniesiono się do analizy rozwiązań w stosunku do rozwiązań zawartych w zmianie Studium oraz zagadnień dotyczących przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.

Ze względu na brak znaczących oddziaływań na obszary cenne przyrodniczo, w tym obszary Natura 2000 oraz integralność tych obszarów (obszar opracowania nie znajduje się w granicach tych obszarów, a nieliczne prognozowane oddziaływania nie będą miały charakteru znaczącego) nie zachodziła konieczność przedstawienia rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kaczory dla obszaru położonego w rejonie ul. Kościelnej, Dworcowej i Mlecznej oraz ul. Gajowej i Dziembowskiej. Podczas sporządzania projektu dokumentu nie napotkano na trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Po zrealizowaniu ustaleń zmiany Studium proponuje się monitoring poszczególnych komponentów środowiska, w tym w szczególności jakości powietrza i poziomu hałasu, w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska lub w ramach indywidualnych zamówień oraz kontrolę i ocenę zgodności wyposażenia terenów infrastruktury technicznej z ustaleniami zmiany Studium raz na rok.

Gmina Kaczory nie sąsiaduje bezpośrednio z terytoriami innych państw i nie przewiduje się transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Reasumując, realizacja ustaleń dokumentu nie powinna przyczynić się do pogorszenia jakości środowiska obszaru objętego projektem zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kaczory dla obszaru położonego w rejonie ul. Kościelnej, Dworcowej i Mlecznej oraz ul. Gajowej i Dziembowskiej.

Można uznać, iż przy mało zróżnicowanej strukturze funkcjonalno-przestrzennej obszaru przedstawiony projekt ustaleń zmiany Studium wskazuje na racjonalny sposób użytkowania i zagospodarowania analizowanych terenów. Umożliwi dalszy rozwój wsi Kaczory, a jednocześnie przyczyni się do ograniczenia dalszej presji antropogenicznej na tereny rolne, która często wiąże się z umniejszeniem powierzchni biologicznie czynnej i niekorzystnymi zmianami w krajobrazie.

13. ZESTAWIENIE MATERIAŁÓW WYKORZYSTANYCH PRZY OPRACOWANIU PROGNOZY

1. Agrochemiczne badania gleb Wielkopolski w latach 2000-2004. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Poznaniu Biblioteka Monitoringu Środowiska, Poznań 2005 r. [1]
2. Balcerkiewicz St., Wojterska M. 1993 – Filokompleksy krajobrazowe i ich znaczenie w studiach nad koncepcją sieci wielkoprzestrzennych obszarów chronionych Środkowej Wielkopolski – Badania Fizjograficzne nad Polską Zach. PTPN T. XLII seria B P-ń. [2]
3. Bilans zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce 2013. Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa Internetowa baza danych www.pig.gov.pl [3]
4. Jendrośka J. Bar M. 2005 – Prawo ochrony środowiska Podręcznik, Centrum Prawa Ekologicznego, Wrocław [4]
5. Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030. Uchwała Nr 239/2011 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2011 r. [5]
6. Matuszkiewicz J. M. 1993 – Krajobrazy roślinne i regiony geobotaniczne Polski, PAN Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania Prace Geograficzne nr 158 Wydawnictwo PAN [6]
7. Ocena stanu chemicznego i ilościowego jednolitych części wód podziemnych w 2010 roku Inspekcja Ochrony Środowiska Biblioteka Monitoringu Środowiska Warszawa 2010 [7]
8. Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe na potrzeby projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kaczory, T. Kuźniar. Poznań 2014 [8]
9. Plan gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2022 wraz z planem inwestycyjnym. Uchwała Nr XXXI/810/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 29 maja 2017 r. [9];
10. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego – WBPP Poznań 2010 r., Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 kwietnia 2010 r. Nr XLVI/690/10 [10]
11. Polityka Energetyczna Polski do 2030 roku. Uchwała Nr 202/2009 Rady Ministrów z dnia 10 listopada 2009 r. [11]
12. Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Noteci PLH300004. Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 28 kwietnia 2014 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2014 r. poz. 2924) zmienione zarządzeniem z dnia 24 listopada 2015 r. (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2015 r. poz. 7256) [12]
13. Natura 2000. Standardowy Formularz Danych dla Obszarów Natura 2000 [13]
14. Prognoza oddziaływania na środowisko Planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego WBPP Poznań 2010 r. [14]
15. Prognoza oddziaływania na środowisko projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kaczory. T. Kuźniar. Poznań 2014 [15]
16. Prognoza oddziaływania na środowisko Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 r. Wielkopolska 2020. WBPP Poznań 2012 r. [16]
17. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Kaczory na lata 2004-2011. Uchwała Nr XX/122/2004 Rady Gminy Kaczory z dnia 29 grudnia 2004 r. [17]
18. Program Ochrony Środowiska Województwa Wielkopolskiego na lata 2016-2020. Uchwała Nr XXII/580/16 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 września 2016 r. [18]
19. Stan Środowiska w Wielkopolsce. Raport 2017. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu 2017 [19]
20. Plan ochrony Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków „Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego” (PLB 300001) – projekt. Narodowa Fundacja Ochrony Środowiska. Warszawa – Poznań 2009 [20]
21. Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2017. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu. Poznań 2018 r. [21]
22. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kaczory [22]
23. Zaktualizowana Strategia Województwa Wielkopolskiego do 2020 r. Wielkopolska 2020 r. Uchwała Nr XXIX/559/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 r. [23]
24. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 519 ze zmianami) [24]
25. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2081) [25]
26. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1945) [26]
27. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1332 ze zmianami) [27]
28. Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1161 ze zmianami) [28]
29. Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1566 ze zmianami) [29]
30. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 142) [30]

31. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 202 ze zmianami) [31]
32. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1987 ze zmianami) [32]
33. Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2187 ze zmianami) [33]
34. Ustawa z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (t.j. Dz. U. z 2016 r. Nr 106 poz. 1537 ze zmianami) [34]
35. Ustawa z dnia 20 lipca 1991 r. o Państwowej Inspekcji Ochrony Środowiska (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1688 ze zmianami) [35]
36. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. z 2014 r., poz. 1800) [36]
37. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 112) [37]
38. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz. U. z 2016 r., poz. 1395) [38]
39. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w Środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. z 2003 r. Nr 192 poz. 1883) [39]
40. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla urządzeń używanych na zewnątrz pomieszczeń w zakresie emisji hałasu do środowiska (Dz. U. z 2005 r. Nr 263, poz. 2202) [40]